

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 26-వ తేది మంగళ వారము } సంచిక ౧౯౭
Vol. 17 } MADRAS, WEDNESDAY, 27th NOVEMBER 1929. } No. 197
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర కార్తికమాస బహుళ దశమి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత

పత్రములు పొందియున్నది
ఈ పత్రముల మాన్యును. వాయువు పొట్ల
కాపును. పార్శ్వపునోవల బారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవల తగ్గించును. విదేశము
లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పల
నండివి నంటిద

పంచిభావ చిటి చూచి భావ
జూసము గలగదు.
చక్కని డబ్బిలో నహ సేన 1-కి 0-10
దబ్బ 1-కి రూ 6-4-0 లు
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుంచదగినది.
అమృతాంజనము
6, 7 రెండు శెట్టిపట్టి, య. గ్రా. ను
109, ప్రభుత్వ భవన్, హైదరాబాద్.

1 కేసు రూ 1-12 0
2 కేసు రూ 7-8 0

సామాజిక సంజీవి.

(రిజిస్టర్డ్)
1 కేసు రూ 1

34 చెట్ల దిగువను అవుసేయి కలిపిన శివార్లు. మేకపాడలకు నవాలు, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకు ముఖ్యము
దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుష్ఠ వర్ణము, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీల యుతువ్యాధులకు గాఢరండి 120
జి. మర్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణా జిల్లా

శ్రీమంతు కవి సేవరతి

శ్రీ. ఆచార్య వెంకటకలహ శాస్త్రముగా మొలవకుండ
చేయును. రు 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతకు శాస్త్రము
42 ధన్యతలయం, వేటపాలెము.

రాజామలకలేలము

జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి చేసి ఉష్ణమును తగ్గించి
కండ్లు మెరుగులు, తల తిరుగుట, తల నొప్పి,
మనో వ్యాకులత, ప్రైవేటు మున్నగు
వానిని చికిత్సలోనికి తెల రాజ మిదియే.
ఇది సువాసన కలిగినది. విద్యార్థులకును
వృద్ధులకును సామాన్యముగా నందరకు
నత్యంత శుభమైనది. బుడ్డి 1కి 1-0-0.
Consulting Physician:
అయ్యర్ వాడార్ ముఖ్యమంత్రి, A.M.A.C.
మెడికల్ ఆయర్ వేడిక్ ఫోర్ము.
Consulting free. 107, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రపంచసంచారము

శ్రీమతి కజన్సునతి యువన్యాసము

శ్రీమతి యమ్. యి. కజన్సునతి ఇటీవల తాము గావించిన వివిధదేశ పర్యటనమునుగూర్చి మైలాపూరు రేపేడి గ్రంథాలయ భవనమును ఉపన్యాసమును గావించెను. శ్రీ కళాశాల ప్రిన్సిపాలు మిస్ బ్రాకేస్సతి అధ్యక్షత వహించెను.

కజన్సునతి ఉపన్యాసము వారంభించును 18 మాసములు తాము వివిధదేశములందు పర్యటనము గావించిన వివరము, విజ్ఞానసంధిప్రము పరిశుభ్ర-గ్రంథాలయము తాము తినివాయించి యుంటిమనియు, అచ్చట శ్రీ లక్ష్మణ కైదింటియందు తాము ప్రవర్తించితిమనియు, అమెరికా అధ్యక్షులగు హూవర్ గారు కాంతి సత్యప్రియలనియు స్వీకరింపబడినందు ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతముల కెక్కుడు ప్రాధాన్య మొసంగబడియున్నను, శ్రీ లక్ష్మణులము సమానస్వత్వము లాసంగబడియుండలేదనియు, పురపాలక పరిపాలనా కార్యనిర్వహణమునకు శ్రీలు అర్హులగు అనట భరింపబడుట లేదనియు, అదేశమున నొకతూరి జూదమును నిషేధింపబడెననియు, నలదా యను విషయమునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును గైకొనగా పురుషులు మాత్రమే అనుమానముగా నొసంగుట చేతను, శ్రీ లక్ష్మణులకు అధికారము లేకుండుటవలనను జూదము నిషేధింపబడలేదనియు, విదవ శ్రీలకు వోటింగ అధికారము లేనిలోపమును వివేకవంతులు గమనించినదియు పత్తి.రి. జర్మనీదేశము పరిశ్రమలకు చాలా ప్రసిద్ధి కెరిగినదనియు కైమనదీతరమున విస్తారమున పరిశ్రమాలయములు గలవనియు నుచిరి.

ఇంగ్లండు దేశమునందు అతి విశాలమును పచ్చికబయళ్లు గలవనియు అవి ఫలసాయమునకు ఉపయోగింపబడక విలాసార్థము అట్లు ఉంచబడుచున్నవనియు, భారతదేశమునకుండును తదితర యూరోపు దేశములకుండును ఇంగ్లండునందు నిరుద్యోగ సమస్య అత్యధికముగా నున్నదనియు పత్తి.రి.

అమెరికాదేశమునందు తా మెన్నటికె నెల్లినను తక్కువ గల దేశములనుగూర్చి విదేశ ప్రజలను గూర్చియు తక్కువ అనేకముగా ప్రశ్నించుచుండిరినియు, అమెరికనులు కేవలము ధనార్జనమునకు ప్రాప్తవృత్తి గలవారని ఇందుకు పూర్వము తాము తలచుచుంటిమనియు, కాని తా మా యభిప్రాయమును మార్చుకొనవలసి వచ్చెననియు, అమెరికాదేశపు శ్రీలు సైతము జమాభిర్దులందు కేర్పరులనియు సంవత్సరము ముందు జరుగవలసిన కార్యములన్నిటిని ముందుగానే కార్యక్రమము నిర్ణయించుకొని పనిజేయుదురనియు, అదటి శ్రీ పురుషులు స్వార్థన గావించుకొనుచు స్వతంత్రము గలవారై అత్యవిశ్వాసముతో పనిజేసికొందురనియు, అమెరికా దేశమునందు సర్వకార్యములను యంత్రములముననే జరుగవలయు, ప్రతి ముగ్గుర గ్రజులకు ఒక మోటారుకారు గలదనియు, లాస్ అంజలీస్ నందు జలాభావమువలన నేలకొలిది అడుగుల క్రిందనుంచి నీరు పంపులములముగా వచ్చుననియు, ఆ నీటితోనే పొలములు గూడ సాగుచేయబడుచున్నవనియు పత్తి. ఆసియాదేశముల విషయమై పశ్చిమభిందానుల కెక్కువగా తెలియుచుండుట లేదనియు, ప్రాచ్యదేశములందు జపాను చాలా యభివృద్ధికి వచ్చినదనియు, చీనాదేశమునందు నిర్దు చాలా తక్కువగా వ్యాపించియున్నదనియు, నవీన నాగరికత అధికముగా ప్రవేశించలేదనియు, అన్ని దేశములవారును ప్రపంచకాంతికి పాటుబడుచున్నారని పత్తి.రి.

పంచనములతో సభ ముగింపబడినది.

బెంగుళూరు చందాదారులకొక

విజ్ఞప్తి

బెంగుళూరునందున్న మా చందాదారులు వారి పూర్తి విలాసమును మాకు తెలియజేసి, యే తేది ఎరకు చందాలను మావజుంటు శివనంజప్పగారివద్ద చెల్లించినది తక్షణమే తెలుపవలెను. వారికి వ్రతకలు 1-12-29 తేదీనుండి పోస్టుద్వారా అందజేయబడును. 27-11-29 తేదీ నుండి ఏజంటుకు చెల్లించక మాకే నరుగా పైకము మునియార్డురుచేయ ప్రార్థితులు. ఇందుకు వ్యతిరేకముగా ఏజంటుకే చెల్లించినయెడల మేమెంతమాత్రము బాధ్యులముకాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

మహాభారత విమర్శన

గ్రంథకర్త:—పెండ్యల వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు

పాండవులు భారతీయులుగాక త్రివిష్టపదేశీయు లనియు, కారవరాజ్యాధ్యక్షులు కాదనియు, ద్రౌపది పంచభర్తృక కాదనియు, ద్రౌపది వస్త్రాహరణగాథ యసత్య మనియు శ్రీకృష్ణుడు లోకోత్తరస్వక్తి యనియు ఇంక ననేక విషయముల చేర్చి “మహాభారతవిమర్శన” అను పేరుతో నీ విమర్శగ్రంథము వ్రాయబడినది. ఇందు భారతకాల భరతఖండ పట ప్రత్యేకముగ అచ్చుతించి చేర్చబడినది. అందఱును చదువదగినది. 280 పేజీల ఉద్గ్రంథము. వెల రూ 1-4-0లు మాత్రమే.

రెడ్డిబదర్లు, రాయవరము తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఎంపైర్ హిందూ హోటల్

210

విక్టోరియా టెర్మినస్ కు ఎదుట

ఫోర్టు,

బొంబాయి.

దివ్యమైనస్థలము, ఆదర్శనీయమైనట్టియు, వసతియైనభవనము, వైర్లేడియో, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు వీనలు, గాలి ఛార్జీముగా వచ్చునట్టి గదులు మొదలగువాటితో అమర్చబడినవి. దివ్యమైన ఘృత కూడ గలదు. తంతిలిలాసము, “పుష్”.

THE EMPIRE HINDU HNTL, Facing Victoria Terminus, Fort, Bombay.

యన్. జడ్. వర్వెచ్యుయల్ ఫార్మేస్, లిమిటెడ్.

7-5-1928 తేదీన న్యూజీలాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది.

ప్రపంచమునందు వర్తకసాసములన్నిటిలోకి గొప్పది.

సమూహకాబడిన మూలధనము మొత్తం. పా 8,800,000 (రూ 4,40,00,000)

ఈ కంపెనీలో ఒకేసారు రూ 800/- పెట్టుబడిపెట్టిన, లేక మొదట రూ 21/- చెల్లించి తరుపరి నెల 1 కి రూ 7/- చొ 47 నెలలు చెల్లించి (మొత్తం రూ 850/-) యిచ్చిన, వీటిమీదవచ్చు ఆదాయం కనీసం 12 లేక 15 వత్సరములలో రూ 8,500 నుండి రూ 4500 వరకు, 20, 25 ఏండ్లలో రూ 6000/- లేక రూ 7000 చేకూరునని ఫార్మేస్ ఆఫీసర్లు వక్కాణించియున్నారు.

స్వల్ప ఆదాయములు వచ్చువారికి ఇది మంచి పెట్టుబడి ఏజెంట్లు కావలెను.

ప్రాప్త పెక్టన్ ఫారములనిమిత్తం వ్రాయుడు.

ఇండియా, బర్మా, సిలీనునకు సోత్ ఏజెంట్లు

వర్వెచ్యుయల్ ఫార్మేస్ లిమిటెడ్.,

సెంట్రల్ బ్యాంకు భవనములు, బొంబాయి,

మద్రాసు రాజధానికి సోత్ ఫజ్-ఏజెంట్లు.

యన్. ఆర్. రామ్ అండు కో.,

98 గిడ్డంగి పిత్తి, జి. టి. మద్రాసు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్, మచిలీపట్టణము.

ఫి క్సె డి పా జి ట్టు

యా దిగువ రేట్లకు పుచ్చుకొనబడుచున్నది.

12 నెలలకు,	100-కి సం॥కు	రూ 6/- చొ॥
24 ,,	,, ,,	రూ 6 1/4/- చొ॥
36 ,,	,, ,,	రూ 6 1/2/- చొ॥

తక్కువ కాలమునకు కూడ డిపాజిట్లు పుచ్చుకొనబడును, వాటిపై రేట్లు వగైరావిషయములకు బ్యాంకునకు వ్రాసిన తెలియగలదు.

భో॥ పట్టాభిశీతారామయ్య,

డి. యన్. శాస్త్రి, ఎం. ఎ., నర్స. ఎ. ఐ. బి.,

బి. ఎ., ఎం. బి. అండ్ సి. యం., మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

న క్ర ట రి.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుండి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగరుమరుచాయ నూలురకమున్న నూతన పలురకముల కలరు నూలున్న, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయుడు.

132

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జవుళివ్యాపారం, మహల్ పిత్తి, మధుర.

FLY-TOX

తక్కు రీసెర్చ్ ఫెల్లోషిప్ వారిచే శాస్త్రోక్తముగా అభివృద్ధిపరచబడినది.—పై టాక్సు మిక్సిలి అమోఘమైనది. మిక్సిలి నుణుము నిచ్చునట్టి క్రిమిసంహారిణి. నేడే ఒక డబ్బాను కొనుడు. బ్లా లేబిల్ గల టిన్ను నే అడుగుడు.

సోత్ రిసెర్చ్ టెలిఫ్:—డాక్టి & సీమర్, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

మద్రాసునందు పంపకదారులు:—సి. సోముమొదలి & కో, ఎన్. జే. శాయి గౌండ్లర్ & కో, దాదా & కో, రాజామినె & కో, టి. అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. అబ్దుల్ సుభన్ & కో, వి. కె. అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబ్ & కో, సి. రంగయ్యశెట్టి & సన్స్, సి. మహమ్మదు-సాలెయ్యో సాహెబ్ & కో, చిల్లరగా నమ్మవారలను ఉపయోగించువిధమును తెలుపకొరుడు.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యాంజింగ్ 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము నడుచునపుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ బలోను విచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖరిష్టము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వము యొన్ని పంపి త్వరమునందీయగ్గు మూర్ఖత్వమును గ్యాంజింగ్ కుదుర్చును. నెలకు పదిహేనురు రు 8-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము పిల్లపాడలకే గాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పాడి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చిర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చిర్మమును మామూలుస్థితికి తీర్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“సంపూర్ణ జిల్లాకు యేకైక్యము:— ఇండియన్ యిండస్ట్రియల్ హోమ్ గుంటూరు.”

వజ్రేంటు కావలెను.

131

మాన సోల్గా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల నులభిము! (ఓంప్రతిభులుప్రత్యేకము) గూడ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు వివ్యాప్యమి. అతీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అస్థిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేక్ష, అస్థులు ముగలనువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు చేర్చును.

ఈమాత్రలు దేహనాతకనొప్పులను వెంటనే మాన్చును. ఇంట్లో లోనే పీడలు చేరినవి. అనుభవముగల జీవధ మనుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరుకామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నేపనల్ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్,

ప్రధాన కార్యాలయము: కలకత్తా.

అభివృద్ధిలోనున్న ఇండియన్ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ

ఆస్తులు రు 13500000

భీమాలు చెల్లించబడినవి 5700000

అమలులోనున్న పాలసీలు 50000000

సం॥ ర ఆదాయము 2500000

1928 యివ్వబడిన నూతన పాలసీలు ఒక కోటి రూపాయలకు పైగానే గలదు. పిల్లల విద్యకు తగ్గ వివాహమునకు విశ్వాసు చేయుటకు ప్రత్యేక పద్ధతులు గలవు.

ప్రాప్యేక్టును, ఏజెన్సీ మరత్తెలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కె. ఎస్. గోపాలయ్యగారు,

హార్వర్డు, మద్రాసు ప్రాంత,

202 లాక్స్మీ ప్రాప్యేక్టు మద్రాసు.

డి. లి. గె.

వస్తువును వ్యాప్తిలోనున్న ఈ క్షేత్రజ్వరము మాడు ప్రాంతలలోగా విస్తృతమున నీ మందు ఏలూరులోనున్న డాక్టరు రాజారావుగారిచే కనిపెట్టబడి తయారు చేయబడుచున్నది.

సం॥ సీసా 1 కి రు 1-0-0 లు,

తూర్పు గోదావరి డెల్టా

సాగుబడినిగురించి రైతులసభ

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

కోటిపల్లి, నవంబరు 20:— మామూలుగా సాలీనా య్యగ్గూటిప్రయంజనీయరు రైతులతో సభలు, జరుపుచున్నట్లు గానే నేటిమధ్యాహ్నము 3 గంటలకు కోటిపల్లిలో బ్రావిలర్సు బంగాళాలో రైతుల సమావేశము జరిగెను. తూర్పు డెల్టా య్యగ్గూటిప్రయంజనీయరు యన్. శివరావుగారును, యితర పి. డబ్ల్యు. డి. ఉద్యోగస్థులును, రామచంద్రపురం తాలూకా తహశీల్దార్లును, చిలుకూరి శేషగిరిరావు పంతులు, నరసింహ దేవర సత్యవారాయణ, పరేలుఖానా సుబ్బారావు పంతులు గార్లును సభకు దయచేసిరి. సామగ్గి కోట గవర్న మెంటు వ్యవసాయవారి పరిశోధనలను డిమాండ్ ప్రోటరు దావులూరి పానకాల రావుగారు చూపించిరి. కేఫిలేకుండా విత్తనధాన్యము తయారు చేసికొనుటనుగురించియు, పాలములకు ఎరువువేసికొనుటను గురించియు ప్రబోధముచేసిరి. ఫారములో తయారయ్యే విత్తన ధాన్యము చాలమందికి సప్తయిచ్చేయలేకుండా వున్నాముగాన రైతులే ఫారంవారు చెప్పినరీతిగా ధాన్యమును తయారుచేసికొన్నచో ఎక్కువ బాగుగా నుండుననియు, అట్టి ప్రోత్సాహమును కొంతమందికి తావిచ్చుచున్నామనియు తెలియజేసిరి. ఆలస్యముగా నిరివృద్ధిపండువలన పంటదిగుబడి తక్కువేవచ్చునని రైతుల ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చిరి.

గ్రామపునర్నిర్మాణ నేతలకు హెచ్చరిక

య్యగ్గూటిప్రయంజనీయరు శివరావుగారు పాలములకు పశువుల యెరువేకాకుండా మనుష్యులయెరువు యెక్కువ బాగుగా వుపయోగపడుననియు, అందుమూలమున గ్రామపారిశుధ్యత తక్కువ తోడ్పడువారగుదురనియు వివరించిరి. గ్రామములోని ప్రజలు కాలవగట్టమీదను, చెరువుగట్టమీదను, రహదారి త్రోవలలోను, సిద్ధగూడవిడిచి దేహబాధతీర్చుకొనుచుండుట చేత గ్రామములలో అడుగు పెట్టుటకు అసహ్యము గుఱుచున్నది. ఎవరికైనను కోరిగాను అసహ్యకరముగాను వుండుటయే గాక అనేక రోగములకు ఆకరము లగుచున్నది. దీనినిగురించియు అనేకసార్లు ప్రజాస్వాగతపత్రములకు సమాధానము లిచ్చినప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు నొక్కిచెప్పాడు గ్రామములు అతి పరిశుద్ధముగా వుంచవలసినదియు, నీటిపారుదల స్థలములలోను, గ్రామమునకు యిబ్బందికరముగ స్థలములలోను దేహబాధ తీర్చుకొనుటకై

కూర్చుండరాదని పెక్కుసార్లు వికల్పించి యుండిరి. కాబట్టి ఆయనబోధల విను కో-అపరేట్లు సత్యవారాయణ వంటివారు పాటుపడవలసియున్నది. నేను నా స్వంత గ్రామము నందు తగు ఏర్పాటుచేసియే యిప్పుడు మిమ్ములనుకూడ అదే రీతిగా చేయవలసినది అని కోరుచున్నాను. గ్రామమునందు అనువైనచోట్ల లోతుగా గుంటలువ్రవి అందులో గోలెముల వంటివి వుంచుటయు, అందు మనిషి దేహబాధ తీర్చుకొనుటయు, ఆవెంటనే కొంత మన్నువేసి కప్పుటయు యీరీతిగా అది నిండినతరువాత ఆ గోలెములు తీసివేయుటయు, ఘరల కొత్తదానిని ఆ గోలెలో వుంచుటయు, యీ మనిషి పెంట నంతయు పాలములసమీపమున కొంతకాలము నుంచినచో మామూలుమట్టి అగుటయు, అదియే పాలములకు మంచి ఎరువుగా పరిణమించుటయు కలుగునని యింజనీయరు విశదపరిచిరి. అవ్విధముననే జపాన్ మున్నగు దేశములలో మనిషి ఎరువు పాలములకు పెంటగా వుపయోగపడుచుండుటచేత గ్రామపారిశుధ్యమును, పంటదిగుబడియును వృద్ధియగుచున్నవి అని తెలిపిచ్చిరి. కాబట్టి ముఖ్యముగా ప్రముఖులైనవారును, రైతులును యిందు విషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలసినది అని కోరిరి.

మామూలుసమాధానములే!

రైతులు తమతమ ప్రత్యేక యిబ్బందులను, కోరికలను తెలియపరచుచు పిటిషనులను దాఖలుచేసిరి. వాటి నందుకొని రెండునెలలలోపుగానే తాను స్వయముగా తనిఖీచేసిగాని మగి యొకమాదిరిగాగాని పరిష్కరింతు నని యింజనీయరు చెప్పిరి. కోటిపల్లి, ఆలమూరు మున్నగు స్థలములలో చేయబడిన రైతు సభాతీర్మానములను యింజనీయరు ఆలోచించిరి. వీటి కన్నిటి కిని ఒక్కమాటలో సమాధానమేమనిన, - నేను తనిఖీచేసెదను. తగినచర్యను తీసికొందును అని.

రైతులకు స్వతంత్రత

చాలకాలమునుండి నీటిపంపకమును గురించి స్వపరిపాలన మివ్వవలసినదిగా రైతులు ఆందోళనము సలుపుచున్నారు. దానిని గురించియే నరసింహదేవర సత్యవారాయణగారు స్పష్టముగా ప్రశ్నించినపుడు యింజనీయరుట్లు సమాధానము చెప్పెను. “ఒక పంట కాలవక్రింద నున్న గ్రామములవారు పంచాయితీలుగా నేర్పడి ఆపంచాయితీ లన్నియు కలసి ఒక జాయింట్ కమిటీగా ఏర్పడి అకమిటీ మూలముగా కాలువనీటిని అందరి రైతులకు పంపకముచేసు కున్నట్లయితే నాకు ఎంతమాత్రమున్ను అభ్యంతరములేదు. రైతులలో ఎట్టి భేదములు వచ్చినను, తగాదాలు వచ్చినను, ఆ పంచాయితీలు పరిష్కరించుకొనవలెనుగాని తిరుగ ప్రత్యేక స్థలమీద భారము వేయరాదు. నీరు సరిగా కాలవలోనికి విడిచిపెట్టు

కి హె. పి. గలిగిన మాడ్డి ఇంజనుమూలమున లాగబడు చెరుకుయంత్రము

చాటనూగా చెరుకు యంత్రములు

ఎద్దులచేతను లేక పవరుచేత లాగబడును

తక్కువఖర్చులో ఎక్కువసారము దిగును

వ్యవసాయ పారిశ్రామికసంఘమువారిచే ఆమోదింపబడినది

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు:—

మధుర, వెస్ట్ మాసిఫి

కోయంబత్తూరు,

అవనాపిరోడ్డు

బెంగళూరు, కొత్తరగుపేట

బెజవాడ

VOLKART
ENGINEERS

ఆర్కినియన్ ఏథి,

మద్రాసు

బాధ్యత వుద్ధిగిస్తున్నది యందును. అట్టితరీ రైతులందరూ సంతోషము గలిగి పేదరయితులకుగాని, వాదారు రయితులకు గాని అచార్యము అక్రమము జరుగకుండ జూచు బాధ్యత పంచాయితీలపై యుండును. రైతులు గల్గిపోతుంటే వుండుటకును, అక్రమమైన సాగుబడిచేయకుండావుండుటకును, నీటి పంపకమును గురించియు రైతులు తమ సలహాలనుచిలువూరి శేష గిరి రావు పంతులుగారిద్వారా తెలియ చేయవలసినది తీర్మానింపబడినది.

నదులు, కాలువలు వీనిగతులు మారుట

శ్రీశ్రీ పెద్ద మురుగుకాలువగురించి చాలకాలము నుంచి రైతులలో ఆందోళనము గలదు. దీని మూలమున కొన్ని భూములకు మురుగునీరు పంటపోవుచున్నది. అందుచేత పూర్వపు దాగ్లపూడి మురుగుకాలువ తిరుగ తెరచి కొలంక చానలు మీద ఆక్విడక్టు నిర్మించి బ్యాంకి కాలువకు జోట్ ఫాల్ స్టూన్ మరయుకదానిని పెట్టి నీటిని గోదావరిలోనికి బాపయ్య కోడు వద్ద ప్రవహింప చేయించవలసినదని రైతుసభవారు తీర్మానించిరి. దీనినిబట్టి శ్రీశ్రీ పెద్ద మురుగు కాలువలోనికి అతి విస్తారమైన నీరు ప్రవహించదని రైతుల యభిప్రాయమనియు, అందుచేత సాలములకు మురుగుడుండదనియు, దీని విషయమై నిరడు పూర్వపు ఎంజినీరు ఎదుట పెట్టినప్పుడు తాను తనిఖీ చేసినదనియు రిపోర్ట్ చేసి 'డివిజన్ ఆఫ్ సర్దు ఆలోచించుననియు చెప్పినదియు, కాబట్టి దాగ్లపూర్వ పర్యవసానమేమైనదో తెలియ పరచవలసినదని శేషగిరిరావుగారు ఎంజినీరు నడిగెను.

నేడే యీ కాగితములు అందినమూలమున తగు సమాధానము చెప్పలేనని ఎంజినీరు, మురుగుకాలువలు ద్వాన్తను ఎదుట పెట్టి పరీక్షింపగా దాగ్లపూడి కాలువను తిరుగ తెరచుటకు వీలులేనట్లు కనుపించెను. నీటి మట్టముల అంతెలు చూడగా శ్రీశ్రీ కాలువనుండి నీరు ప్రవహింపక అందులో నీ క్షేత్ర వహించే వీలు కనిపించెను. అయినను రిపోర్ట్ చేసిన స్కీములలో పెట్టియుండవచ్చుననియు, విక్టోరియా, తుల్యభాగమురుగుకాలువలను గురించి రిపోర్ట్ చేసిన సము దిజనలు ఆఫీసరు పనిచేయుచున్నాడనియు ఎక్సిక్యూటివ్ ఎంజినీరు తెలియపరచెను.

ఆనకట్టకు పూర్వము చిన్న డ్రెయిజుల స్వాభావికమైన ప్రవాహము యిప్పుడున్న దానికి ప్రతికూలమనియు, అట్టి ప్రతికూలత తెచ్చినది పి. డిల్లీయు. వారేయనియు, కాబట్టి ఎక్కువ లెవెల్స్ వచ్చుటకు కారణమైన ఉద్యోగములే దానిని తీసివేయుటకు కారకులు కాగలరుగావున దాగ్ల పూడికాలువ తెరచి కొంతసేపు దానిగుండా పోనీయవలసినదని శేషగిరిరావుపంతులుగారు నెలవిచ్చిరి.

ఎక్సిక్యూటివ్ ఎంజినీరు అందులకు ప్రత్యుత్తరముగా నిట్లు చెప్పెను. ఎప్పుడో ఆనకట్టకు పూర్వముండిన లెవెల్స్ యిప్పుడుండక పోవచ్చును. ఏటేటమున్న ఇసుకను గోదావరిలో వచ్చును ఆనకట్ట వద్ద మేటలు వేసికొనిపోవుచున్నవి. నదీ గర్భముయొక్క మట్టము పూర్వమువలె యిప్పుడు ఉన్నదా? అందుకనే, ఆనకట్టకు దీనిన 50 అడుగుకాటా 50 ఏండ్లకు తిప్పలు బాగా పెరిగి ఆనకట్ట తూములుకప్పడును అని పూర్వమే జ్యోతిషము చెప్పెను. పెద్ద వరదకాలములో మన్ను ఇసుక క్రిందకుకొట్టుకొనిపోవుటకు స్థానులు తెరచుటకు భయపడుచున్నారు. ఏ మనిన, ఆనకట్టకు తగుగట్టి పునాదులులేవు. అందుచేత నీటి ఒత్తిడి ఆనకట్టను కొట్టివేయవచ్చును. కాబట్టి ఆనకట్ట ఎత్తుచేయదలచి ఎత్తు చేయ బోయిన కొలదినీ లోతునగట్టి పునాదిలేక పోవుటచేత తెగిపోవును. అందుచేత పునాదిగల కొత్త ఆనకట్టకట్టితేనే ఎత్తు చేయవలసియుండును. అరడుగుల ఎత్తున వట్టర్లు పెట్టునదికొంతకాలమునకు ఆయెత్తున మెరకవేయును అటు తరువాత చేయునదేమి. ఇంకను ఎత్తుచేయ బోయినచో కూలిపోవుట తలపించును. కాబట్టి నదులు వగైరాలు స్వాభావికములే అయినను వాటియిష్టానుసారముగా ప్రవహించు గతిని నిరోధముచేయుటగాని మార్పుటగాని దుస్సరము. భూమి మట్టములు నీటి మట్టములు నదుల ప్రవాహమునబట్టి మారుచుండును. పూర్వమున్న రీతిగా యిప్పుడును యెల్లప్పుడును ఉండనేరవు. సింధునదియొక్క గతిని మార్చవలెననియు, వరదలను రెండుగట్ల మధ్యను నిలుపు చేయవలెననియు, పెక్కు సంవత్సరములనుండి కొట్టకొలది రూపాయలను ఖర్చుపెట్టుచు పనిచేసిరి. తుదకు వినుగుచెంది ఆ ప్రయత్నమును మానితేనీ, డేరాఘాటిఖాన్ పట్టణమును సింధునదికి దూరముగా నిప్పుడు ట్టు ఏర్పాటుచున్నది. కాబట్టి అంత ప్రయత్నము విఘ్నమైపోయినప్పుడు, యీ డ్రెయిజు లెవెలుకు విరుద్ధముగా నీటిని ప్రవహింపజేయించుటకు కష్టపాధ్యమని ఎంజినీరు చెప్పెను.

పంజాబులో ప్రయత్నించి అత్యంతము పొందినట్లే మనముకూడ చేయుదుమని శేషగిరిరావుగారు చెప్పిరి. అట్లయినచో మనమిద్దరమును గలిసి తడికిచేసి ఎట్లా వీలుగా నుండునో నట్లు చేయునమని ఎంజినీరు అనెను.

తూర్పు డివిజనులోని కాలువలను పశ్చిమ డివిజనులో వలెనే ఒక్కమాసము మాత్రమే కేసరిలో మూయవలసినదను తీర్మానము చేర్చబడినది. కాలువలు మంచిస్థితిలో లేనట్లయితే నీరు పాలములకు పరిగా ప్రవహించనేరదు. అందుచేత మరమ్మతులు చేయవలెను. మరమ్మతు చేయుటకు కనీసము 5 వారములైనను వ్యవధి కావలెను. ఏమనిన కాలువలో నీరు ఎండి పోవుటకు 10 రోజులైనను పట్టును. అటుతరువాత క్రవ్యవని. తక్కిన వ్యవధి కాలువలో నైనను పని పూర్తియగుటకు కష్టమగుచున్నది. కాబట్టి యీ సంవత్సరములో, ఎంతవరకైతే పనులు చేయగలమా అన్నియే ఎట్టి మేట్లు చేయబడుచున్నవి. సాగ్లమైగంతవరకు నెల గడువులోనే పూర్తిచేయ ప్రయత్నించెదను. ఆట్టితరీ నెలరోజులకుంటే ఎక్కువగా కాలువలు మూసివేయము అని ఎంజినీరు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ మంచినీళ్ల చెరువుకు కాలువలు కట్టివేయుటకు పూర్వము ఒక వారమును, తెరచిన తరువాత ఒక వారమును చామర్లగోట కాలువ తెరచివేయుచున్నందునలన రైతులకు తరుణములో సాగుబడికి నీరు లేక పోవుచున్నది. కావున అందును గురించి తగు చర్య తీసికొనవలసినదని రైతులు చేసిన తీర్మానమునకు, ఎక్సిక్యూటివు ఇంజినీరు తన యొక్క ఆనమర్థ తన వ్యక్తపరచెను. ఆ విషయము జిల్లా కలెక్టరుతో నన్నదనియు, కలెక్టరు ఆర్డరు ప్రకారము పట్టణములో ప్రజలకు మంచినీళ్లు యివ్వక తప్పదనియు, కొత్త రిజర్వాయరు ప్రణాళికలు జరుగుచున్నవనియు, అంతవరకు ఓపిక పట్టవలెనేచూ అన్నట్లు పోచుచున్నదనియు ఎంజినీరు చెప్పెను.

తక్కిన విషయము లనేకములు స్థానికమైనవియు ప్రత్యేక ప్రాంతములకు సంబంధించినవియు చర్చింపబడినవి. తాము తనిఖీచేసి తగు చర్య తీసికొనెదనని ఎంజినీరు చెప్పెను.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు

వాగపూరు, నవంబరు 26:—ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు జరుపుటకు తగు ఏర్పాటులు గావించ యావచ్చారతరైల్వేకార్మికుల మహాసభ కార్యదర్శియగు వి. గిరిగారు ఇచ్చిటికి వచ్చియున్నారు. ఇచ్చట ఒక ప్రత్యేక కార్యాలయమును ఏర్పరచుకొని పనిచేయుచున్నారు. జోషిగారు పండిత జుహారిలూగారు ఈనెల 28 వ తేదీ ఇచ్చటికి వచ్చెదరు. 29 వ తేదీ సుబాన్ చంద్రబోసుగారు వచ్చెదరు. ఈ సమావేశమున విట్టి కమిషనువారిని బహిష్కరించువిషయమై చర్చ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!!
నీటిపత్తికుతుహాల
రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ విడివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండలేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము సతీపథుల వ్యోన్యముతో వర్ణింపబడినవిధము, శ్రేయతత్వము, శ్రీభాతులు, పురుషభాతులు, వాని ప్రవర్తనలు, జాతుల పాఠశాలములు, వానియొక్క అభిప్రాయము, శిష్యుగృహపాఠశాలములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపథులకెట్టి సంతానము గలుగునను విషయము, గర్భవిషయములు, గర్భశ్రీ లనుసరింపవలసిన విధులు, గర్భచతుల యారోగ్యావస్థకత, శిశురక్షణ, ఆశ్రయదండవైరములకు గల కారణములు, వానిని కేమింపజేయు సుపాయములు, వారికుండవలసిన స్నేహవర్ణకత, మున్నగు 280 విషయములతోను, సంధ్యానుసారముగ గల ఆఫ్టర్ టైమ్, లైట్ టైమ్లు 25 రోజు గ్లాజ్ 410 పేజీల పైబడిన నీమకాలికోతోను చక్కని బైందుతో విరాళియున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివియే తీరవలెను. కొద్దిప్రతులే గలవు. 28

పుస్తకము 1-కి రు 2-0-0; తపాల ఖర్చు 7 అశాలు. రెండుపుస్తకము లోకేసారికొనువారికి తపాలఖర్చు లేదు. యా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో, 19 బాండవరాయ మొదలివీధి, తిరువనంతపురం, మద్రాసు.

TEXACO
మేలైన రకము
 మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిప్సమ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతివనికి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.
 41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.
THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd.,
 Bombay, Madras, Etc.,
 టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరసర్కారులకు సోల్ ఏజంట్లు.

ఇ సా నా ఫె లి మ లే రి యా,
 వరుసజ్వరములకు అమోఘమైన నివారిణి
 కెమిస్టులందరియొద్దను దొరకును.
 హెచ్చరిక:—పనుపువన్నె పెట్టెలపైన **SPECIAL FORMULA FOR INDIA** (ఇండియాను ప్రత్యేక ఫార్మూలా) అనుపదములు అడ్డముగా ఎటుపులో నుండుదానిసేయవలసి యుండు. ఇతర లేబిలుగలవాటిని తీయవద్దు.
 పోల్ విజంట్లు:—
మెసర్స్. గోరియా, లిమిటెడ్,
 పోస్టు బాక్సు నెం. 159, పోర్ట్ బ్లూ, బొంబాయి

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్
ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 నవంబర్ భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	" 5,16,395
లైపు ఫండు	" 12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	" 1,00,00,000 కు పైగా
చెల్లించిన క్లెయిమ్స్	" 8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 38 చొప్పున, ప్రీమియము లేట్లు బహు చౌక—పాలసీ సరదులు—
 సరసమైనవి—కార్యత ఆంగ్లవైకల్యమునకు, పాలసీదానికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, మా పాలసీ లాంగును.
 ఆంధ్రదేశము నన్ని తావుల మంచుటకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను
 మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.
బ్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

ప్రజా ప్రభుత్వము, విద్య

పీనికిగల సంబంధము

రంగస్వామి అయ్యంగారి యువస్వామ్యము,

చెన్నైపురి రాజధాని కళాశాలయొక్క చరిత్ర విద్యార్థి యువ యాజమాన్యమున తీరువాంకూరు సంస్థానపు విద్యార్థి కారియగు శ్రీ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు పై విషయము పై తత్కాలాల్లో గత శుక్రవారమునాడు పన్య సిం చి రి. జోసెఫ్ ఫ్రాంకోగా రద్దయ్యుల వహించిరి.

ఉపన్యాసకులు

ప్రస్తుత పరిస్థితులలో యిటువంటి విషయముపై ముచ్చటించుట యవసరము, ఈ రోజులలో యిటువంటి విషయములను బదులలోనూ, కళాశాలలలోనూ చర్చించుటకు యవకాశ మొసంగబడుచున్నది. ఇప్పుడందరూ ప్రస్తుత విద్యావిధానము ధనమును కొల్లగొడుచుచున్నదనియు, నిరుద్యోగ సమస్య కల్పించుచున్నదనియు సుడువులు యీ చదువు మాకక్కరలేదని సుడువులనున్నారు. దీనిలోని సత్యాసత్యముల మనము అన్వేషింపవలసియున్నది. ప్రస్తుతము మనము విద్యనివయములో తప్పుదారులను తొక్కుచున్నామాయని యాలోచించవలయును.

ప్రజాప్రభుత్వమున నేమి?

ప్రజాప్రభుత్వమున నేమియో స్పష్టముగా కొన్నిమాటలతో చెప్పుటకు వీలులేదు. అయినను ముఖ్యముగాత్రములను మన మెరుగుదుము. ప్రజాప్రభుత్వమునగా తర్కమువలన, నమ్మికవలన జరుగు పరిపాలన. ఏకరాజ్యాధిపత్యమునగా అధికారమువలన, విశ్వాసమువలన జరుగు పరిపాలన. ప్రజాప్రభుత్వమువలన న్యాయములు సంభవించినను అవి తమకార్యములవలననే సరిగ్గవించినవిని ప్రజాసామాన్యము వైరాగ్యము వహించగలరు.

ఒక చిన్నకథ

ఫ్రాంకు డోరీయు డోకడు అద్దముముందర నిలువబడి "నేను స్వతంత్రజాతిలో నొక భాగమునను" అని సగర్వముగా బలికెను. కానీ యాతడొక ముఖ్యాంశమును మరచెను. అతడు బానిస జాతిలో మాదా నొక బాగముడే! ఎట్లన, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము పాలితులును, పాలకులును యొకరే. దీనివలన కలుగులాభమేమన, ప్రజలను యితరులెవరును ఆనుకొనకయును సరిపాలించుటకు వీలుండదు. వారిని వారే అనుచిత రీతిని సరిపాలించుకొనవచ్చును. ప్రజా ప్రభుత్వము చురకలునున్న కేలమున ప్రజలయొగ్గత తగ్గిపోయి, అయోగ్యత ప్రబలును. ఈ సంగతులను చర్చించు పుస్తకములు కొన్నియున్నవి. ఇవి వారిని పాఠశాలలలోనికి నానివ్వకు, యివను క్రమశాస్త్ర ప్రభుత్వమువలనను వారిని సరిపాలించునన్నారు. దానిని తప్పించుట సాధ్యముకానిదని. ప్రజాప్రభుత్వమున్నచో తీవ్రమయిన మాద్యులు రక్షితములేకుండ జేయుగలుగుదుము. వ్యక్తులలోనున్న శ్రేష్టతను బహిరంగపరచుటే ప్రజా ప్రభుత్వముని సుడువవచ్చును. ప్రతి సునిషికి తెలివితేటలున్నవి; అతని రాజకీయభిప్రాయమును బహిరంగపరచుట, కీటిని ప్రభుత్వవిధులకుకే విద్య కా - పి యున్నది. గాని జోసెఫ్ నున్న మహత్తు బహులువడడలయొనన్న చురకలతో తోడిహునవులతో చురుకుడు యుగవలయును. అట్టిజేయుటవలన యితరుల సుగుణముల చలవరచుకొనుట కారము చుట్పించును, తన స్వార్థమును పోగొట్టుకొనకలడు.

ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమువలన అభివృద్ధి కలుగవలయునన్న, వికాసశక్తియును, అనుకూలమును సాహజ్యమును, విద్య వలన వ్యక్తులలోనున్న గుణములు బహిరంగములగును. దానివలననే భూవపులలో సమన్వయము కలుగును. చదువునేర్చినచాలా మతము యభిప్రాయములను స్పష్టముగా తెలియజెప్పగలిగి యుండును. ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వము జనవాక్యమునే యాధారముగా గ్రహించుకొనుచును. అటులకానిచో నది నీయములలో మాలిపోవును.

ప్రజాప్రభుత్వమువలన వక్రతలు పున్నతస్థానములను సొంతజరు. వీరి ముఖ్యగుణములు రెండు. సిద్ధాంతతోధనము, సామరస్యము లేదుండటం. ప్రజాప్రభుత్వముబయటవపుడు సత్రికల స్వంతరాజ్యమును, దానిగా ప్రాధాన్యతవారలను తమతమ యభిప్రాయముల నందరు నాంకించునట్లు జేయగలరు. ఇందువలన నేమి జేయవచ్చునదనగా, సమైక్యముబట్టింది పరిపాలించుటయే. ప్రజాప్రభుత్వము (డెమోక్రసీ). సంగతులను సమైక్యబుట్టునట్లు జెప్పగలుగువారను, వారిమాటలను ప్రధానో వినువారను సన్న. ప్రజాప్రభుత్వము దానిగా కొనసాగలదు. మరయుజేత

ములోనున్న ప్రతియొక్క మనుజుడును పరిపాలింపవలయునన్న పరిపాలక సమదాయము బాగుగా పనిచేయుటకు వీలుండదు. కావున ప్రతినిధులే పరిపాలించుచున్నారు. పూర్వకాలములో విధిస్థులలో బానిసలను, స్త్రీలను ప్రతినిధుల నెన్నుకొను యధికారము లేకుండెను. ఇట్లు కొందరికే ప్రాతినిధ్యాధికార మొసంగు వాచారము చాలకాలమువరకు వ్యాప్తిగాంచియుండెను. కాని, నేడు స్త్రీలకు యిదివర కొనంగబడని హక్కు లన్నియు యొసంగబడినవి.

ప్రజాప్రభుత్వమున్నతరీతిని కొనసాగవలయుననిన నేత మందలి ప్రజలందరికి వుచితముగాను, నిర్బంధముగాను విద్యగ రపబడవలయును. మొనూరులో ప్రారంభవిద్య యుచితముగా నొసంగబడుచున్నది. అమెరికాలో కొన్నిసలములలో వున్నత విద్యయే యుచితముగా నొసంగబడుచున్నది. అచ్చటి విద్యార్థులు స్వార్థిత్వముచేతనే జీవించుచున్నారు. 'నిరుద్యోగ సమస్య'నుగురించి మనము తరుచు వినుచు

న్నాము. కాని కొన్ని వందలయేండ్లక్రితముమాదా నిరుద్యోగము సమస్య లేకపోలేదు. ఇంగ్లాండులో డాక్టరు జాన్సన్, గోల్డ్ స్మిత్తులు బోలినకవులు-దారిద్ర్యము ననుభవించిరి. ఈరోజులలో విద్యాధికులగు యువకులు నిరుద్యోగములవల్ల బాధపడుట దామధ్యస్థించిన విద్యవలనగాదు. జీవిత ప్రారంభమున తక్కువ జీతముతో సంతుష్టి జేందక పోవుటయే వారికష్టములకు హేతువు. అధ్యక్షులు కొద్దినేపు ముచ్చటించిన తరువాత వందనో పచారములతో సభిముగిసినది.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీర్ మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతము నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము. రావు చిన్నారావు డి నన్ను, రామకృష్ణరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

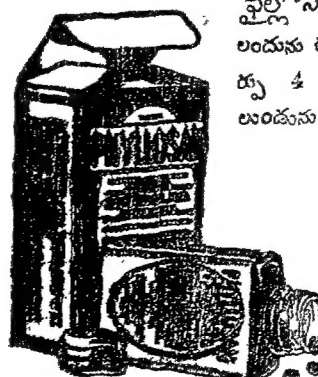
పోగొట్టుకొనిన పురుషత్వమును మరల పొందుటకొకటే మార్గము.

మీ ప్రాణాధారక క్రి తగినప్పుడు, మీ జీవితము దుఃఖభాజనమైనప్పుడు, జీవిత సంతోషములను మీరనుభవించలేరని గ్రహించినప్పుడు, ఫైల్లోసన్ నేటి నుండియే పుచ్చుకొనుటకు ప్రారంభింపుడు. 14 దినములలోనే మీరు బలవంతులుగానున్నట్లును, మీ వయస్సుకు సంబంధములేక మీ అవయవము లన్నియు బలముగా నున్నట్లు తెలుసుకొనగలరు. ఫైల్లోసన్ ఒక మూలికకాదు ఇందులో జంతువుల కొవ్వు చేరుటలేదు. పోగొట్టుకొనిన పురుషత్వమును మరల పొందుటకు, సపుంసకత్వము, ఇంద్రియ దుర్బలత్వము, రక్తక్షీణము, నరములబలహీనత, ఏకారణముచేసినను ముసలితనము చుట్ట మొదలగువాటికి కాళ్ళవలెనైన గుణమిచ్చుటకు స్విజ్ ట్లాండులోనున్న బరన్ విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రొఫెసర్ ఆఫ్ మెడిసన్, డాక్టరు ఇ. జార్జి, ఎం. డి. గారిచే కనిపెట్టబడినది. ఇది అప్పటిముగాకా యహారలనుండి తయారుకాబడినది. ఫైల్లోసన్ మలేరియా జ్వరముచే గలుగు పురుగులను ఆటంకపరచుటకు కావలసినకత్తిని గలిగియున్నది. మికిడివలననే మలేరియాయుండున మీ రర్తమును పరిశుభ్రము చేయుటకు ఫైల్లోసన్ ను పుచ్చుకొనుడు. రోజుకు రెండు లేక మూడు బిళ్ళలు భోజనమునకు ముందు నేవించిన మీ ప్రాణాధారక క్రిని తిరిగి పొంద తోడ్పడును.

నేనించుటకు ప్రారంభింపుడు

'PHYLLOSAN'

ఫైల్లోసన్ అని పిలువబడుచున్నది.

నేటి నుండియే!

ఫైల్లోసన్ అందరు కమిష్టులవద్దకు, దుకాణము లందును రూ 2-6-0, రూ 4 లచొప్పున దొరకును. రూ 4 ల పైజా బుడ్డియందు రెండింటలు బిల్లు లందును.

సంపకదారులు

వాలెక్రాట్టు బ్రదర్సు,

బొంబాయి అందు బ్రాంఛిల్లు.

Issued by: NATURAL CHEMICALS LTD., LONDON E. C. 1.

28 St. John's Lane

తెల 447

స్థానిక వార్తలు

బుక్రీడు పండుగ:—సుహమ్మదీయల పండుగ యగు రాబీన్ సనీ యొక్క 11 వ దినము మాత్రమేగాక బుక్రీడు పండుగ దినముకూడ కలవుదినము కాబడుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరించుచు నొక ప్రకటన గావించియున్నారు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ:—కార్యాలయము లో చిన్న దొంగతనములు సుమారుక సంతకరమునుండియు జరుగుచున్నవనియు, దొంగనుగూర్చి సరియగు భోగట్టా నిచ్చు వారికి రూ. 50 బహుమాన మొసగబడుననియు, దాక్టరు లక్ష్మీ పతిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాకపోకలు:—గౌ. డా॥ యం. రామరావుగారు మంగ్యురునుండి నేటి ఉదయమున తిరిగి మద్రాసునకువచ్చిరి.

ఆర్. యఫ్. స్టానీగారు మద్రాసు ప్రభుత్వపు ప్రధాన యంజనీయరు పలసాకును, ఆర్. డి. రీచ్ మండుగారు (అడవుల ఫీల్డ్ కన్సల్టెంట్) క్యాటికట్టునకును నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

డాక్టర్, యఫ్. మాక్లాండు దంపతులకు విందు:—అమెరికాకు వెళ్లిన మరల మద్రాసుకువచ్చిన డాక్టర్ యఫ్. మాక్లాండు దంపతులకు యువజన క్రైస్తవసంఘపు డైరెక్టరువర్గమువారు రాబోవు 29 వ తేదీన సాయంకాలము 5 గం. ఎన్ ప్ల సేడునుండి సంఘపు కేంద్రమునకు ఆహ్వానించి విందుసేయెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ ఆభ్యర్థితత్వము:—రిజిస్టర్డ్ పట్టభద్రుల సెయింజ్ వర్గము వారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభకు ఎన్నుకొనుటకు హక్కుగల 80 స్థానములలో నొక స్థానమునకు పి. హెచ్. రాఘవరావు యం. ఏ. బి. యల్. గారు అడ్వకేటు, ఆభ్యర్థిగా నిలిచెరని తెలుపుచున్నారు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—28 వ తేదీకి అంకితులవారమున మద్రాసునందు వెయ్యింటికి 50, 8 మరణములు సంభవించెను. ఈ వారమునకు ముందువారమున వెయ్యింటికి 51.6 మరణములు సంభవించెను. 22 మందికి స్పృహకల్పాధి తగిలెను. అందులో యిరువురు చనిపోయిరి. యం. టెక్కు జ్వరము వలన 8 మంది 49 మంది యితర జ్వరములచే చనిపోయిరి.

ఒక ముదుసలిస్త్రీ మోటారుక్రిందపడి ప్రమాదము కలుగుట:—గత శనివారమురాత్రి జనరలు ఆసుపత్రి విధియందు మోటారు టాక్సీబండిచక్రములు 66 యేండుగలగో వింద అమ్మల్ అను వృద్ధస్త్రీపై నెక్కుటచే ఆమెకు తీవ్రగాయములు తగిలెను. వెంటనే యీమెను జనరలుఆసుపత్రికి గొంపోయిరి. ఈమె ప్రస్తుతము అపసానస్థితియందున్నది. పోలీసువారు యీ విషయమున విచారణ సలుపుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మత ఉపన్యాసము:—శ్రీ సాని మాధవచెట్టి ధర్మనిధి యాజమాన్యమున శ్రీమత్ వి.వి. శ్రీనివాస అయ్యంగార్ వి. ఏ. బి. యల్. గారు “శ్రీరామానుజులవారి జీవితము—ఉపదేశములు” గూర్చి నొసగుచున్న ఉపన్యాసపరంపరలో 8 వ ఉపన్యాసము శేపు 28 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గం॥ నెం 143-145 రు టంకశాలవిధియందు సావుకార్ పేట తహసీల్దార్ సమీపమున నొసగెదరు. ఎల్లరు రాప్రార్థితులు.

చిత్తూరులో ఖడ్గరుప్రచారము

శాంతియుగమునందుండి సంచారఖడ్గరు విస్తృతముగా 1929 ఫిబ్రవరి నవంబరు మాసం 29 తేదీ లగాయితర దినంబరునెల 3 తారీఖువరకు చిత్తూరికి మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖడ్గరు చిత్తూరుజిల్లాలోఁడు ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీయుతులరా. పి. రామకృష్ణమరాజులంగారి గృహమునందు ప్రవర్తించబడును. ఖడ్గరు ప్రచారములముగా యింటింటికి పల్లెపల్లె పంపబడును.

పి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి,
గౌరవకార్యనియంత

శారదా బాల్యవివాహనిషేధ శాసనము

భారత ప్రభుత్వము వారి ప్రకటనా పత్రము

శాసనములోని మరతులను ప్రజలకు బాగుగా తెలుపవలసినదని
లోకల్ బోర్డులకు మునిసిపాలిటీలకు ఉత్తరువులు

ఢిల్లీ, నవంబరు 25:—శారదా బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనమునందలి మరతులను ప్రజలకు బాగుగా తెలుపుటకు తగిన చర్య పుచ్చుకొనవలసినదని భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును, స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలకును ప్రకటనా పత్రములను బారీచేయించినారు. ఆ ప్రకటన యిట్లున్నది:—
1929 సంవత్సరపు బాల్యవివాహ నిషేధ శాసనము బ్రిటిష్ పరిపాలిత భారత దేశమునందలి అన్నిజాతుల, అన్నివర్ణముల ప్రజలకును వర్తించును. 1930 సంవత్సరము ఏప్రియల్ మొదటి తారీఖున నది అమలులోనికి వచ్చును. బిల్లులోని మరతుల నైజము ననుసరించి, ఆ మరతులు సాధ్యమైనంత త్వరలో నన్నిజాతుల వారికిని, అన్నిమతముల వారికిని బాగుగా తెలియబరచబడుట యవసరమని భారత ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. భారత శాసనసభా చర్చలలోను, స్టేట్ కౌన్సిల్ సభా చర్చలలోను ప్రకటనాపత్యకత బాగుగా వ్యక్తము చేయబడెను. ఇందుకొరకై మీరు సత్వరముగా తగు చర్య గైకొనిరేని భారత ప్రభుత్వమువారికి

సంతసము గలుగును. ఈసంవత్సరములో గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారి నివేదికలోని పార్టగా ఫు కిరీ నుండి కిరీ వరకు శ్రద్ధగా చూడవలసినదని కోరుచున్నాను. ఆ పార్టగాఫులలో బాల్య వివాహ నిషేధ శాసనమునందలి మరతులను ఏయే విధముగా ప్రజలకు తెలియబరచవలెనో సూచించబడెను. ఈ విషయమును గూర్చి ఆగస్టు 27 వ తారీఖు హోం డిపార్టుమెంటు లేఖద్వారా మీ యభిప్రాయము గైకొనబడియుండెను. గర్భాధాన వయోనిర్ణయ సంఘమువారు సూచించిన ప్రకటనా పద్ధతులు యీ క్రింద వివరింపబడినవి. (1) కరపత్రముల ద్వారా ప్రచారము (2) వార్తాపత్రికల ద్వారా ప్రచారము (3) జిల్లా బోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు మొదలగు సంస్థలద్వారా ప్రచారము (4) ఆరోగ్యాభివృద్ధికొరకును, సాంఘిక సేవకొరకును యేర్పడియున్న సంస్థల ద్వారా (5) మహిళా సంఘములు సమితుల ద్వారా, (6) హెల్తుడిపార్టుమెంటు ఉద్యోగియుల ద్వారా.”

మద్రాసు సెనేటు ఎన్నికలు

రామదాసుగారి ఆభ్యర్థితత్వము
చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయము యొక్క సెనేటుకు 82 వర్ష పట్టభద్రులన్ని ఎన్నికకు నే నొక ఆభ్యర్థిగా నున్నావని తమ పత్రికారాజమున ప్రచురించుటకు ప్రార్థించుచున్నావని గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

యం. యస్. యం. నైల్స్ ఉద్యోగులసంఘము—నై సంఘమువారి యాజ్ స్యమున జనరలుఆఫీసులయొక్కయు సెంట్రలు స్టేషను, సాట్టుకొటార్సు, గానునర్సు పనివాండ్రు శేపు 28 వ తేదీన సాయంకాలము 4-45 గం యూనియను భవనమున జరుగును. శ్రీయుత మీనాక్షి సుందరం పిళ్ల యం. ఏ.బి.యల్ గారు సంఘమును నెలల ఆభివృద్ధిపరచవలెనను విషయముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు—శ్రీ. పి. ఆర్. కె. శర్మ వి. ఏ. గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

భారత సేనాని నర్ బద్ధపుష్కగారు మద్రాసునకు విచ్చేయుట

భారతసేనాని ఫీల్డు మార్షలు సర్. విలియం బద్ధపుష్క గారు వారిసిబ్బందితో మైసూరునుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. వీరిని సెంట్రలు స్టేషనునందు బ్రిగేడియరు జనరలు బర్మానుగారును, కేప్టను బూటిల్, విల్ బ్రాహ్మగారు (మిలిటరీ సెక్రిటరీ) గవర్నరుగారి ఏడిక్వాంపు ఆగు అడ్మినిస్ట్రేటరుగారును ఆహ్వానించిరి. వీరిప భారతసేనాని గవర్నరు మెంటు భవనమునకు వెళ్లిరి. వీరు నేటి సాయంత్రము స్టేషనులో వార్డు వైయరున కేగెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కార్పొరేషను పనివాండ్రుసంఘము:—కార్మిక

విచారణ సంఘమువారి మద్రాసు విచారణయందు సహాయమున ర్వుటకు ప్రభుత్వమువారు మహ్మద్ ఓచేడుల్లా సాహెబ్ గారిని అప్పింట్టు కమిషనరుగా నామినేటు చేసిన విషయము పట్ల చెన్నైలో కార్పొరేషను పనివాండ్రుసంఘమువారు కోర్టు పనివాండ్రు; మురికీకాలనల పనివాండ్రుయొక్క సంఘములవారు తమగాథలన్నవి తెలుపుచున్నారు. వీరు కార్మికలయొక్క సరియైన ప్రతినిధికారు, ప్రభుత్వమువారు నేతపరీక్షమలనుండి ప్రతినిధిని గైకొనక మరేయేపరీక్షమల ప్రతినిధినిగాని కర్మకులవిశ్వాసము కలిగియుండునటువంటి ప్రతినిధిని నామినేటు చేయవలసిన యీ వైపసంఘములవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఆఫ్సువార్తలు

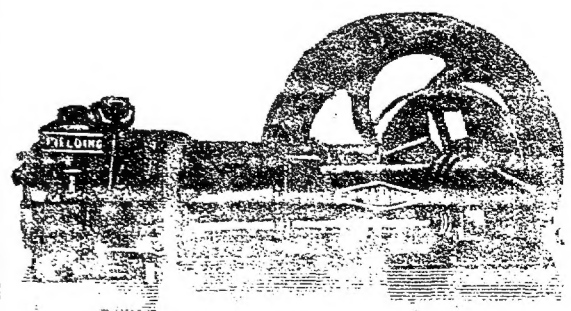
రమ్యలో ఆఫ్సు ప్రతినిధి
పెనువరు, నవంబరు 26:—నాదిరుమగారు తమ సోదరులను మహమ్మదు అజీజుగారిని రమ్యలోని మాస్కానగరములో ఆఫ్సుప్రతినిధిగా నియమించిరి.
నాదిరుమగారికి విందు
పెనువరు, నవంబరు 26:—మాకిసు అను ఫ్రెంచిపండితుడు ప్రాచీన శాసనపరిశోధకుడు. ఈయన అమీరునాదిరుమగారి గౌరవార్థ మొకవింగు నొసంగిరి. నవంబరు 16 తేదీన నాదిరుమగారు ఒక విద్యాకాలకు ప్రారంభోత్సవమున జరిపిరి

ఫీల్డింగు

కోలు స్టార్లింగు

&
శ్రీ మి డీ శ ల్

కూడాయిలు యింజనులు

మెకానిజమ్ బహుశులభము
యింజనులు చాలా బలమైనవి
కూడాయిలు ఖర్చు బహుశక్కువ
వివరములకొరకు వ్రాయవలెను.
లో యేజంట్లు:—
డి. యల్. శాస్త్రి & కో.,
12, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు

లాయడు జారిగారి వివరీతవాదము

భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నియ్యగూడదు

బ్రిటిషు పార్లమెంటు ప్రభుత్వసభలో యూనెల 7 వ తేదీని రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి జరిగిన చర్చ

ప్రతిపక్ష నాయకుడు యీ సభలో మాట్లాడినవెంటనే నేను మాట్లాడవలెననియు నటుపిమ్మట తాను ప్రభుత్వ రక్షిచ్చిననియు, ఇండియా మంత్రి నేటియందయము నాకు తెలియజేసినందున నేనిపుడే ఉపక్రమింపవలసినవని. నేను కొన్ని ప్రశ్నలను అడుగడపనిని; గాన, వెన్నుగారు వానికి ప్రశ్నలకు నిచ్చెదరని నమ్మెదను. ఈ విషయములనుగూర్చి ప్రతిపక్షలో చేయబడిన విమర్శలకు ప్రతిపక్ష నాయకుడు ప్రారంభమునందు కొంత సమాధానము తెచ్చెను. నా విషయమునకూడా ప్రతిపక్షలో కొన్ని విమర్శలు జేయబడినను వానినిగూర్చి నేనీసభలో నేమియును చెప్పదలచుకొనియుండలేదు గాని, చార్లెస్ గారు మొదట నటుల జేసినందువలన అది నాకుకూడ తప్పనిసరి యగుచున్నది. కావున, భారతదేశ రాజకీయ సంస్కరణములనుగూర్చిన రాయబారములలో మేముచేసిన పని నిండుక వివరించెదను.

తాను జేయవలసిన పని యిట్టిదని నాకు ప్రధానమంత్రి యేమియు తెలిపియుండలేదు. ఇండియా మంత్రి రీడింగ్ ప్రభుత్వము యీ సంస్కరణములనుగూర్చి వ్రాయగా రీడింగ్ ప్రభుత్వ నాయకు, నాపక్షమువారికినికూడా తెలియజేసెను నైమనుసంఘమువారి నివేదిక ప్రకటింపబడువరకు యీ ప్రకటనను జేయవలసిన ఇండియామంత్రిని నేను ప్రశ్నించిన నిమిషమువరకుకూడా, నేనును, నాపక్షమువారును, రీడింగ్ ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వమును, రాజప్రతినిధిని బ్రతిమాలుచునే యుంటిమి. గత కుక్రవారమునకు వారిని మేముటల బ్రతిమా లిన పిమ్మటనే, ఆనాడు ఇండియామంత్రి నేనటుల ప్రశ్నించి తిని. రాజప్రతినిధి భారతదేశమునకు బోవుటకుముందు రాజ ప్రతినిధిలో నేను స్వయముగా మాట్లాడియుండినను నావిషయమునుగూర్చి ప్రతిపక్షలో నేమియు వ్రాయబడియుండలేదు. నేనునూ నాపక్షమువారుగూడ యీ విషయమునుగురించి ప్రతిపక్షమియు వ్రాసియుండలేదు. మరెట్టి ప్రయత్నమును జేసియుండలేదు. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు మాతో రహస్యముగా నాలోచించిరి. కావున మేమెన్ని విధముల బ్రతిమాలినను వారు వినక ప్రకటనను జేయుటకే కృత్రిమిత్వములైయున్నారని మాకు స్పష్టముగా తెలియు వరకునూ మేముకూడా యారహస్యమును గాపాడితిమి. అప్పుడు మేము యీవిషయమును యీసభలో తెలియపరచుటకు నిశ్చయించితిమి.

వెనుక నాంటు-ఫర్డ్ సంస్కరణములు భారతదేశమునందు ప్రవేశపెట్టబడినపుడు నేనే ప్రధానమంత్రిగానుంటిని. అప్పుడు జరిగిన ప్రకటనలోని మరలను ఆమోదించుటకు సమావేశమైనమంత్రిమండలి సభకు నేనేఅధ్యక్షత వహించితిని. కావునఅప్పుడు చేయబడిన ప్రకటన, యిప్పుడు లేకమైన శక్తింపవలయున్న యభిప్రాయము యీసభవారి కెంత మాత్రములేదని నేనీసభలో మరల స్పష్టపరచుచున్నాను. 1917 లో జరిగిన ప్రకటనలోని విషయములను బ్రిటిషుమంత్రివరమువారు మాత్రమే నిర్ణయించి యుండలేదు. యుద్ధసమయమునందు జరిగిన సామ్రాజ్యసభలో అని నిర్ణయింపబడెను. ఆసామ్రాజ్య సభలకు అన్ని అధినివేశముల ప్రతినిధులు కూడ వచ్చియుండిరి. భారతదేశ ప్రతినిధి యు వచ్చియుండెను. వారందరును గూడ వాని నామోదించిరి. ఆ ప్రకటన సార్వభౌముని చేరటనే జేయబడినది. సార్వభౌము డిటుల వాదన మొనరిగినని ప్రకటింపబడెను. ఆ ప్రకటనతో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నంతయును సంబంధముగలదు. ఇప్పుడు దానిని రద్దుపరచినచో సార్వభౌముని ఘనతను, సామ్రాజ్య గౌరవమునకూడా గొప్ప కళంకము యేర్పనును. కావున నట్టి దెన్నటికిని జరుగనేరదు, అని నేనిపుడు స్పష్టపరచుచున్నాను.

1917 ప్రకటనలోగల వాదనము

“1917 లో చేయబడిన ప్రకటనయందుగల పద్ధతియిప్పుడు మారినది. అంతకుముందు కృత్రిమములను దూరభావములనువైచింపబడినది. వెనుకటి వాదనములలో నడవేంపవలసిన క్రొత్త పద్ధతిని ప్రభుత్వమువారిపు డెవలంబింప దలంబడి” అనెడుయభిప్రాయము యిటుల జేయబడిన రాజప్రతినిధి ప్రకటనములను చాలిందిక యేర్పడియున్నది. కావున 1917 లోనొసంగబడి

నవాదనమెట్టిదో మనముప్పుడుపరిశీలించవలసియున్నది. 1917లో ప్రభుత్వమువారు రచించిన పద్ధతిలో నపుడెట్టి మార్పును దొరతనమువారు జేయవలయునోనలేదని నేడీ సభవారు స్పష్టముగా చెలపవలయుననియే నేను కోరుచున్నాను. వెనుక సార్వభౌముని పక్షమున కన్నాటు ప్రభుత్వము, రాజప్రతినిధియును, భారతదేశవాసుల కొసంగిన వాదనయిట్టిదని, నేనిపుడు, నిర్ధారణముగా చెలుపజేయదలచును. అందులకు, మొదట, యీ విషయమును స్పష్టపరచునట్టి కొన్ని సందర్భములను నేనిపుడు పేర్కొనవలసియున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున భారతదేశమునకు వెంటనే సంపూర్ణమున సభ్యతను నొసంగకపోవుటకు గల కారణములకూడ నిందువలన విదితములు కాగలవు. భారతదేశముపట్ల బ్రిటిషువారు ప్రతిహతులుగా నుండుట యిందుల కెంత మాత్రమును గారణము కాదు. ఆచరణ సాధ్యములు కాని కొన్ని నిరోధములే యిందులకు ముఖ్య కారణము. ఈ విషయమునే ఆగాఖానుగారు నేడొక లేఖలో స్పష్టపరచియున్నారు. ఆ నిరోధము లేవి?

1. 1919 వరకును భారతదేశ మంతయుగాని, నందే రాష్ట్రముగాని, ఆ దేశమున నివసించు కొట్లకొలది ప్రజలలో, ఏ జాతివారయినగాని, ఎన్నడును ప్రజాపరిపాలనమున పాటు యుండినట్లు భారతదేశ చరిత్రమునం దెచ్చటను గనబడదు.

(2) ఆదేశమునందలి ప్రజలలో నూటికి 95 మంది అక్షరజ్ఞులనుకూడ లేనివారగునే యున్నారు.

3. ఐరోపాఖండమునం దంతటను ఎన్ని భాషలును, ఎన్ని జాతులును కలవో, అన్ని జాతులును, అన్ని భాషలును, యొక్క భారతదేశమునందునే గలవు. అట్టిచో, భారతదేశమునందలి ప్రజలలో సంపూర్ణమున వివక్షతయు, జాతీయతయు గలవని, ఆదేశముతో స్పష్టమయిన పరిచయముకూడా లేనివారు తప్ప తెలితరు లేవరను చెప్పజాలరు. ఆదేశమును జయించిన విదేశీయుల పరిపాలనమువలనతప్ప ఆదేశీయులలో సహజమున నైకమత్య మెన్నడును లేదు. ఆగాఖానుగారు తమలేఖలో అస్థిర యాహంగిరీదేశమును స్పష్టాంతముగా జూపిరి. అది చాల అశుభిమానకమున ఉపమానము. అస్థిర యా సామ్రాజ్యమునందు అయిదారు భిన్న జాతులు మాత్రమండినను అచటి ప్రధానప్రభుత్వము దుర్బలముగా నుండుటవలన నాసామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమయినది. భారతదేశమం దన్ననో అధమపక్షము 80-40 భిన్న జాతులున్నవి.

భారతదేశమునకు ఏవిధమయిన స్వపరిపాలన నివ్వదగును? తేక ఎంతవరకు స్వపరిపాలనము నివ్వదగును? అని యాలోచింపదలచినపుడు యీ విషయముల నన్నింటినిగూడ గమనింపవలసియే యున్నది. 1917 లో దొరతనమువారు ఆ ప్రకటననుజేయుటకు గల కారణములలో ముఖ్యమైనది కృత్రిమతయే. ఐరోపా మహాసంగ్రామము జరిగినపుడు భారతదేశమందలి యన్ని జాతులవారును ప్రభులకు రాజ్యక్తితో మన కత్యధికముగా తోడ్పడియుండిరి. కావున నపుడు మనదేశీయులకు వారిపట్ల అపరిమితమున కృతజ్ఞత జనించినది. ఆసమయమునందు ప్రపంచమందంతటనుకూడ జాతీయభావము అత్యధికముగా వ్యాపించినది. ఆసియా, ఐరోపా ఖండములలోనూ, ఇతర ఖండములలోనూ కూడా, జాతీయత మిలిమిరినది. అప్పుడు దొరతనమువారు తమ కృతజ్ఞతను నటుల పెల్లడించుట గొప్పపాఠాని, కొంత మంది తలచుచున్నారుగాని నేను వారితో నేకీభవింపజాలను. ప్రస్తుతము దానివలన కొన్ని తొందరలు గలుగుచున్నను, కాలక్రమమున సంతయు చక్కబడుననియే నేను తలచుచున్నాను. అప్పుడు, ప్రపంచము దంతటను స్వయంనిర్ణయాధికార సిద్ధాంతముకూడ సర్వజనామోదమును బడెనెను. ఈకారణములన్నిటివలనను 1917 లో జరిగిన సామ్రాజ్య యుద్ధసభలో సమావేశమయిన అన్ని అధినివేశముల ప్రధానమంత్రులును, బ్రిటన్ దేశ ప్రభుత్వప్రతినిధులును కలసి యాలోచించి రాజకీయముగ భారతదేశమునకు మరొన్ని స్వాతంత్ర్యముల నొసంగదగునని నిశ్చయించిరి. ఆ సంస్కరణములు తాత్కాలికముగను, మితముగను, విమర్శకు లోబడునదిగను, పరీక్షకు నిలువవలసినదిగ నుండవలయునని కూడ నిర్ణయింపబడెను. అరితిగా మేము వాదనముజేసియున్నాము. ఆ సంస్కరణములను భారతీయులు

చక్కగా నెరవేర్చగలిగినచో, క్రమక్రమముగాను, కొద్దికొద్దిగాను, నూతన స్వాతంత్ర్యములను వారి కొసగును, చివరకు సామ్రాజ్యమునందు యితర అధినివేశములకుగల సర్వాధికారములను భారతీయులకు కూడా నొసంగునట్లు నిశ్చయింపబడెను. ఈ యాశ యము మిక్కిలి గొప్పది. చాల ఉదారమైనది. అధికబల ప్రదముయినది. ప్రపంచమున ప్రఖ్యాతిగన్న వివిధదేశముల సమావేశమునందు ప్రాక్ ప్రతినిధి దేశములు సమానస్వాతంత్ర్యముతో కలిసి పనిజేయుటకు ఆధారభూతమయినది. ఇది యిప్పటిమాటకాదుకదా? ఎప్పటికొ? యని యొకసభ్యుడు నుడువుట.) నిజమే! మేముటలనే స్పష్టముగా తెలిపియుంటిమి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము క్రమక్రమముగా నీయబడును. ఒకసారి యాయబడిన సంస్కరణము లెంతకాలము అమలులో నుండవలసినదియు, మరొకొన్ని సంస్కరణముల నెపుడు యాయవలసినదియు, యారితిగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మెన్ని వాయిదాలలో లభించవలసినదియు, ఎప్పటికప్పుడు అప్పటికి గలిగిన యభివృద్ధిని బట్టియే నిర్ణయింపబడవలసియుండునని కూడ మేముపుడు స్పష్టముగా తెలిపియుంటిమి.

ఇతర అధినివేశములలో నవలంబింపబడిన పద్ధతి

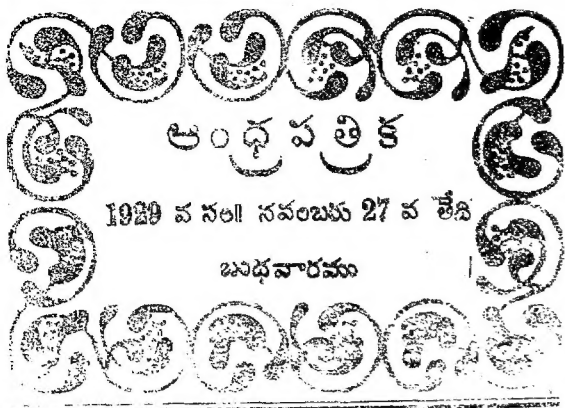
ఇప్పుడు స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న అధినివేశములన్నిటికిని గూడ స్వపరిపాలన మిరితిగ నే ఇయ్యబడెను. కనడాదేశమునకు స్వపరిపాలన మొక్కసారిగనే యాయబడలేదు. మొదట రాష్ట్రీయస్వపరిపాలన మివ్వబడెను. మరి 20 యేండ్లకు స్వపరిపాలనము (నాన్ ఫెడరేషను) యాయబడెను. (విప్లవముకూడను అని యొకసభ్యుడు నుడువుట.) స్వపరిపాలనమునకును, విప్లవమునకును యెట్టిసంబంధమును లేదు. రాష్ట్రీయములలో పెక్కుసంవత్సరములబాటు స్వపరిపాలనము కొనసాగినపిమ్మటనే బాగుగా నాలోచించియు, చర్చించియు, వివిధరాష్ట్రీయములకు పరస్పర సంబంధము కలుగజేసియు, మీరు కనడాదేశ మంతటికిని స్వపరిపాలన మొసంగిరి. స్వపరిపాలన యాయబడినను అధినివేశప్రతిష్ఠ వెంటనే యాయబడలేదు. మరి 25 యేండ్ల కది యాయబడినది. కనడాలో రెండుజాతులుమాత్రమే గలవు. దక్షిణాఫ్రికాకుకూడ నిటులే మొదట వచ్చు రాష్ట్రీయప్రభుత్వములుండెను. మరొకొన్ని సంవత్సరములకు ఆ రాష్ట్రీయములన్నియు నేకీభవించి దేశీయ స్వపరిపాలనముక్రింద మారగలిగెను. అప్పుట కూడ రెండుజాతులేయున్నవి. ఆస్ట్రేలియాలో మొదట రాష్ట్రీయప్రభుత్వము లేర్పరపబడెను. అవి యేకీభవించి దేశీయ స్వపరిపాలనగా మారుటకు ఒక పురుషాంతరమునకు పైగా పట్టినది. ఇతర అధినివేశముల విషయమునకూడ నిపద్ధతియే యవలంబింపబడినదనుట కివి నిదర్శనములయియున్నవి. భారతదేశమునందు మాంటోఫర్డ్ సంస్కరణము లమలులో పెట్టినది మొదలు 10 యేండ్లనాటికి విచారణసంఘ మేర్పరపబడునని పార్లమెంటు చట్టమునందే వాదన మొసంగబడెను. ఆవిచారణసంఘమువారు పరీక్షజేసి, మరల కొన్ని సంస్కరణముల నీయదగునా? ఎంతవరకు, నెటుల? యను విషయములను నిర్ధారణజేసెదరు.

రాజప్రతినిధి ప్రకటన, సైమనుసంఘము

ఆ వాదనమును చెల్లించుటకు యంతకుపూర్వముండిత ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నేర్పరచిరి. ఈదేశములో నన్ను అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులును ఆసంఘమునందు గలరు.

ఆ సంఘసభ్యులపేర్లను యీసభవారును, రెండవసభవారునూ యేకగ్రీవముగా నామోదించిరి. వారు దాదాపు రెండేండ్లనుండియు విచారణజేయుచున్నారు. వారు రెండుసార్లు భారతదేశమునకు వెళ్లిరి. అచట ప్రజలలో వివిధపక్షముల వారు తమయభిప్రాయముల చెబుటకు అవకాశ మొసంగిరి. అందుల కంగీకరించినవారి యభిప్రాయములను చెబునుకొనిరి. సకలవిషయములను సరిగా చెలుసుకొనుటకు జేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు జేసిరి. ఈ సంఘసభ్యులందరూ మనదేశమందు చాల గౌరవముగలవారు. వారి నివేదికకొరకు మనమందరూమూ నిరీక్షించుచున్నాము. నూతనవత్సరారంభముననే అది ప్రకటింపబడునని తెలియుచున్నది. ఇటులండగా, వారినివేదిక ప్రకటింపబడకపూర్వమే, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు యనుమతితో, ఇంత యాకస్మికముగా, నిట్టి తరుణమునందు, పెక్కుసందిగ్ధ వాక్యములుగల యీ ప్రకటనను జేయబడినది. కావున, తక్షణమే సంపూర్ణ అధినివేశ స్వపరిపాలనము భారతదేశమున కొసగబడుననియు, అందులకు తగిన రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుటకే ఉభయదేశముల ప్రతినిధుల సమావేశమును ఏర్పాటు జేయబడుచున్నదనియు, భారతదేశములో ప్రజలందరూను అభిప్రాయపడుటకు అవకాశము కలిగినది. ఈప్రకటనను జేయబడుటకు పూర్వము యీదేశమునందలి రెండు ప్రతిహతులు

57

లాయడు జార్జిగారి వైరుధ్యము

హైందవ స్వపరిపాలనము, సివిలునర్వసు అను ఉక్కు చట్టములై నాధారపడ వలయునని, చాటిన లాయడు జార్జిగారు, కొందరు తలచినటుల ఉద్రేక సమయమున గాక, బుద్ధి పూర్వకముగనే చాటి యుండిరిని, కామన్సునభలో వీ రిటీవల నిచ్చిన ప్రసంగము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. లిబరలు పక్షము వారిని, కన్సర్వేటివు పక్షమువారిని, ఇంపీరియల్ భావములు సమానముగనే ప్రేరేపించుచున్నవని, తలంపవచ్చును. కొన్ని విషయములలో, లాయడు జార్జిగారి కన్న, కన్సర్వేటివు నాయకులగు బాల్బు వినుగాచే ఎక్కువ విశ్వాసబుద్ధిని జూపిరి. బాల్బువిను గారు, భారతదేశ విజ్ఞానపు విలువను గుర్తించిరి. ప్రాచ్య ఖండ నాగరికపు తొంటి వైభవమును కొనియాచిరి. లాయడు జార్జిగారు రటుగాక, బర్మ-కా-హెడ్డు ప్రభువుగారివలె ముచ్చటించిరి. 1917 సం వత్సరమున గావించిన ప్రకటన మయినను, అసాధారణ పరిస్థితులలో జరిగెనని లాయడు జార్జిగారు తెలిపిరి. ఇందుకు వీరు వైకి విచారము దెలుపక పోయినను, అప్పటినుండియు లోలోపల గుండుచునే యున్నారని, అనుకొనవలసి వచ్చును. అప్పుడు చేసిన ప్రకటనము వలననే, నేడు అధినివేశ స్వాతంత్ర్య లక్ష్యమును ప్రకటింపవలసి వచ్చెనని, కామన్సునభా జనకు లను బిరుదము వహించిన లాయడు జార్జిగారు దుఃఖించుట వింతగాదు. యుద్ధ సమయమున, హిందూదేశము ఇంగ్లండుకు సలిపిన సహాయమునకు, బ్రిటీషు వారి మనములు కృతజ్ఞతతో నిండియుండెనట.

అప్పుడు కృతజ్ఞత జూపినవారిలో లాయడు జార్జిగారే అగ్రగణ్యులైయుండిరి. పిమ్మట కృతజ్ఞత జూపుటలో గూడ వీరే అగ్రగణ్యులని ఎంచ వచ్చును. లాయడు జార్జిగారు సమయమునకు దగిన మూటల జెప్పటలో నిరుపమానులని జెప్పనవసరము లేదు. ఆ సమయమున యూరపునందేగాక, ఆసియా ఖండమునందును జాతీయభావము వ్యాపించియుండె నట. హిందూదేశమునందును అట్టిభావమే వ్యాపించెనట. ఇట్టి భావమేకద, స్వరాజ్యమునకు బునాది. అట్టి సందర్భ సమయమున స్వరాజ్యముగూర్చి ప్రకటన గావించియుండుట దొరబాటని తలచినవారు కొందరు గలరట. లాయడు జార్జిగారు మాత్రము, తాముటల తలంపలేదని తెలుపుచున్నారు. కాని, వీరి ప్రసంగ వైఖరి గాంచిన, వీరును అట్టి కోటిలోని వారేనని యూహింపవచ్చును. మరియొక కారణము గూడ లాయడు జార్జిగారికి కనుపట్టెను. యుద్ధసమయమున స్వయం నిర్ణయపు కేక ప్రపంచమునందు మోయమోగెను. హిందూదేశమునందుగూడ యిది ప్రతిధ్వనించెను. లాయడుజార్జిగారు రవుడు ప్రధాన

మంత్రిగనుండి, ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిని మెప్పించుటకు స్వయం నిర్ణయ సూత్రము నామోదించినటుల నటించినను, పిమ్మట దీనిమాటనయినను తలపెట్టి రయిరి. హిందూదేశము మాత్రము స్వయం నిర్ణయ సూత్రమును విడనాడలేదు. ఇకముందును విడనాడ బోదు.

1917 వ సంవత్సరమున కన్నను, 1929 సం వత్సరమున, హిందూదేశమున ఎక్కుడు సందర్భ పరిస్థితు లుదయించుటచేతనే, లేబరు ప్రభుత్వము వారు రాజప్రతినిధిగారి ద్వారా ప్రస్తుత ప్రకటన మును కావింపవలసివచ్చెను. ప్రభువుల సభలో పాసే ఖీల్ ప్రభువుగారు సూచించినటుల, హిందూ దేశ మును శాంతిపరచుట, ఎన్నటికిని తప్ప గానేరదు. మంచి పని జేయుటకు, మిశ్రమములను లెక్క పెట్ట నక్కరలేదు. 1917 సంవత్సరమున బాధ్యత తో గూడిన ప్రభుత్వమును లక్ష్యముగ ప్రకటింపగ, 1929 సంవత్సరమున అధినివేశస్వాతంత్ర్య లక్ష్యము స్పష్టముగ ప్రకటింపబడెను. లాయడు జార్జిగారు రి విషయమై ఇంత యులికిపడనేలకో తెలియదు. సైమను కమిషను నియమింపబడెనుగాన, హిందూదేశము విషయమై తదితరు లెవరును ముచ్చటించ గూడదని జెప్పిన విషయము, పార్లమెంటు సభ్యులకే పరిహాసా స్పదముగ దోచెను. కమిషనునందు అన్ని పక్షముల వారును జేరియుండుటచే, దీనికి సర్వాధికారము గలదని, లాయడు జార్జిగారు జెప్పట చోద్యము. దీని యధికారము సంగతి ఎటున్నను, భారత దేశము దీనిని బహిష్కరించె నను సంగతిని లాయడు జార్జి గారు గుర్తింపక, ఈ కమిషనువారు అందరతోను సంప్రతించిరిని తెలుపుట కన్నను అసత్యము వేరుం డదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు బహిష్కార ప్రాబల్యమును గుర్తించి, ఒక్క సైమను కమిషను వలన హిందూదేశ సమస్య పరిష్కారము గాదని, గ్రహించిరి.

బహిష్కార విజయమును గుర్తింపక, లాయడు జార్జిగారివలె ప్రగల్భముల చాటుట, వివేకము గాజాలదు. సైమను కమిషనును నియమించిన నాటి నుండియు బ్రిటీషు రాజకీయ పక్షముల మధ్య చే కూరిన ఐకమత్యమునకు భంగము కలిగెనని, లాయడు జార్జిగారు వగచుచు ఇకమందు గూడ వెనుకటివలె ఐకమత్యముతో మెలగవలయునని కోరుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారు బ్రిటీషువారికి బోధించిన పాఠమునే, భారతీయులును అనుసరించుట యవసరము. హిందూ దేశమునందలి వివిధ రాజకీయ పక్షములవారును గలసి, సైమను కమిషనును బహిష్కరించి, స్వరాజ్య విధానమును తయారు జేసిరి. ఇకముందును, స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు, వీరందరును ఐకమత్యము చెడకుండ గాపాడు కొనుచో, ఇంగ్లండు వీరి కోర్కెలను సహాపరచి తీరును. లాయడు జార్జి బోలువారి బెదిరింపులగాంచి, లేబరు ప్రభుత్వము గూడ వెనుదగ్గుచున్నటుల, విదితమగుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములు, భారతీయుల మనోనిశ్చయమును బలపరచునే గాని, ఊహింప జేయబాలవు. బ్రిటీషు వారందరును, హిందూ దేశ మునకు స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుటలో చేతుల గలుపుచో, భారతీయు లందరును స్వాతంత్ర్య సంపాదనము నిమిత్త మటులనే చేతుల గలుపకమానరు. లాయడు జార్జిగారి బెదిరింపులు, భారతీయులను

నిరుత్సాహ పరుపబోవు. లాయడు జార్జిగారు, హిందూ దేశము నితర విధముల గూడ నిందించిరి. హిందూ దేశమునందెన్నడును, ప్రజ లేభాగమునందును స్వపరిపాలనము ననుభవించి యుండలేదట.

ప్రాచీనకాలమున హిందూదేశమున ప్రజా పరిపాలనము పలుతావుల వ్యాపించిన నిదర్శనములు పెక్కులు బయల్పడెను. గ్రామ పంచాయతులు ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజా పరిపాలనమునకు బునాదులుగనుండెను. ఏ గ్రామమున కా గ్రామము స్వ పరిపాలనమునకు నిలయమైయుండెను. రామరాజ్యము, ప్రజాభిప్రాయము నెంత గౌరవించెనో దెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టి ఆదర్శములు గల హిందూదేశము గూర్చి లాయడు జార్జిగారు తమ అజ్ఞానమును వెల్లడిజేసిరి. హిందూదేశ మొకవేళ స్వపరిపాలనము నిదివర కనుభవించకున్నను, ఇకముం దేల యనుభవింపరాదో తెలియదు. కొన్ని దేశములవారు మాత్రమే స్వాతంత్ర్యము ననుభవించలేనని, విధింపబడెనా? హిందూదేశమున పెక్కు భాషలును, పెక్కుజాతులు నున్న నేమి? అమెరికాలో ఇంత కన్నను నెక్కుడు భిన్నజాతులుగలవు. అయినను, అమెరికా స్వాతంత్ర్యము సనుభవించుచున్నది. స్విటుజరులెండు, ఆస్ట్రీయా, మున్నగు దేశములలో జాతు లనేకములుగలవు. వీనినన్నిటిని దేశభక్తి బంధించునంతవరకు, జాతీయభావమే ప్రబలియుండును. బెల్జియములో నిపుడు, ఫ్లెమిషు భాషా వివిధము మూలమున, ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెను. అంతమాత్రముచే, బెల్జియము స్వపరిపాలనార్హము గాదని లాయడు జార్జిగారు చెప్పెదరా? లేనపుడు హిందూదేశము విషయమై వీరు లేనపోని యభ్యంతరముల దెలుపనేల?

అధినివేశ రాజ్యములకు స్వాతంత్ర్యము లభించు నప్పటికి చాలకాలము బట్టెనని, లాయడు జార్జి గారు వాదించుచు, హిందూదేశమున కింత తొందర ఏమని అడుగుచున్నారు. కెనడా, దక్షిణాఫ్రికా, ఐర్లెండులకు విధిలేక స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించ వలసివచ్చెనని, లాయడు జార్జిగారు నను అంగీకరింపక తప్పదు. హిందూదేశమున కయినను బుద్ధి పూర్వకముగ స్వాతంత్ర్య మిచ్చెదరేమోనని, భారతీయు లెదురు జూచుచున్నారు. అమెరికా విషయమున, అప్పటి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారవలంబించిన దూరదృష్టి రాహిత్యమువలన, అమెరికా విడిపోయెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము బడసెను. హిందూదేశము విషయమున, అట్టి దృక్పథమును చూపుట పాడియగునాయని, లాయడు జార్జిగారు రాలోచింప వలయును. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటులు, విధి లేనపుడు, స్వాతంత్ర్య మిచ్చుట, గౌరవముకాదు. హిందూదేశము, నేడు గాకున్న రేపయినను మహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద స్వేచ్ఛను బడయక మానదు. కాని, హిందూదేశమున కట్టి స్వేచ్ఛను సఖ్యముతో ప్రసాదించుట వ్యాయమగునో కాదో, బ్రిటీషు రాజ్యాంగ కోవిదులు యోచింపవలయును. లాయడు జార్జిగారు కొక్క విషయమును గూర్చి మాత్రము ప్రభుత్వమువారితో చక్కగ వాదించిరి.

భారతీయ నాయకుల డిల్లీ ప్రకటనము విషయమై వీరు ఇండియా మంత్రిగారిని స్పష్టముగ

ప్రశ్నించిరి. వీరు గోరిన పరతుల నామోదించె దరా లేదాయని ప్రశ్నించిరి. వీని నామోదించుచో మాత్రము, సామ్రాజ్యమునకు ముప్పు గలుగుననిరి. లేబరు ప్రభుత్వమువారు భైర్యము వహించి వీని నంగీకరించి, భారతదేశమును తృప్తిపరచుటయత్యా వశ్యకము. కాని, వీరికిను వెనుకాడుచున్నారు. రాజకీయ నిర్బంధితుల విషయమై తామెట్టి జోక్యము కలుగచేసికొన జాలమని, ఇండియా మంత్రిగారిదివరకు చాటియుండిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము గూర్చి తా మేమియు చెప్పకుండుటయే, మేలని ఇండియా మంత్రిగారు మొన్నటిదినము కామన్సు సభలో చెప్పి యుండిరి. వెల్లాక్ గారికి జవాబు చెప్పి, రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునకు పిమ్మట, క్రొత్త ప్రాసిక్యూటను జరిగి యుండలేదని, ఇండియా మంత్రిగారు సూచించిరి. కాని, జేతేంద్రలాల్ బెనర్జీగారి యొక్కయు మరి కొందర యొక్కయు నిర్బంధములు పిమ్మటనే జరిగెనని, వెడ్జి ఫుడ్డు బెన్నుగారు గుర్తించుట యవసరము. ఇట్టి నిర్బంధములను మానివైచి, రాజకీయ నిర్బంధితులను ఎంత త్వరలో విడుదల చేసిన నంత మేలని, వీరు గుర్తించవలయును. లేనియెడల, హిందూదేశ కర్తవ్యమును లాహారు కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయించి, స్వాతంత్ర్య నిర్ణయము నకై ఫలప్రదముగ మార్గమును నిరూపించగలదు. ఈమారు కాంగ్రెసు సభ 29 వ తేదీని ప్రారంభమై ఒకటవ తేదీన గూడ జరుగునని ముందే ప్రకటించబడెను. అందుచే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య ప్రధానము నకు 31 వ తేదీ రాతివరకు, కాంగ్రెసు సభ వేచి యుండి, పిమ్మట కర్తవ్యమును నిర్ణయింప గలదు. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభా తీర్మానము, కాంగ్రెసు సభ వరకే అమలులో నుండును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారిలోపల తమ ధర్మమును నెరవేర్చుచో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకును, హిందూ దేశమునకును మేలొనర్ప గల్గుదురు. కానియెడల, వీరు అమూల్యవకాశమును జారవిడచినవారగుదురు.

సెంట్రలు కమిటీ సిఫార్సులు

సెంట్రలు కమిటీ సిఫార్సుల గూర్చి ఇదివరకనే జోన్యములు వెలువడినవి. హిందూదేశము నందును, ఇంగ్లండు నందును, వీనిని ఏకకాలము నందే ప్రకటించెదరని సూచింపబడెను. కాని ఈ లోపలనే పయ్యెనీరు పత్రిక తనకు రూఢి సమాచారము దెలిసినటుల, కొన్ని సూచనలను ప్రచురించెను. వానిని నిన్నటి పత్రికలో ప్రచురించి యుంటిమి. పయ్యెనీరు పత్రికా ప్రకటనము గాంచిన, సెంట్రలు కమిటీవారు, బహిష్కార వాదులను సంతుష్టి పరచుటకు కొంత తంటాలు పడిరని యూహింపవచ్చును. కాని, వీరి సూచనలయినను, పాక్షిక బాధ్యతనే సూచించుచున్నవి. సాంఘిక నియోజక వర్గములను తొలగించి, వీరు హిమ్మయ్యలకు స్థానములను ప్రత్యేకించిరి. నిమ్మజాతుల ఎన్నికల విషయము స్థానిక ప్రభుత్వములకు వదలిపెట్టబడెను. ఇండియా మంత్రి కాన్సిలును రద్దు చేసి, సైన్యమునందు భారతీయోద్యోగు లుండవలయునని, వీరు సిఫార్సుచేసిరి. రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండవలయునని సూచించిరి. అధినివేశ

స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, పార్లమెంటు సభలో హిందూ దేశమునకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని కోరబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు వీరు ద్వంద్వ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టి, విదేశ, రాజ్యాంగ, రక్షణ శాఖలను దప్ప మిగిలిన వానిపై మంత్రుల కధికార మిచ్చిరి. సైన్య వ్యయముపై భారత శాసనసభవారు వోటుజేయవలెనని గోరిరి గాని, రాజప్రతినిధిగారికి నర్టిఫికెట్టు అధికారమునిచ్చిరి. ఓటరుల ఎన్నిక హక్కును కొలదిగ బెంచిరి. ఇంతకుపూర్వము, భారత శాసనసభకును, స్టేటుకాన్సిలుకును సరాసరి ఎన్నికలు జరుగుచుండెను. సెంట్రలు కమిటీవారు సరోక్షపు ఎన్నికలను సూచించిరి. సెంట్రలు కమిటీవారెటుల భావించినను, సైమను కమిషనును బహిష్కరించిన భారతీయులుమాత్రము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునకు కొరవడు విధానముతో తృప్తిజెందజాలరనుట నిశ్చయము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : మహాత్ముని పర్యటనము సంయుక్త రాష్ట్రములలో గాంధీ మహాత్ముని పర్యటనము 24 వ తేదీతో పూర్తయిగలనే, మహాత్ముడు అహమ్మదాబాదుకు వెడలెను. 11 వ సెప్టెంబరున, వీరు తమపర్యటనమును ప్రారంభించిరి. ఆరోగ్యమంత సాష్టవముగ లేకున్నను, వీరి పర్యటనము సురక్షితముగ ముగియుట, నమ్మోదానహము రాష్ట్రము నందంతటను 330,574 యా పాయలు లభించెను. మహాత్మునికి కద్దరు నిధికై ధనమిచ్చిన వారు, తాము కద్దరును ధరించి, విదేశ వస్త్ర బహిష్కార ప్రతినిధులై కొనినగాని ప్రయోజనముడగు. మహాత్ముడు సూచించినమార్గమే, స్వరాజ్య సిద్ధికి తోడ్పడగలదు. ఇంత సులభమయినమార్గము మరి యొకటి గనుపింపదు. ఇతరకార్యములను చేయలేని వారుగూడ, కద్దరును ధరింపవచ్చును గద ఈమాత్రము దీక్ష నయినను బూననివారు, స్వరాజ్యమునకై పరితపించుట, వ్యర్థకార్యము. స్వరాజ్యము, చెట్టునుండి యూడిపడజాలదు. ప్రజాశక్తిద్వారా నది యుద్భవింపగలదు. రాండుటేబిలు సమావేశము విషయమై చర్చలనుమాని, మహాత్ముడు బోధించిన విదేశవస్త్ర బహిష్కారము నయినను, సంవత్సరాంతము లోపల పూర్తిజేయుచో, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి విషయమై ఆతురము జూప నవసరముండదు.

కెన్వర్టీగారి రాక

కెన్వర్టీగారి వాయికులు హిందూ దేశమున కరుదెంచుచున్నను, వీరి యభిప్రాయములు మార్పు జెందునని దోచదు. కమాండరు కెన్వర్టీగారు, లేబరు పక్ష సభ్యులుగ నుండి, హిందూదేశము గూర్చి చాలకాలమునుండియు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. వీరు డిశెంబరు 12 వ తేదీన హిందూదేశమునకు బయలుదేరి, ఈ దేశపు ఆర్థిక రాజకీయ పరిస్థితులను వీక్షించెదరట. రాజోపు సంవత్సరమున హైందవ సమస్య చాల ముఖ్యమయినదిగ నుండునని, వీరు భావించుచున్నారు. వీరు దేశమును వీక్షించి ఊరక వెడలిపోక, హిందూదేశ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింపనిచో, కలుగజోపు నష్టమును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు గ్రహించునటుల చేయుచో, ఉభయ దేశములకును మహాపకారము గావించెదరు.

చీనా మొర

చీనా ప్రభుత్వమువారు, నానారాష్ట్రసంఘము వారికిని, తెల్లాగు బడంబడికపై సంతకముచేసినవారికిని, విన్నప మంపుచున్నారు. రష్యా దండయాత్ర నాసిరుష్యాను శిక్షింపవలెనని గోరుచున్నారు. శాంతి బడంబడికను రష్యా భంగపరచెనని బెలుపుచున్నారు. రష్యా సైనికులు చీనా నగరముల నాక్రమించి, నిరపరాధులగు పౌరులను హింసించుచున్నారని వార్తలు వెలువడుచున్నవి. ప్రపంచశాంతి యని ఉద్ఘోషించుచున్న వారికి, చీనా రష్యాల పోరాటము, గొప్ప పరీక్షను దెచ్చిపెట్టుచున్నది. చీనా నిరపరాధియని, పరిస్థితులు బెలుపుచున్నవి. చీనా మొరనాలకించి, ఇకనయినను పోరాటమును మాన్పుటకు వివిధ జాతులవారును ముందుకు రానిచో, యుద్ధ బహిష్కార మనునది వట్టి బూటకమగును.

కీ. శ్రీ. మధుర పొన్ను స్వామిశిల్పగారు

గ. నాగేశ్వర వాద్యమునందు నిరుపమాన ప్రజ్ఞను గడించిన మధుర పొన్ను స్వామిశిల్పగారు నిన్నటిదిన ఆకస్మికముగ కాలగతిజేరిరని వినుటకెంతయు చింతించెదము. వీరి మరణము, సంగీత ప్రపంచమున తీరని లోటునాటిల్ల జేయగలదు. వీరు లక్షణ వేత్తలు సంగీత గ్రంథమును రచించిరి. సంగీత విద్వాంసులను వీరు ఆదరించుచు గౌరవించుచుండిరి. వీరి వాద్యమునందు గల సునాదము, అనితర సాధారణముగ నుండెను. వీరు మైసూరు సంస్థాన ఆస్థాన విద్వాంసులలో నొకరుగనుండి, విశేష ఖ్యాతిగాంచిరి. వీరి ఆత్మకు నాదబ్రహ్మయగు పరమేశ్వరుడు శాంతి నొసంగుగాక!

నెల్లూరుమండల ఆదిఆంధ్ర

ఉద్ధరణ సంఘము

నెల్లూరులో జరిగిన కైసంఘముయొక్క సాధారణసభా చర్య

నెల్లూరుమండల ఆదిఆంధ్ర ఉద్ధరణసంఘపు సభ్యులు సమావేశము నెల్లూరునందు జరిగినది. సభకు చాలమంది విచ్చేసిరి. మండల కార్యక అధికారిగూడ సభకువిచ్చేసి సంఘమునకు తాము సహాయపడెదనని తెలిపిరి.

సంఘకార్యదర్శియగు బి. రాఘవయ్య, బి. పి. బి. యల్. గారు నిన్ను శాంతి ఉద్ధరణసమగమ సంఘమువారి చేసిన కార్యములు, బాటలు వేయుట, వామగుంట సమితి సమనయే నాడులకు ఒకసూత్రసగ్రామము నిర్మించుట మొదలగు కార్యములువిషయమై సభనారికి తెలిపిరి. ఈసంఘకార్యములు సరిగా నిర్వహించుటకు యాక్రంది కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏర్పడుచుండెను.

ఈసంఘమునకుఓరంగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షులుగాను శ్రీయుతులు బి. రాఘవయ్య బి. పి. బి. ఎల్. కే. రామానంద శర్మ బి. పి. (ఆనర్సు) గార్లు కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

మైసూరుయందు, ఆదిఆంధ్రులకును, రైతులకును కల విషయమున కలిగిన తగాదాలు శ్రీయుతులు బి. గోపాల్, బి. శేషారెడ్డి, యల్. సుబ్బరామిరెడ్డిగార్లు పరిష్కారము చేయవలెనని తీర్మానించబడెను. ఆదిఆంధ్ర విద్యార్థులకు నెల్లూరునందు ఒకపాఠశాలను మేర్పాటు చేయుటకు మై కొంతచర్చ జరిగెను. ఈకార్యము కొనసాగించుటకు సమకూర్పవలెననియు ప్రభుత్వమువారిని యాకార్యమునకును గ్రాంటు కోరవలెననియు తీర్మానింపబడెను.

విదేశవార్తలు

లండన్ నౌకాదళ నిర్ణయసభ

(రూటరు)

లండన్, నవం 27:—లండన్ నౌకాదళ నిర్ణయసభకు సోమవారము తమ ప్రతినిధిలో జపాను ప్రభుత్వమునా రిట్లు జెప్పిబంపినది లండన్లో దేశభాషాపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి. ప్రభుత్వమునా రిట్లు ప్రాయములను ఆసభలో దలుపగోరినది దలుపుచున్నది. ముఖ్యసిద్ధాంతములు:—

- ఒకపరిమితి శర్యరములయేగాక నౌకాదళములను నిజముగ తగ్గించవలెను.
- సహాయనౌకలు నూటికి 70 యుండవలెను.
- జలాంతర్గాములను మొదలంట నెత్తివేయరాదు. లేదా అంత ఎక్కువగా తగ్గింపరాదు.
- బ్రిటను, అమెరికాతో సమానముగ జపాను జలాంతర్గాములసంఖ్య యుండవలెను.
- 18 అంగుళముల క్రాయిజరులు నూటికి 70 యుంజవలెను.
- పెద్దనౌకలు 25000 టన్నుల బరువునుపైగా యుండరాదు. 14 అంగుళముల ఫీరంసులనే అనుగ్రహింపవలెను.
- వైమానికపరికరములను గంభీర నౌకలు 20000 టన్నుల బరువునుమించి యుండరాదు.
- పెద్దనౌకలు 25, క్రాయిజరులు 20, డెస్ట్రోయింగ్ సబ్ మరైన్లు 18, జలాంతర్గాములు 18, సంవత్సరములు పనిచేసినవిపతీసిజేయవలెను.

చీనా రషియాతగవులు

జాతీయమితి

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 27:—చీనా కేంద్రప్రభుత్వము జాతీయమితికి, కల్లాగు ఒడంబడికను విడిగా సంతకములు జేసినవారికిని సోవియటుసేనలు చీనారాష్ట్రముపై దండెత్తుటను మాన్పించవలెనని లేఖ పంపిరి. వారు, సోవియటులు ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రవర్తించిరిగాన వారిని శిక్షింపవలెనని, సోవియటులు చీనా నగరములను ఆక్రమించుకొని నిరసరాధులగు చీనా పౌరులను హత్యనౌక గోవింపిరి.

కమాండరు కెన్వర్టీగారు

ఇండియా పరమనము

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 27:—అరిక రాచకీయ పరిస్థితులను ఇతిసిగ్గుటకు కమాండరు కెన్వర్టీగారు ఇండియాకు ఇంగ్లండులో దిగింబరు 12 తేదీని బయలుదేరెదను. రూటరుతో ఇట్లు ఇతిసిగ్గు:—రాచకీయ సంవత్సరమున భారతభూభాగ్యోదయ పునస్థాప్త ప్రాముఖ్యమును. కనుక పిల్లతంతవరకు ఇండియాలో గంభీరము చట్ట శక్తులను ప్రాంతములకు అవకాశమునుచ్చాకను.

మెకెన్నా సుంకములు

హిందూగారి వైఖరి

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 27:—మున్నటివిన్నికలలో చతుశ్శంఖాకృతుల స్వచ్ఛావ్యాపారమునే గోరినది సోదరుగాగు కాపుస్సునలో హిందూ సుంకము విషయమై మీ వైఖరి దివసి ఆతిథ్యం ఇతిసిగ్గు.

బూరిక్ ద్వీపకల్పములో భూకంపము

(వై నెస్)

రష్యీ, నవంబరు 26:—లావలీనునుండి బూరినునరకు 18 వ తేదీనుండి భూకంపముగల్గి ప్రాణనష్టము, సామ్రాజ సముగలిగినది న్యూఢవుండండు అధినివేళ కార్యదర్శి న్యూ ఫవుండండు హై కమిషనరుకు తెలిపెను. 22 మంది చనిపోయిరి. పెక్కుచోట్ల అనేకుల ఇండ్లు నాశనమైనవి. ఒక భవనము 200 అడుగులు ముందుకు కొట్టుకుపోయెను. ఇండ్లు అందు కాపురమున్నవారిలో సముద్రప్రదేశమును గాంచినవి. వీరికి సహాయము పంపిరి. వైద్యులు, ఆహార సదాధము పంపిరి. వైద్యులు, దాదులు, శుతగాత్రులకును, న్యాధిగ్రస్తులకును చికిత్స నొనర్చుచున్నార. మంత్రులు ఆహారసదాధములను పంచిజెట్టుచున్నారు. వందలకొలది కొంపలు లేకున్నారు. దిక్కులేకున్నారు.

ఆస్తియా పరిస్థితులు

తైముపత్రిక

(వై నెస్)

రష్యీ, నవం 26:—సంస్కరణముల విషయమై హియువేరు, సోవలీట్లు నాయకులు సఖ్యభావముతో రాయభావములను సల్పుటకు దిక్కుగల్గినందులకు ఆస్తియా ప్రభావామాత్యుడు జూపిన విశేషము సైర్యమును తైముపత్రిక కొని యుడుచున్నది. ఆస్తియా వివాదమునుండి తప్పించుకొనగోరునో, విదేశములందు ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనగోరునో ప్రయత్నములను చిత్రివేయవలె ననుచున్నది. యూరపు రాజ్యాంగ గురించి, అరికకేత్రల మెప్పుకుబొందిన రాచకీయప్రావిణ్యుడి సమస్యను పూనుకొన్నందుల కెంతయు ఆతనిని అభినందించుచున్నది.

బ్రిటనులో వరదలు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 27:—ముప్పదిసంవత్సరములలో ఇంతటి పాడువరద లేన్నడును బ్రిటనులో పెక్కుజిల్లాలందు హింసించు తెరుగరలు, పెక్కుగోణాలు ఆకసము చిల్లుపడవలలు సర్వముకురిసి ప్రవాహములనలి ఏర్పడుటచే మలనలు తలపింపెను.

పొగయోడ ప్రమాదము

రష్యీ, నవంబరు 26:—పూర్వేకుపోయింటు దగ్గర హెలిసీ పొగయోడలో 7 గురు సిబ్బంది పొగయోడ ప్రమాదాధికారి భార్యయు ప్రాణములను గోల్పోయిరి. ఇదే దక్షిణజేల్స్ లో, జులై 23 గురు బ్రిటికర్, ఒకవిడి గాలుబిరిగినది. (వై నెస్)

ఉత్తరసముద్రములో తుపాను

రష్యీ, నవంబరు 26:—11 తేదీని ఉత్తరసముద్రముపానులో 871 ఈస్ట్ ఇంగ్లీషు చేపలవడవులు పాడైనవి. 27800 నలలు నాశనమైనవి. నాటివిజువ 60,000 పొనులు నలలను బాగుజేయుటకు అనగా కొత్తనాటిని ప్రతేజెట్టుటకు 148000 పొనులగును. జూలైవారి సహాయము 20000 పొనులు చందాలు కరూలైనవి. ఇచ్చుట పివెనాభివృద్ధిని గాంచుచున్నది. (వై నెస్)

ఎగుమతి వర్తకము

ను పెంపొందవలయుటయే ప్రభుత్వమునా ప్రధానోద్దేశ్యమనియు ఇందులకై తాంబూరము సోట్లుబడు సుంకమునిషముదీని వలన పనిలేనివారికి దేవనోపాధి కలుగవలసియు భావము మంత్రులెరిపెను.

శిల్ల శిల్ల కమింట్ గారి కుటుంబమువకు బాధ్వియసాగుతను సానుభూతి పందజేసిరి.

ట్రెసిడాడ్ యిజేగుగవర్నరు, సేవాధిపతిగ వాజిబరు సంగతుకరాజ్యమునకు పర ఆల్బిడ్ క్లాడ్ హోలీసువారిని నియమించిరి.

హిందూ న్యాయవాది

వైజాము హైకోర్టు జడ్జిగ నియమింపబడుట
వెకందరాబాదు, నవంబరు 26:— రాయ విశ్వేశ్వర నాథగారు హైదరాబాదు హైకోర్టు అడివకలు జడ్జిగ నియమింపబడిరి. వీరి నియామకముతో హైదరాబాదు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులలో హిందువులసంఖ్య పెండుగనుండును. హైదరాబాదు సంస్థానమున బాల్య వివాహములను నిషేధించుట కయి కారవా చట్టమువంటి చట్టమును తయారు చేయవలయునను ఉద్దేశమున రాయ విశ్వేశ్వర నాథగారు తేలిపియుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ నవంబరు నెల 27-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	మరి 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	మరి 24 గంటలలో వర్షము	మరి 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పడియు
రాపాల్ పూర్	81	65	...	25.7	+ 18.8
విశాఖపట్టణము	80	78	...	10.1	— 0.5
కాకినాడ	81	69	...	7.2	— 5.8
మచిలీపట్టణము	82	69	...	5.1	— 8.5
కర్నూలు	86	55	...	8.9	— 0.6
బళ్లారి	84	61	...	8.6	+ 2.7
అనంతపురం	6.0	+ 0.8
కడప	85	62	...	9.2	+ 0.9
నెల్లూరు	84	69	...	17.5	— 1.2
మద్రాసు	81	70	...	21.8	— 8.0
కడపూరు	84	69	...	28.8	+ 1.5
నెల్లూరు	84	65	...	18.5	+ 0.7
నీలము	90	66	...	7.1	— 8.2
కోయంబత్తూరు	88	67	...	7.2	— 2.7
తిరుచనాపల్లి	86	68	...	18.5	+ 1.5
నాగపట్టణము	88	78	...	24.1	— 2.8
మధుర	90	72	...	14.0	+ 1.5
పొంబక్	88	77	...	22.1	+ 2.6
పాలంకోట	14.5	+ 1.0
తిరువేండ్రము	88	76	+	17.8	+ 0.5
కొబ్బిక్	87	76	...	80.8	+ 10.9
కాలికట్టు	94	74	...	10.4	— 4.8
మంగులూరు	91	72	...	18.1	+ 7.5
తెంగులూరు	88	59	...	9.8	+ 0.5
మిరకార	77	59	...	8.0	— 8.8
కొడైకనాల్	65	51	...	22.4	+ 5.4
కూనూర్	69	50	...	18.7	...

సర్కారులు:—అరికము ముప్పుగానున్నది. కిలోవట్టిని మాములుగా నున్నది.

డెక్కె:—ముప్పు ఒక మోస్తరుగా నున్నది.

కర్నూటకము:—ముప్పు విస్తారముగా లేకున్నది ఉన్నదనిపించుచున్నది.

వ. వ. నారాయణయ్యగారు

సహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.
Bangalore.

A First Class Indian Lite Office offering Maximum Benefits at minimum cost. Increase of nearly 86 per cent in business.

SPOKEN WELL

Both by Press and the Public.

Write for Agency terms & other particulars:

V. RANGASAMY ESQ.,

B.A.B.L., F.C.I.,

General Secretary, Bangalore.

Messrs. P. K. RAU & Sons.,

Chief Agents, Madras Presidency

4, Veaswamy Pillai St., Egmore, Madras.

జాబులు

కీ॥ శే॥ అమృతమంచి వెంకటసుబ్బయ్యగారు-తాడంకి

వీరు అక్టోబరు 21 తేది రాత్రి దివంగతులైరి. వీరు గన్నవరం తాలూకా తాడంకి గ్రామవాసులు బ్రాహ్మణులు. ప్రజాభివృద్ధికారకు ఎన్ని సేవాసత్కారముల నొనర్చిరి. వీరు ప్రపంచమున తాడంకిగ్రామమున ఒక ఎలిమెంటరీ పాఠశాలను స్థాపించి నిరంతరకృషిచేతను, తమ ఆయుర్యమైన త్యాగముచేతను దానిని హైస్కూలుగా చేసిరి ఇప్పుడది యెందరికో విద్యార్థికునుపెట్టుచున్నది. ఆ గ్రామముననే శ్రీ చెన్న కేశవాలయము చాలాకాలమునుండి పాడు పడియుండగా గ్రామస్థుల హితముగరిపి ఆలయమును పునఃప్రతిష్ఠాపనము చేయించిరి ఇంకను ఎంతయందో బీదవిద్యార్థులకు సాయము చేయుచుండెడివారు. వీరి మరణము వలన మా గ్రామమునకు గొప్పలోటు వాటిల్లినది. భగవానుడు వీరియాత్మకు శాంతి కేరూర్చుగాఁ.

యలమంచి వెంకయ్య చౌదరి

కీర్తి శేషులైన యివటూరు లింగయ్య

అయ్యవార్లు గారు

పయిడి ముగ్గుల ఆగ్రహారం వీరినివాసగ్రామము. వీరు దావధర్మములలో పెరిన్ని కన్నవారు. మా గ్రామాదులకు సమిష్టిగా పునఃసౌకర్యము చాలా పునఃకారమున పనులుచేసి శాశ్వత కీర్తిని నెడిసినారు. వీరంకిలానువద్ద వీరిపాము గులేనిదే ప్రజలకు ప్రస్తుతమున చాల పునఃసౌకర్యము సక్రమ నిర్మింపబడెడిదికాదు. లాకు కద్దనుంచి దక్షిణగ్రామాదులకు కలయిక రోడ్డును వేయించి శాశ్వత కీర్తిని ఆర్జించినదాత. స్వగ్రామమున నుమాడు 80 వేలు రూపాయలతో ఒక ఆలయమును నిర్మించిని రాదార్శ ప్రక్కను తటాకనిర్మాణము చేసిని ప్రజలకు శాశ్వత సౌకర్యమును చేసిన ధీరుడు. ఇట్టి వీరిమరణముకు చింతిల్లంను వీరిఆత్మకు శాంతి గలుగజేయుటకు భగవానుని కేరూరూ వారికుటుంబము వారికి మాసానుభూతిని వెలిబుచ్చుచున్నాము.

గుళ్లపల్లి నాగయ్య

రేపల్లె ప్రాంతపు వార్తలు

రేపల్లె ప్రాంతవాసులు రేపల్లెలో 16-11-29 తేదిన శ్రీయుత రావు వెంకట్రామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద యూన్నీ లక్ష్మీబాయి వర్ధంత్యుత్సవము జరిపిరి. శ్రీయుత శిష్టా మా ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు దుపయ్యసించిరి.

మరునాడు కొద్దిమంది కీర్తి శేషులగు లాటాజీ స్మరణ చేసిరి.

నిన్న జాతీయ పతాకోత్సవమును 11 శెండాలో నల్లూరులో జరిపిరి. శ్రీయుత పుట్టునంట వెంకటకృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో శ్రీయుత మన్నేపల్లి శ్రీరాములు, కేశవకృష్ణ వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రి, శిష్టా మార్య నారాయణశాస్త్రి, పోలవరపు రామబ్రహ్మం, ప్రభుల సుబ్రహ్మణ్యం, యార్లగడ్డ శ్రీ కృష్ణంగార్యులు, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రియు, ఉపన్యసించిరి. ఫచ్చేసెలలో జాతీయ మహాసభ సందర్భమున వివిధ గ్రామములలో పేదలు జరుగును.

26-11-29. గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

ఆంధ్ర సోదరీమణులకు హెచ్చరిక

గుంటూరులో నెలకొల్పబడిన ఆంధ్రయువతీ విద్యార్థిమండలి యందును వారి తీర్మానము ప్రకారము తెలియపర్చునది ఏమనగా?

1. మీ సూ యిష్టముపద్దినరీతిగా శ్రీస్వాతంత్ర్యది అభివృద్ధిసూచకములగు చారిత్రములుగాని కల్పితవలలుగాని ఘనము 100 పుటలకు మించకుండా క్రానుసెజులో చక్కని ఆకర్షణముతో ముద్రితముగూర్చుగా 1929 సంవత్సరము డిశంబరు 5 తారీఖులోగా నూఅభిసంకు చేరులాగున పంపించవలెను.

2. ప్రైగంధములు పరివర్తనముచే నిర్ణయించబడిన యాక్రింది బహుముఖ లాసగబడును. 1 వ బహుముఖ రు 40-0-0 2 వది 30-0-0 3 వది 20-0-0 లు యి వ్యవహరును.

ప్రైగంధములు బహుముఖపడెననిది రచయితల అనుమతి లేక ఆన్న పూర్ణాదేవి గ్రంథసాలవారిచే ప్రకటింపబడును. కాన సోదరీమణులందరు 5 డిశంబరులోగా తక్షణం గ్రంథరచన ముగించి పంపించ ప్రోత్సహించుచున్నాము.

కుర్రా గోపాలకృష్ణన్,

శ్రీ కృట రీ

ఆంధ్రయువతీ విద్యార్థిమండలియందు, బ్రాడిపేట, గుంటూరు.

కాంగ్రెసు సంఘముల విజ్ఞప్తి

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణములనుగూర్చిన నివేదికలను వెంటనే సిద్ధపరచవలెను

కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెసు మహాసభలో విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమున కొనగబడిన సంవత్సరగడుపు పూర్తి గానున్నది. అఖిలభారత బహిష్కరణసంఘమువారు దేశమునందంతటను బహిష్కరణమును గూర్చి జరిగిన పనిని తెలియ చేయుచు నవంబరు నెల 30 వ తేదిలోగా, భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి నివేదికను పంపవలసియున్నది. దీనిం బహుళ భావోద్ధాన జరుగనున్న మహాసభవారి కినివేదికను, భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు సమర్పింపవలెను. కావున విదేశవస్త్ర బహిష్కరణమును గూర్చి పనిచేయుచున్న కాంగ్రెసుసంఘములు 1929 జనవరి మొదలు యిప్పటివరకును తమ తమ ప్రాంతములలో జరిగిన పనిని తెలుపునట్టినివేదికలను వెంటనే సిద్ధపరచి ఈ దినము నిలపమునకు తెలుప ప్రార్థితులు. ఈ నివేదికలు నివేదించు నవంబరు 25 తేదీలోగా మా కార్యాలయమునకు తప్పక పంపగోరుచున్నాము. ఆ నివేదికలను సిద్ధపరచవలసిన పద్ధతి తెలుపునట్టి ఆమర్శాగితములను యిదివరకే అన్ని సంఘములకు పంపబడియున్నది. వానిలో మాపబడిన క్రమపద్ధతి ప్రకారమే నివేదికలు వ్రాయుకోవలెను. దేశమునందు పెక్కు కాంగ్రెసు సంఘములవారు నివేదికలను పంపుటలో చాల అక్రమ చూపియున్నారు. వారందఱు యిప్పుడే యీ వార్తనివేదికనైన తప్పక పంపెదరని నమ్మెదను.

నిలాసము:—జమీరాబాద్ ను దౌలతురాము,

గౌరవకార్యదర్శి,

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణసంఘము,

(ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెసు),

గిరాం లేక్ కోడ్డు, బొంబాయి.

కస్తూరిదేవివిద్యాలయము నెల్లూరు

విరాళీకులకు విజ్ఞప్తి

విద్యాలయ భవననిర్మాణమునకై తీయబడిన ఫలము తే 12-5-29 ద్ని కొనుగోలు చేయబడి తే 29-5-29 ది రిజిస్టరు కాబడినది. భూమి స్వంతదారులకు రూ 1190-9-3 లు అక్షరాలా వెయిన్నీ నూటవొంబది రూపాయలు తొమ్మిది అకాలా మాడుపైసలు కట్టిరాము. ఈభూమి రెండవ ఆయకం మొత్తం రూ 1882/-లు (వెయిన్నీ మాడువందలా ముప్పదిరెండు, తే 5-9-29 దిని చెల్లించబడినది. ఈభూమి: ప్రభువు ఆయకం మొత్తం నుమాగు రూ 8000/-లు మాత్రం చెల్లించవలసియున్నది. ఇందుకుగాను నుమాగు రూ 1500/-లు (వెయిన్నీ ఆయిదువందల రూపాయలు) బ్యాంకిలో నిలవయున్నవి. వాగ్దానిములు చెసినవారు యింకా నుమాగు రూ 2500/- లనకకు యివ్వవలసియున్నారు. వాగు వెంటనే దయచేసి యిచ్చినయెడల ప్రభువు ఆయకంమొత్తం పూర్తిగా చెల్లించి పదన ఫలములో పాకలు నగై రావలయు వెంటనే ప్రారంభించుటకు వీలుండునని విన్నవించుచున్నారము.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు,

అధ్యక్షులు.

పోణకా కనకమ్మ,

కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర బాలవితంతులశరణాలయము - కాకినాడ

1929 సం॥ నవంబరు నెల 19 తేది మంగళవారము సాయంత్రము 7 గంటలకు.

మరుడు అనకాపల్లి తాలూకా మాడుగల గ్రామస్థులు, మొదలి రామయ్యగారికిన్ని;

బాలవితంతువు వైష్ణవులు, తిరుపతి రంగయ్య మ్మ గారికిని.

కాకినాడలో రావుబహదూరు వైదా వెంకటాచలపతి గారి సుత్రమున వివాహము జరిగినది. అనేక సగరవాసులునచ్చి దంపతుల నాకిచ్చించి, చందనతాంబూలాదులుగై కొనిరి. ఇది ఈ శరణాలయమున 35 వ వితంతువివాహము.

పి. అప్పాస్వామయ్య,

కార్యదర్శి.

బోర్డు మిడిల్ స్కూల్ - కల్యాణదుర్గం

ఈ కల్యాణదుర్గమునది విద్యాహీనపు మండలములని వాసిగన్న దత్తమండలములలో నొకటగు అనంతపుర మండలమున మారుమూలలలో కొండపాళ్ల పండున క్రిక్కిరిసియుండు ఒక తాలూకా కేంద్రస్థానము. ఈతాలూకాకు నెటుమాచినను 20,30 మైళ్ల దూరములో మాధ్యమిక పాఠశాలలు కాని, ఉన్న తనిద్యాలయములు కాని, లేవు. దూరప్రదేశములయందుండి విద్యాలయలకు బాలర సంతులనన్న నిరంతర మీ తాలూకా యొనగితిమైన సపుటచే రైతులు చాల కష్టమున కాలమును నెళ్లబుచ్చుచున్నారు. మీదుమిక్కిలి రైల్వే పాకర్యాదులు సహితము లేక యున్నవి. మాతాలూకా జనసంఖ్య మండలములోని ఏయితర తాలూకా జనసంఖ్యకును తీసిపోదు.

నేటికి దాదాపుపదిసంవత్సరముల క్రిందట దయామయ్యగారు శ్రీ ప్రభుత్వమువారు యిచ్చట నొకమాధ్యమిక పాఠశాలను స్థాపించిరి. ఆ పాఠశాల స్థాపించినది మొదలుకొని దాదాపు 6,7 సంవత్సరముల వరకును దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచుండెను. ఇటీవల మాతాలూకాలో బొత్తిగ వర్షములు కురయక పోవుటచేత రైతులును తదితరులును ఉదరపోషణార్థమై గ్రామాంతరముల చేరుటచేత రెండు సంవత్సరములుగా పాఠశాలయందున బాలరసంఖ్య తగ్గినది. బాలరసంఖ్య తగ్గుటచేత యిచ్చటిపాఠశాలను ప్రభుత్వమువారు తీసివేసియున్నారు. కాని మాడిప్రీట్ట బోర్డువారు పాఠశాలను ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువుచొప్పున తత్తణుమే తీసివేయక ముందు మంచి కాలములు వచ్చినయెడల పాఠశాల తప్పక అభివృద్ధిని పొందుననియును అప్పటిలో మరలపాఠశాలను ప్రభుత్వమువారికి ఒప్పు చెప్పవచ్చుననియును యెంచి ప్రభుత్వమువారి అనుమతిపై ఒక సంవత్సరమువరకు ఆగు పై పాఠశాలభర్తలను తాముభరించి నిలిపియున్నారు. ఇంతలో గత రెండుసంవత్సరములుగా యిచ్చట బాగుగా వర్షములు కురియుటచేత తీవ్రార్థమై గ్రామాంతరములకేగి యుండిన రైతులువచ్చి స్వస్థానమునచేరిరి. ఆకారణమున పాఠశాలయందు గత సంవత్సరముండిన బాలర సంఖ్య 54 నండి యీ సంవత్సరము 96 వరకు పెరిగినది. ఈ 96 సంఖ్య యితర ఏ మిడిల్ స్కూల్ సంఖ్యకును తగ్గిపోదు. పాఠశాలను వెంటనే తొలగించక ఒక సంవత్సరము సరకును కాపాడి న మాడిప్రీట్ట బోర్డువారికి మామనఃపూర్వక నందనముల నర్పించునారము.

గ్రామప్రముఖులగు, మ॥ రా॥ శ్రీ కరణం తిప్పే స్వామిగారు, మ-రా-శ్రీ, తిరుమలరావుగారు, మ-రా-శ్రీ గూబనపల్లి కాలప్పగారు, మ-రా-శ్రీ కురుషిద్దీన్ సాహేబుగారు, మ-రా-శ్రీ రెడ్డి హనుమంతరావుగారు, మ-రా-శ్రీ శేర్మక్క, శ్రీనివాసరావుగారు మ-రా-శ్రీ వై. యజ్ఞప్పగారు మ-రా-శ్రీ జయం నారాయణప్పగారు మొదలగువారు శ్రీ డైరెక్టర్ దొరవారిని అనంతపురమున దూచి తమ పాఠశాలను నిలిపి, తిమ్మల కాపాడవలయునని విన్నవించుకొనిరి. శ్రీ ప్రభువులవారును "మాచెడ" మని నెల విచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు మాపాఠశాలను తప్పక నిలిపెదరని నమ్ముచున్నాము.

నేది. శ్రీరాములు.

క్రానికలు పత్రిక ప్రమాదముల భీమాసీక్రము

కీ॥ శే॥ నరోత్తమ మొరార్జిగారి కుమారునికి క్రానికలు పత్రికవారు 1500 రూప్యములు చెల్లించుట

బొంబాయి, నవంబరు 25:—బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాధిపతులు ప్రమాదముల భీమా సీక్రము నొకదానిని ఏర్పరచియుండిరి. ఈ సీక్రమునందు చేరిన పత్రికా చందాదారులలో ఏవరైనను ప్రమాదమువల్ల వరణించినవారి సంతతివారికి రూ. 1500 ఇవ్వబడును. ఈ సీక్రము ననుసరించి కీ॥ శే॥ నరోత్తమ మొరార్జిగారి కుమారుడును శాంతిమూర మొరార్జిగారికి బొంబాయి క్రానికలు పత్రికవారు రూ. 1500 రూప్యములను ఇచ్చిరి.

నవజీవన భారతసభ కార్యాలయము సోదావేయబడుట

రావన్నోడి, నవంబరు 25:—నవజీవన భారతసభ కార్యాలయమును, కార్యదర్శి గృహమును పోలీసువారు సోదాచేసిరి. భగత్ సింగుడత్తుగార్ల పోలీసు, కొన్ని సభ్యత్వపునమానాలు, కొన్ని తక్కువులములను పోలీసువారు తీసికొనిపోయిరి.

(ఆ. పై.)

సర్వేపా రామేశం పంతులుగారు

ఏలూరునందు ఉపన్యసింతుట

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ఏలూరు, నవంబరు 25:—గౌరవ వ్యాసుమాస్త్రి సర్వేపా రామేశం పంతులుగారు బెజవాడనుండి యిచ్చుటకు నిన్నటిదినమున వచ్చిరి. కొందరు స్నేహితులు వీరిని కొరగా పంతులుగారు ఈపురమున హిందూయజ్ఞశాల సభ్యులగుచుండెందుచుకొని ఉపన్యాసములను గావించిరి. అందు మొదటిది జన్మనిగ్రహములను గురించును రెండవది ఆహారపదార్థముల నియములను గురించును. ఈ రెండు సభలకును డి. బి. మోశెర్ల రామచంద్రరావుగారు ర్యక్షకతనహించిరి. సభలకు పురజను లొకేకు తీరెడిరి.

జన్మ నిరోధము

"ప్రపంచమునోక మహాప్రద్రవము ప్రస్తుతసమయమున నెదుర్కొనుచున్నది. అది యేమనగా జనసంఖ్య మితిమీరి పేరుగుచుండుటయే. ఈ యుపద్రవమును మనమెదుర్కొనవలయునని నాచో జన్మనిరోధపద్ధతి వ్యాపకమార్గమును కానము" అని సర్వేపా రామేశంపంతులుగారు తమ యుపన్యాసమున నుడివరి. పంతులుగారు తమ యుపన్యాసమున ప్రారంభించుచు సభికులను నిన్ను పాఠబుద్ధితో తమ యుపన్యాసమును విని జన్మనిరోధము నుసరించి ప్రకటింపబడిన గ్రంథములందలి లిఖితేతివోదిన నట్లు చేయవలెనని గోరిరి. జనసంఖ్య మితిమీరి పెరుగుటచే యెట్లు ప్రకృతికి యుద్ధము, అంటువ్యాధులు, మృత్యుము అను మూడుపద్ధతులుగలవు. ఈ మూడును అపుడపుడు ప్రజావాశము చేయుచుండును. ప్రస్తుతకాలమున మితిమీరి పెరుగుచున్న ప్రజాసంఖ్యను మితిముగానుండునట్లు చేయుటకు ప్రకృతికి గల మూడు మార్గములను పనికిరావు. కావున నీవిషయమై జన్మనిరోధపద్ధతిమాత్రమే శరణ్యముగానున్నది. జన్మనిరోధమునందు రెండుపద్ధతులుగలవు. ఒకటి బహిరంగముగా ప్రబోధింపబడుచును. రెండవది అంతర్గతముగా ఆచరణపద్ధతి. రహస్యముగా నేర్పుకొనవచ్చును. కర్మఫలమునందు లిఖితము నున్నను ప్రతికారము కర్మ ననుసరించి జరుగననియు, మానవుడేమియు కాని నాటంకపరుపబడనియు చెప్పి తాము ఉరకుండబాలరనియు పంతులుగారు చెప్పిరి. జన్మనిరోధపద్ధతివలన అవినీతి ఆధిక్యము నను వాదమును పంతులుగారు తీవ్రముగ ఖండించిరి. నీతిపరులను ఎవరును చెటుపలేదనియు, అవినీతిపరులను ఎవరును నీతివంతులుగ చేయలేదనియు కూడ పంతులుగారు చెప్పిరి. ప్రాస్తుతజేమ నిరుద్ధోగ సమస్య లేక సాఖ్యవంతముగ నుండుటకు అచ్చటి ప్రజలు జన్మనిరోధమును ఆచరణలో పెట్టుటయే ముఖ్యకారణమనియు, ప్రపంచమున యీపద్ధతి నవలంబించుటవలన తదితరజాతులకంటె అవినీతిపరులుకాలేదనియు పంతులుగారు నడివరి. హిందుకుడ యీపద్ధతి నవలంబించి ముఖ్యముగానున్నది నుడివరి. ప్రస్తుతము భారతదేశమున గల సాంఘికలహములును, నిరుద్ధోగ సమస్యయును జనసంఖ్యాధిక్యము నలననే కలుగుచున్నవనియు, వీనిని తొలగించుటవలననే జన్మనిరోధపద్ధతి ఉత్తమ మార్గము లేదనియు నుడివరి. మహాత్మా గాంధీగారు జనసంఖ్యను మితిముగానుండునట్లు చేయుటకు ఆవశ్యకమును గుర్తించిరి. కాని కేవలము దాంపత్యసఖ్యమును త్యజించుటయే యిందులకు ఉత్తమ మార్గ మని వారు చెప్పిరనియు పంతులుగారు చెప్పి మానవులు దాంపత్యసఖ్యములను త్యజించుట దుస్సాధ్యమనియు ప్రతివారును ఒకమహామునులు కాబాలరనియు పలికిరి. జన్మనిరోధ మనగా మిత్రమును సంభాషణను కనుటయేగాని పూర్తిగాకనకపోవుట కాదని. ఎక్కువ పుట్టుకలధి కమగనుండునో అక్కడనే మరణములు కూడ ఆధిక్యముగ నుండుననియు, తిరితంత్రము పాపింపలేని సంఖ్యగల పిల్లలను గాంచుట మహాశ్రేయముననియు నుడివరి.

హైందవులు జన్మనిరోధపద్ధతిని ఆచరణలో పెట్టుకొన్నచో నిరుద్ధోగసమస్యయు, సాంఘికలహములును అంతరింపజాలవు. కనుక భారతీయులు ఈవిషయమును బాగుగ గుర్తించవలెననియు చెప్పిరి. కాకినాడ, మాయవరం, తిరువల్లూరు మున్నగు స్థలములందు మద్రాసు మాట్లాసియనుసమితిశాఖలు స్థాపింపబడినవియు, ఏలూరునందును ఒకశాఖను స్థాపించి, జన్మనిరోధమునకు సంబంధించిన గ్రంథముదాయమును స్థానిక గ్రంథాలయమునందు దుంపవలయుననియు సభికులను గోరుచు పంతులుగారు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

వీధిప వందములలో సభ ముగిసెను.

ఆహార సంస్కరణము

ఆహార సంస్కరణమును గురించి నేటి యుద్ధమున సర్వేపా రామేశంపంతులుగారు వై. ఎం. మోశెర్. ఎ. వోలనందు ఉపన్యసింపిరి. డి. బి. మోశెర్ల రామచంద్రరావుగారు ర్యక్షకతనహించిరి.

పంతులుగారు విలుమినులుగల ఆహారపదార్థములనే ప్రజలు అధికముగ నుపయోగించవలెననియు, కండిపప్పు, పెనగపప్పు మున్నగుపప్పులను, నిమ్మపండు, వారిజపండు మున్నగు ఫలములను, కేరళకాయ మున్నగు కాయలను విశేషముగ నుపయోగింపవలెననియు నుడివరి. కాఫీ త్రాగుట జాతిగా నలదనియు పంచదారకు బదులుగా బెల్లము నుపయోగించినచో సధికునులాభము కలుగుననియు, పంచదారకొరకు మనదేశమున ఉరు నడికొట్టరా పాయలు విశేషములకు పోవుచున్నవనియు, పంచదార ఆతియాత్ర వ్యాధి మున్నగువ్యాధులకు కారణమగుచున్నదనియు నుడివరి.

అధ్యక్షులు ఉపన్యాసమునకి సభనారితరపున పంచనము లర్పించిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

తుని కేగెను

సర్వేపా రామేశంపంతులుగారు నేటి మధ్యాహ్నము ఏలూరువీధిప తునికేగిరి. అచ్చటనుండి వీరు రాజమహేంద్రవరమునకు తయారై విశాఖపట్టణమునకును ఏగెదరు.

డెవలెప్ మెంటు మంత్రి

సేతురత్నం అయ్యంగారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవంబరు 25:—ఈరోజు ఉదయం మెయిలుబండిలో మద్రాసు ప్రభుత్వపు మంత్రిలలో నొకరుగ నేతురత్నం అయ్యంగారు ఇంటికి వచ్చెరి. వారిని శ్రీమిర్జాపురం రాజాగారు మున్నగువారు ప్రేమమనద్ద కలిసి లోకతో ఘండు విక్రంతి గృహమునకు తీసుకొనివచ్చి ఆచట వారికి విడిది యేర్పాటుచేసిరి. ఉదయం మంత్రిగారు ఆనకట్ట, మర్కటాపుర, పశువుల ఆసుపత్రి, రామమోహన డిస్పెన్సరీలను చూచిరి.

సాయంత్రం 4 గంటలకు వచ్చి మ్యాజియం హాలులో బెజవాడ తాలూకాబోర్డువారు మంత్రిగారికి వివరిత ప్రతిమున సమర్పించిరి.

వివరిత ప్రతిమునకు జవాబు చెప్పుచు కొండపల్లి బొమ్మలు, కాగితము మున్నగు పరిశ్రమలనుగూర్చియు, పశువుల అభివృద్ధి పాలసమృద్ధిని గూర్చియు విచారించి తన సిఫారసులను చేయుట కొక కమిటీని ఇదివరకే ప్రభుత్వమువారు నియమించిరనియు, ఈ వివరిత ప్రతిమునకు ఆకమిటీనారి కంపబడుననియు చెప్పిరి.

మరియు ఆకమిటీవారు ఇందునుగూర్చి బాగుగ ఆలోచించి ఆభిప్రాయ కరమగు సిఫారసులను చేయును రనియు, వానిని వెంటనే ప్రభుత్వముచే రగులుగా పెట్టు మరూపాలులై యున్నా మనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట సభ్యులెల్లరు బిల్డింగు వెలుపల అనుర్వబడిన కన్వీలవద్దకు చేరిరి. అచట మంత్రిగారి గౌరవార్థము మిర్జాపురం జమీందారుగా రేర్పాటుచేసిన అల్పాహార విందునందు ఎల్లరు పాల్గొనిరి. ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

రాత్రి ప్యాసెంజరులో మంత్రిగారు ఈ పట్టణమునుండి వెళ్లెదరు.

కొద్దు ఆవరణములో

అల్లరిచేయుట

32 మందికి కిత్తు

లాహోరు, నవంబరు 25:—నిన్నటిదినము కొద్దు ఆవరణమున అల్లరి చేసినందులకు పోలీసువారు 32 మంది అరెస్టుచేసిరి. వీరిలో 16 సంవత్సరములకు లోబడినవారిని మాత్రము మాజిస్ట్రేటు విడుదలచేసి మిగిలినవారికి 50 రూప్యములు జరిమాన, లేక 1 వారము దినములు శిక్షవిధించిరి. జరిమాన చెల్లించక కొందరు కారాగృహమునకు వెళ్లిరి. కారాగృహమునందు దివ్యబడిన ఆహారము బాగుగ లేదని వీరు అహారనిరసనదీక్ష పూని రని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు జిల్లా

కోఆపరేటివ్ నెంట్లుబ్యాంక్

మద్రాసు జిల్లా కోఆపరేటివ్ సహకార కేంద్రబ్యాంకు ఆవశ్యకతగూర్చి యానగరముందలి సహకారసంఘము లన్నిటి కిని మద్రాసురాష్ట్ర సహకార యూనియను కార్యదర్శిచే పంపబడిన సర్క్యులరు యీ దిగు చాందుపరప బడినది:—

ఒకజిల్లాలో మున్న సహకారసంఘముల కన్నిటికిని ద్రవ్యమును సమకూర్చుట కొక కేంద్రబ్యాంకు ఉండవలెను. మద్రాసుజిల్లా కిట్టి కేంద్రబ్యాంకులేదు. ఈ రాజధానిలో మున్న క్రైస్తవులకును, నిమ్మబాగులకును మాత్రమే ముఖ్యముగా ఉద్దేశింపబడిన క్రైస్తవ సహకార కేంద్రబ్యాంకు యానగరములో మున్న యితర సహకారసంఘము లన్నిటికిని గూడ సహకార కాఖ్యయొక్క కోరిక పైని ద్రవ్యసహాయ మొనర్చుచున్నది. కాని యిప్పుడేజిల్లాలో మున్న సహకార సంఘములసంఖ్య చాలవరకు పెరిగినందున, వీనికొకకోక ప్రత్యేక కేంద్ర బ్యాంకును నడుపు సామర్థ్యముగల సభ్యులున్నవనను, పైన చెప్పబడిన క్రైస్తవ బ్యాంకుయొక్క మానేజింగు బోర్డువారు తమ బ్యాంకు యొక్క మొట్టమొదటియుద్దేశము ప్రకారము యీరాజధానిలో మున్న నగరేతర ప్రాంతముల సంఘములకన్నిటికిని ద్రవ్యసహాయమొనర్చగలుగుటకు గాను, మద్రాసునగరసంఘములకు ద్రవ్య సహాయమొనర్చవలసిన భారమును తముండి తొలగింపవలసినదిగా సహకారకాఖ్యాధికారులకు విన్నవించిరి.

మద్రాసు నగర సంఘములకోక ప్రత్యేకబ్యాంకు ఉండవలెనను కోరిక అంతంత కఠినముగలచేత, యానగరసంఘ సభ్యులందరును గతనెల 24 వ తేదీన సమావేశమయి, యీ విషయము పూర్తిగా చర్చించి "మద్రాసు జిల్లా కోఆపరేటివ్ కేంద్రబ్యాంకు ఉండవలె" నని తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానము క్రైస్తవసహకార కేంద్రబ్యాంకుకును, సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారునకును, పంపబడినది. అందుపైని క్రైస్తవ బ్యాంకు డైరెక్టరులు నవంబరు 15వ తేదీన సమావేశమయి, పై తీర్మానములో నూచింపబడిన నూతనబ్యాంకు మద్రాసు నగర సంఘములన్నిటియొక్క ఆదాయ వ్యయములకును బాధ్యత వహించుచో, అట్టిబ్యాంకు తెరువబడవచ్చునని తమ సమ్మతమును తెలుపుచు తీర్మానించిరి.

ఇక ముందుజరుగవలసిన కార్య మేమనగా, ఒక కేంద్ర బ్యాంకు రిజిస్ట్రేషనుకొరకొక దరఖాస్తు గావించబడవలసియున్నది. కాబట్టి యీ విషయమును మీ డైరెక్టరుల సమావేశములో చర్చించి, పైనచెప్పబడిన విధముగా నొక కేంద్రబ్యాంకు తెరువబడుటకు అంగీకరించుచు నొక తీర్మానమును గావించి, రిజిస్ట్రేషను కరఖాస్తున కొక ప్రతినిధిని పంపవలసినదిగా గోరుచున్నాను.

ఈ నూతన బ్యాంకు త్వరలోనే తెరువబడ వీలగుటకు గాను మీ తీర్మానమును డిసెంబరు 10-వ తేదీలోగా పంపవలసినదిగా గోరుచున్నాను.

ఈ నూతనబ్యాంకు యేర్పాటుగూర్చి యింకేమయినను చర్చింపవలసిన యవసరమున్నచో అందుకొరకు మీ డైరెక్టరులను గలిసికొందును.

జి. శ్రీరాం బొబునాయుడు

(గౌరవకార్యదర్శి)

నేపాలు రాజ్య

ప్రధాన మంత్రి గారు మరణించిరి

వీరు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు

చాల సహాయము చేసిరి

తెనుకూరు, నవంబరు 25:—నిన్నటిదినము మధ్యాహ్నము హిజ్ మోసెన్. మహారాజా ఫిరీక్షజంతుగారు [నేపాలరాజ్య ప్రధానమంత్రిగారు] స్వర్గస్థులయ్యిరి వార్త వచ్చినది. వీరికి మరణకాలమునకు 67 సంవత్సరముల వయస్సు. వీరు గత ఐదో పా సంక్రామమునందు బ్రిటిషువారికి విశేష సహాయముచేసి యుండిరి. వీరు సనాతన ధర్మాభిమానులయిన హిందువులు. వీరు కాశీలోని హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరివిరాళముల నొసంగి చాల సహాయము చేసియుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

K. JAYARAMA RAO,
Founder, Promoter & Chief Organizing Director.

Address.....

శ్రీమద్రామాయణ కేంద్రము

గుడ్డవల్లేరు, కృష్ణాజిల్లా

ఈ కేంద్రమునది కార్యక్రమము 1929 ఫిబ్రవరి 28 న ప్రారంభమైనది. అప్పటినుండి 1929 ఏప్రిల్ 1 నెలాఖరు వరకు జరిగిన కార్యక్రమమును గూర్చి గత రిపోర్టులో వివరింపబడినది. దర్జిలా, మే, జూన్, జూలై మాసాంతము వరకు యీ నెలలలో జరిగిన యభివృద్ధి యాదిగన వివరింపబడినది. అప్పుడప్పుడు కమిటీసభ్యులు తమ సమావేశము, నూపర్ వైజరును, యేయేపనులయందు నియోగించవలెనో యీ లోచించి, యాయాపనులు నెరవేర్చుటకు నూపర్ వైజరును నియమించిరి. ముఖ్యముగా యీమాడు మాసములందును, నూపర్ వైజరు కార్యక్రమం రైతుల ప్రాతినిధ్య విముక్తికి వలసిన యాగ్రామములోని రైతుల ఆస్తి అప్పుల స్టేటుమెంటులను యీ నెలలకు సమాప్త గ్రామాదులయందు రీసెటింగ్ మెంటు కమిటీ వారికి కావలసిన యాధిక వృత్తాంతమును సమకూర్చెను. ఇందుకు సంబంధించిన వివరములు యాదిగన పొందుపరచబడినవి.

రైతుల ఋణవిముక్తి

ఈ కేంద్రమున కార్యక్రమము నమోదా గ్రామముగా తీసికొని రైతుల ఆస్తి, అప్పుల స్టేటుమెంటును తయారు చేయవలసినదిగా నూపర్ వైజరును నియమించి తమి. నూపర్ వైజరు మే, జూన్, జూలై నెలలలో కడమ కార్యక్రమముతోపాటు రైతుల అధిక వృత్తాంతమును ఆస్తి, అప్పుల స్టేటుమెంటును తయారుచేసెను ప్రధానమైన రైతులు పూర్వ 100 మందియొక్క ఆస్తి విలువ 81 లక్షలున్నది. అప్పు రు. 2,19,191. వీరి యప్పుగాక యింకను చిల్లరలుగా నున్న యప్పులను యొక పెద్ద అప్పును కలిపిన మొత్తము యీ గ్రామమునకు పూర్వ 81 లక్షల అప్పు యుండును. ఇట్టి యప్పును దీర్చు వాయిదామీద తీర్చిన నేగాని రైతు కృతార్థుడు కాలేడు. అందుకై భూమితనఖా బ్యాంకునకు యంతవరకుగల వ్యక్తి ఋణాధికారము రు. 2000 మాత్రమే. రు. 2000 లకు మించిన ఋణము కలిగియున్నటువంటిని తగిన ఆస్తి కలిగియున్నటువంటిని రైతుల కెక్కువ సాయపడుట లేదు. అందుచే భూమితనఖా బ్యాంకునందలి వ్యక్తి ఋణాధికారము రు. 5000 వరకు పెంపొందించి రు. 2000 లకు మించి యప్పుచేసియున్న రైతులకు యప్పుతీర్చుట కవకాశము కలిగించిన మొత్తము యేనలుగు రైతులలో తప్ప కడమ రైతు లందరకు సాయము చేసినట్లుగను. అందుచే కార్యక్రమ గ్రామములో ముఖ్యమైన కొంతమంది వ్యక్తులయొక్క ఆస్తి అప్పుల స్టేటుమెంటును తయారుచేయగా యాదిగన లెక్కల ప్రకారం అంచనా వచ్చినది.

రు. 500—వరకు అప్పుగలవాడు 19 మంది.

1000	"	17
1500	"	17
2000	"	11
2500	"	4
3000	"	8
3500	"	3
4000	"	3
5000	"	3
6000	"	1
7000	"	1
8000	"	1

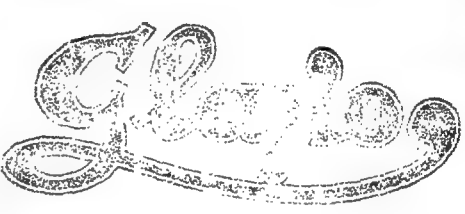
వీరలు తమకుగల కొంత భూమియున్న వారి యప్పును రు. 5000 లోపల కొనివచ్చిన భూమితనఖా బ్యాంకు సాయపడును.

ఈ కార్యక్రమముయొక్క వృత్తాంతమును యిందువలన పొందుపరచిన స్టేటుమెంటును ఇట్టి కావనము. ఇట్టి మంచి యవకాశములు కలిగిన గ్రామమునకు గల ఋణములను నివారణ చేయు పద్ధతికల్పించిన బాగుండునని, మేము మద్రాసు నెలటల్ ఆర్బిఎస్ బ్యాంకువారితో మాట్లాడితిమి. వారు సదరు గ్రామమునకు నలయుద్రవ్య మొనగెదమని చెప్పిరి. అట్టి దానికై భూమి తనఖా బ్యాంకులయొక్క నిబంధనలు కొంతమాత్రపు కావని యున్నది. అందుచే కమిటీవారు 10-8-1929 తేదీన గుడ్డవల్లేరు లో కో ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రార్ గారి సమక్షమున వైన వివరింపబడిన లెక్కలనుపై, భూమి తనఖా బ్యాంకులయందు వ్యక్తి ఋణాధికారము రు. 5000 వరకు పెంపుచేయుమని కోరిరి. ఎట్లకేటకు రిజిస్ట్రార్ గారు ప్రభుత్వమువారిచే మంజూరు చేయించెదననియు, యీ లోపల భూమి తనఖా బ్యాంకు సాధారణ సమావేశములో తీర్మానించి సదరు సవరణను రు. 2000 బదులు రు. 5000 వరకు మార్పుచేసి చెప్పిరి. అందుచే గుడ్డవల్లేరు భూమి తనఖా బ్యాంకు, రు. 5000 వరకు వ్యక్తి ఋణాధికార

మీ చిన్ని బాలుడు.

రాజు. అతడు బలముగాను, ఆరోగ్యముగాను పెరుగునట్లు నర్పవలెను. అందువలన మీకు పేరు ప్రతిష్ఠలు గలుగును. రాజాహారమైన - గ్లాస్కో యీవిషయములో మీకు చాల సాహాయ్యమొనర్చును. ఇతర ములెవ్వియు చేయజాలవు.

గ్లాస్కో, ఆరోగ్యవంతమైన పదార్థములు చేసిన బాలహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లిమిటెడ్ (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.) తపాలపెట్ట నెం. 40 మదరాసు.

7308

మును పెంపుచేయుటకు తీర్మానించెను. కాని యంతవరకు రిజిస్ట్రార్ గారి నుండి ఆమోదము రాలేదు. బహుశా త్వరలో వచ్చునని యాశించెదము. అట్టిది యిదివరకే వచ్చినచో చాల మంది రైతులు, యీపాటికి ఋణవిముక్తి చేసికొనగలిగి యుండెడివారు. ఇట్టి తీర్మానముచే యొక కార్యక్రమమునకే గాక, యీ బ్యాంకు సరిహద్దులలోగల 45 గ్రామములకు కూడ మంచి యవకాశము కలిగినట్లుగను. ఇకనైనను రిజిస్ట్రార్ గారు సదరు సవరణకు త్వరలో తమ యంగీకారమును తెలిపెదరని నమ్మెదము.

రీసెటింగ్ మెంటు విచారణ

కృష్ణా, గోదావరి రీసెటింగ్ మెంటు విచారణసంఘము వారు కొన్ని గ్రామములు తీసికొని, అందరి రైతుల యొక్క ఆర్థిక విచారణను చేయవలెనని, కొన్ని ప్రశ్నోత్తర ఫారములను పంపి ప్రార్థించెయింపవలసినవిగా మమ్ములను కోరి యుండిరి. మేము మా నూపర్ వైజరును, కార్యక్రమ, గుడ్డవల్లేరు, కొమరవోలు, పసుమర్రు గ్రామములో గల కొందరు రైతుల ఆర్థిక విచారణను కనుగొను వని పంపితిమి. అందుచే నూపర్ వైజరు జూన్, జూలై నెలలలో వైగ్రామములలో కొందరి రైతులనుండి వారి యార్థిక వృత్తాంతమును ప్రశ్నోత్తర, రీసెటింగ్ మెంటు కమిటీవారికి పంపియుండెను. మరల కమిటీ వారు స్వయంగా అగస్టు 25, 26 తేదీలలో నందివాడ, కొమరవోలు, పసుమర్రు కార్యక్రమ గ్రామములకు వచ్చినప్పుడు, నూపర్ వైజరు ముందుగా వారికి కావలసిన సంబంధి సహాయసత్త్వ రైతులను సమావేశపరచెను. మరల సదరు కమిటీవారు పంపిన విచారణాధికారికి 2-11-29 తేదీన, లోగడ తయారుచేసిన కార్యక్రమ ఆస్తి అప్పుల స్టేటుమెంటును, మా నూపర్ వైజరు యిచ్చి సాయపడెను. రైతుల ఋణవిముక్తి విషయమేగాని, రీసెటింగ్ మెంటు విచారణ సంఘమునకు కావలసిన సంబంధి అడిగి నప్పుడుగాని, రైతులకు తమకు ఆస్తి అప్పులను తెలుపుట కోరినప్పుడు వైగ్రామముగాను, పుష్కముగాను చెప్పుట రైతులు

జింకుచుండిరి. అందుకు ఒక కారణము తమయప్పు తమ ప్రక్కవానికి తెలిపిన పరపతి పుట్టదనియును, సంబంధ బాంధవ్యములలో పెద్దవిరాసనియును చెప్పెను. ఒకటి సరియైన అంచనాగాని, లెక్కలుగాని యుంచని కారణమును, యొకటి యశ్రద్ధ యును కారణములు. అందుచే తమతమ ఋణాధికారులను తమ ప్రక్కవానికి తెలియజెప్ప మని చెప్పినతరువాత ప్రత్యేకముగాను, యొంటరిగాను, కొందరు, తమ సంబంధిలను మా కొసంగి. ఏలూరికే యప్పు మొదలైనవి చెప్పిన, తమకుగల ఋణ మంతయు తీరమానమగు వని మాడ చూడజింపించి చాల మంది తమ యార్థికవృత్తాంతమును తెలుపు స్టేటుమెంటులను మా నూపర్ వైజరున కొసంగిరి. రీసెటింగ్ మెంటు విచారణ సంఘమువారికి చిక్కిన సంబంధిలలో మేమెవరిన సంబంధి మిక్కిలి విలువకలదని చెప్పనగును.

బాబ్బా వెంకట శేషయ్య, గుడ్డవల్లేరు వెంకటరత్నం, భా. వల్లభి సేతూరామయ్య, గ్రామపురస్కార సంఘము.

మొక బిందువు

మరల చుట్టలమైన దీర్ఘమునైనను గట్టిదకచి ఒక్కగంటలోనే అయ్యలమైన ప్రభాసమును చూపును. భుక్తవృత్తమును కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికయ్యేమును కలిగించుటకు దీనిని వింపిన బొమ్మము లేదు. 25 మా. 2-8-0

త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,

నవ్యవర్తమా

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

నవంబరు 22:— నవ్య ములు విశేషముగ లేకున్నను, ఇచ్చట వైద్య శుశ్రూషలు చాలానవి కర్షకులను కలుపుచున్నారని తెలియజేయు తీర్మానమునున్నది.

శ్రీధన్వంతరీజయంతి

ఇచ్చట ఒంగోలు తాలూకాలోని ధర్మాచార్యుల వైద్యాలయమునందు 30-10-29 తేదీ సాయంకాలము 4-30 గంటలకు శ్రీధన్వంతరీజయంతి జరుపబడినది. ఈసందర్భమున వైద్యాలయాధికారులగు శ్రీమాన్ నారాయణ కేశవాచార్యులు ఎ. ఎం. పి. సి. గారు శ్రీకవిష్ణువేదాంత సంభాషణలను శ్రీధన్వంతరీ చరిత్రమును గురించి క్లుప్తముగ వివరించిరి. అంతట ఘోషారావము పందిపెట్టబడినది.

మద్యపాననిషేధ ప్రచారకసభ

గుంటూరుమండల, మద్యపాననిషేధ ప్రచారకసమితి అధ్యక్షులచే నియమితులైన, మ. రా. రా. మారత్తు నరసింహారావు నాయకుగారు యాగ్రామున ప్రతినిధులలో మద్యపానములను కలుగు పెక్కు-కిములను బోధించిరి. ప్రకృతము ఈతమక్కుల మన్నున గ్రామములలో ప్రచారము చేయుచున్నారని.

సారవిలాసశారదా వివాహచట్ట ఫలితము

మాగ్రామమునందేగాక ఒంగోలుతాలూకాలోని పెక్కు గ్రామములందు ముక్కుపచ్చ లారని పసికూనలకు సంయుక్తము ఈమాసములో లెక్కకు మిక్కుటముగ వివాహములు జరుగుచున్నవి. తాలూకాయందు కంటిలోని కలికమునకై ననునిక పెండ్లి కావలసిన అడవిడ్డలు కానరావచ్చును. ఇదియే శారదావివాహచట్ట ఫలితమని ప్రజలనుకొనుచున్నారు.

బెజవాడ

డాక్టరు కె. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు

నవంబరు 20:— శ్రీయంత కొటికలపూడి సూర్యనారాయణమూర్తిగారు యిచ్చట ఏంజితో ఆసుపత్రిలో గత 5 సంవత్సరములనుండియు సలుఅసిస్టెంటు సర్జనుగ పనిచేసి యిప్పుడు దుగరాజపట్నము నెల్లూరుజిల్లాకు బదిలీ చేయబడిరి. వీరు యిచ్చటనున్న 5 సంవత్సరములను తమ ఉదారహృదయముతో సేవి, సహజముగ స్నేహభావముతో సేవి, రోగుల పరివర్తయందు తమకు గల ఆసక్తితో సేవి యిచ్చట పిన్నపెద్దలయొక్కయు, ధనికులయొక్కయు, నిరుపేదలయొక్కయు కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. ఇప్పుడు వీరి బదిలీ విని విచారించని వారులేరు. వీరి బదిలీవారత తెలిసినతోడనే నాల్గొక్కసభవారు(అమెయ్యార్యు) గత ఆదివారమునాటి రాత్రి మైలవరంపేటపండు కన్యాశుల్కగాటకమును బహుజయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. నాటకప్రదర్శనమున గీరీకంపాత్రను ధరించిన బసవరాజు వెంకటసుబ్బారావు బి. ఏ. గారును, మధురవాణి పాత్రను ధరించిన డి. గోవిందరాజులు బి. ఏ. గారును, రామప్పంతులు పాత్రను ధరించిన తొండ వెంకటసుబ్బార్యు శాస్త్రిగారును చాలప్రశంసనీయముగ నటించి ప్రేక్షకుల నానందవార్ధిలో ముంచివైచిరి. మొత్తమున నీనాటక ప్రదర్శనమున పాల్గొనినవారందరూకూడ తమ తమ పాత్రలను బహునైపుణ్యముగ పోషించిరి. ప్రదర్శన ప్రారంభమున సూర్యనారాయణమూర్తిగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల గావించి పద్మమాల నర్పించి గౌరవించిరి.

అల్పాహారవిందులు

కొల్ల సూర్యనారాయణమూర్తిగారి గౌరవార్థము ఈ నెల 17 వ తేదీని 19 తేదీని యిచ్చట మహాజనుల వలన రెండు అల్పాహారవిందులు జరుపబడినవి. నిన్న జరిగిన అల్పాహారవిందునకు డా॥ ఆలంకారును (మెడికల్ ఆఫీసు) రా. సా. సి. కె. రెడ్డి వైసుచేర్చును, వి. ప్రదేశ్ రామయ్య బి. ఎ. బి. ఎల్. గార్లును మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. మూర్తిగారి సుగుణములను కొనియాడుచు యువనాథులముల గావించబడినది. మూర్తిగారు యధోచితముగ జవాబునొసరిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్

నవంబరు, 20:— రాజమహేంద్రవరము మునిసిపల్ సంఘ సాధారణసభయొక్కటి 18-11-29 సాయంకాలము 4 గంటలకు మున్సిపల్ యము హాలులో సమావేశమయ్యెను. ఈ సభకు ముల్ రాల్ రాల్ పోల గోవిందరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సినిమా సర్వే రిపోర్టును కావలసిన రాజమహేంద్రవరపు ర్వపు చరిత్రను వ్రాయుటకు 75 రూపాయలను కాంక్ష నుచేసిరి. రాజమహేంద్రవర పూర్వచరిత్రను వ్రాయుటకు ముల్ రాల్ రాల్ భావరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారిని కోరిరి. మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్లకు యేర్పాటుచేయబడిన వీవింగు స్పిన్నింగు స్కూలులో గవర్న మెంటు మాన్యుయల్ బ్రయిలింగు ఆడైవ్ జరుగారు చూపించిన మాన్యుయల్ కాన్సిలువారు అంగీకరించిరి.

రవిభట ఉద్యమము

బెజవాడ వాస్తవ్యులగు ముల్ రాల్ రాల్ మనం బాలుకు బ్రహ్మణ్య గుప్తగారు నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రద్ధానందపూటలో "రవిభటఉద్యమము"ను గూర్చి గంభీరపద్యమును గావించిరి. రవిభటఉద్యమమునకు రాజకీయ విషయములతో సంబంధములేదనిరి. సాంఘిక సేవయే సాధనమనిరి. సభానంతరము 30 మంది విద్యార్థులు రవిభట ఉద్యమములో జేరిరి. ఈసభకు డాక్టరు డి. వెం. రామారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కాఫీహోటల్ను లైసెన్సు కేసులు

నవంబరు, 25:— 1927 సంవత్సరములో రాజమహేంద్రవరము మునిసిపాలిటీవారు కాఫీహోటల్ను లైసెన్సు 20 రూపాయలనుండి 50 రూపాయలను చేసిరి. అందువీడ 14 కాఫీహోటల్ను యజమానులు మనసలు కోర్టులో మునిసిపల్ సంఘముపై దావాను దాఖలుచేసిరి. మునసిపల్ గారు లైసెన్సు ఎక్కువచేయరాదని అభిప్రాయపడిరి. మునిసిపల్ కాన్సిలులకు వ్యతిరేకముగ తీర్పునిచ్చిరి. అందుపై మునసిపల్ గారు తీర్పుపై మునిసిపల్ కాన్సిలువారు జిల్లాకోర్టులో అప్పీలు దాఖలుచేసిరి. అప్పీలులో 22-11-29 తేదీన సాయంకాలము సుమారు 6 గంటలకు తీర్పుచెప్పబడినది. మునిసిపల్ అప్పీల్ ను 14 నుండి తీసివేసిరి. ఖర్చులకూడ ముదరా యిచ్చుకొనమనిరి. మునిసిపల్ కాన్సిలు పక్షమున మ. రా. శ్రీ మోతే రంగయ్య నాయకు గారును, కాఫీ హోటల్ను యజమానుల పక్షమున మ. రా. శ్రీ సారంగ భీమశంకర రావుగారును జిల్లాకోర్టులో పనిచేసిరి.

నాళం సుబ్రహ్మణ్యముగారి మీద క్రిమినలు కేసులు

లైసెన్సు లేకుండా ఆరవ వార్డులో పిండిమరయంత్రము నొకదానిని ఏర్పాటుచేసిరియు, అధికారులను ధిక్కరించి వలదన్నను పిండి మరను నడిపిరియు అనేడి నేరమును రాజమండ్రి మునిసిపల్ సంఘమువారు మ. రా. శ్రీ నాళం సుబ్రహ్మణ్యముగారిపై మోపిరి. జాయింటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యాకేసులు ఈనెల 22, 28 తేదీలులో విచారణకు వచ్చెను. మొత్తముమీద నాళం సుబ్రహ్మణ్యముగారిపై మునిసిపల్ సంఘమువారు 102 చార్జీలుమోపిరి. అన్ని కేసులను కల్పి జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి. ఇరుపక్షముల వాదనను వినిన పిమ్మట జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పిరి. లైసెన్సు లేకుండా పిండిమర కట్టించినందులకు రు 200 రెండువందలరూపాయలను జరిమానాను విధించిరి. అధికారులను ధిక్కరించి పిండిమరను నడిపినందుకు చార్జీ ఒక్కటికి 20 ఇరుపది రూపాయలను జరిమానాను విధించిరి. మొత్తముమీద విధింపబడిన జరిమానా రెండువేల రెండువందల నలుబదిరూపాయలు. జరిమానాను చెల్లించుటకు ఒక నెల గడువు యివ్వబడినది. మునిసిపల్ సంఘ పక్షమున మ. రా. శ్రీ మోతే రంగయ్య నాయకుగారును, మద్దాయి పక్షమున దివాన్ బహద్దరు చిత్రపు వేంకటాచలం చంతులుగారును, మ. రా. రా. రత్నాప్రగడ సుబ్బారావుగారును పనిచేసిరి.

గౌతమీ గ్రంథాలయము

గౌతమీ గ్రంథాలయ సాంవత్సరసభ నిన్న సాయంకాలము గ్రంథాలయ భవనములో జరిగెను. సభకు మ. రా. రా. కంఠ మర్రి సీతారామచంద్రారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఎన్ని

కలు సక్రమముగా జరిగెను. మ. రా. రా. కంఠమర్రి సీతారామచంద్రారావుగారిని అధ్యక్షునిగను, నాళం కృష్ణారావు, శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారును ఉపాధ్యక్షులుగను, నాళం పట్టాభిరామారావుగారిని జనరల్ సెక్రటరీగాను ఎన్నుకొనిరి. నాళం పట్టాభిరామారావుగారు వారి చాకచక్యమువలన నాళంవారి సత్తమును సరియైన స్థితిలోనికి తీసికొని రాగలిగిరి. నానాటికి అభివృద్ధి చెందుచున్న గౌతమీ గ్రంథాలయమును నాళం పట్టాభిరామారావుగారు యింకను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొని రాగలరని సభ్యులు విశ్వసించుచున్నారు.

గుంటూరు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సెషన్సు కేసు

గుంటూరు, నవంబరు:— 26 రెంటిచింతల (గురిబాల తాలూకా) హత్యనేరములో నిన్న జిల్లా నెషన్సు జడ్జి బి. పి. రావుగారు, వి. సి. యస్. బార్ అట్లా, తీర్పుచెప్పిరి. ఇంక ముద్దయిలుయిద్దరు, ఒకడుగాదె పోలిరెడ్డి, రెండవవాడు మోరానాగిరెడ్డి, హతుడు మోరాపేరిరెడ్డి, ఒకటవముద్దురు చనిపోయిన వాని అల్లుడు, ఈ అల్లుడు మామను పంపెననియు 2 వ ముద్దురు అందుకు ప్రోత్సహముచేసెననియు నేరస్థభావము, కేసు వివరములు ప్రాసిక్యూషనువారు చెప్పునట్లు యేమనగా, 15-6-29 తేదీన 1,2 ముద్దురులును మరొకొందరు కూలీలను 1 వ ముద్దురు యింటి ఆవరణపు గోడను పెడల్పుజేసి మోటారు పెడ్డును నిర్మింప ప్రయత్నములచేసిరి. చనిపోయినవాడు మోరాపేరిరెడ్డి అక్కడికిపోయి అల్లుల చేయవద్దని అటకాయించగా 1 వ ముద్దురుకిని మామకును తగాదావచ్చి రెండవ ముద్దురు ప్రోద్బలముచే 1 వ ముద్దురు గడ్డపారతో తలమీద గొట్టెను. దానితో ఆయనపడిపోయెను. విదురోజులు తరువాత ఆయన ఆసుపత్రిలో చనిపోయెను. సర్కిలు ఇనప్పెక్టరుగా రొకటియు మేజిస్ట్రేటుగారొకటియు మరణవాఙ్మూలములను పుచ్చుకొనిరి. ప్రాసిక్యూషను పక్షమున 14 మంది సాక్షులు విచారించబడిరి. అందు ముగ్గురు ప్రత్యక్షముగ చూచినవారు. ముద్దురులు నేరము చేయలేదనియు పేరిరెడ్డి యెద్దురు తోలపోగా చూచుబోడుచుకొని చెబుతగిలి చనిపోయెననియు వాదముజేసిరి.

అసెస్సర్లందరూ ఒక్కరు తప్ప ముద్దురులు నేరములని యే నిర్ణయించిరి. జడ్జిగారు తీర్పుచెప్పుచు ముద్దురు లిద్దరుకును ఒక్కొక్కరికి రి యేండ్లు కఠినశిక్ష విధించిరి. విష్ణుభాట్ల సూర్యనారాయణగారు బి. ఏ. బి. యల్. ముద్దురులపక్షమునను పల్లి కు ప్రాసిక్యూటరుగారు ప్రభుత్వపక్షమునను వాదించిరి.

నెటిల్లెంటు కాన్ఫరెన్సుల కార్యక్రమము

అమలాపురం తాలూకాలో యీ క్రింది వరుసను నెటిల్లెంటు సభలు జరుగెను

1. జయంతి, నవంబరు 22:— రాజమహేంద్రవరం కళాశాల కలరాపుగారిపట్ల ఉంటూర్ నిచ్చిరి. అమలాపురం తాలూకాలోని నెటిల్లెంటు కాన్ఫరెన్సులను యీ క్రింది రీతిగా జరుపుటకు కార్యక్రమము నిర్ణయించుట పూర్తియైనది. ఆశ్వరము నవంబరు 30, తేదీ, లంక పోలవరము డిసెంబరు 2 తేదీ, కాశ్రేని కోన డిసెంబరు 3 తేదీ, ఉప్పలగుప్తము డిసెంబరు 4 తేదీ, ముమ్మడివరము డిసెంబరు 5 తేదీలందు నిర్ణయమైనది.

అమలాపురం తాలూకా కాన్ఫరెన్సు అంబాశీపేటలో డిసెంబరు 1 తేదీని శ్రీయంత చావలి రామసోమయాజిగారి అధ్యక్షతన జరుగును. ఈ కాన్ఫరెన్సులకు రైతులందరూ విరివిగా రాగలందులకు ప్రార్థితులు.

రాజానగరములో రాజానగరం ఫిర్యా రైతుల కాన్ఫరెన్సు నిన్న (24-11-29) రాజానగరములో సత్తములో జరిగెను. రేపూరి చిట్టి సుబ్రహ్మణ్యముగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ల్యాండు సెన్సు అప్ర కావలెననియు, నెటిల్లెంటు వ్యవహారములను అమలుపరుచుట ఆపివేయవలయు ననియు సదరు నెటిల్లెంటు నిర్ణయములు కాసరూపుముగా ఆమోదింపబడెవరకు ఆపి యుండవలెననియు తీర్మానము చేయబడినది.

అధిక శిస్తు విధింపబడేయడల అది తీసివేసేవరకును శిస్తులు చెల్లించుటకు నిరాకరించుటకైనను రైతులు సాత్విక నిరోధమునకు సిద్ధముగా నుండవలెను.

సభలో చెప్పేటి సత్యసారాయణగారును, కళా వెంకటరావుగారును, జజ్జవరపు వీరన్నగారును ఉపస్థానించిరి.

(తంజివార)

రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాల

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రి, నవంబరు 25 :—గంజాం, విశాఖపట్టణము, తూర్పుగోదావరి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాల కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు బ్యాంకులు జిల్లా ఫెడరేషనుల ప్రతినిధులు 28-11-29 తారీఖున ఉదయము 8 గంటలకు రాజమండ్రిపేటలో రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలను ఏర్పాటుచేయ నుద్దేశముతో శ్రీకంచుమర్తి సీతారామచంద్రరావుగారి నిట్టిమిడిలు స్కూలు హాలులో సమావేశమయిరి. ఈ సభకు గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాల చిత్తునిబంధనలను డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు సభ్యులకు చదివి వినిపించిరి. సభ్యులూ సభ్యులతో సభ్యులు అంగీకరించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులగు రామదాసు పంతులుగారు ఉపన్యసించిరి. ప్రప్రథమమున రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలను స్థాపించుటలో గల ఉద్దేశములను సభ్యులకు తెలియజేసిరి. సహకారవిద్యను ప్రోత్సహించుటలో విరోధాభిప్రాయాలు సల్యమన్న కృషిని తెలియజేసిరి. హోలీనోకున్ వహాను, హూరేసుప్లంకెట్టు ఫర్వడేవ్, విరిఫు ఎగ్రికల్చరలు ఆర్గనైజేషన్ సొసైటీలు చేయుచున్న పనిని రాజమండ్రిపేట ప్రవరములో స్థాపించబడిన రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాల చేయగలదనియు, చేయుటకు తగిన ఆవకాశములను కల్పించవలెననియు తెల్పిరి. సహకార ఉద్యమములో తాముచేయుచున్న పని అతిస్వల్పమయినను తన్ను గౌరవించి రాజమండ్రిపేట కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలకు తమ వామమిడినందులకు, సభ్యులకు అధ్యక్షులగు రామదాసు పంతులుగారు తమవందనముల నర్పించిరి.

తరువాత తూర్పు గోదావరిజిల్లా ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులగు మ-రా-రా-శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు ఉ

పన్యసించిరి. రాజమండ్రిపేటలో నెలకొల్పబడిన రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలను స్థాపించుటలో మ-రా-రా-శ్రీ నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు తీవ్రముగ కృషిపల్పిరి. నూతన పాతకాల యొక్క ఉద్దేశములను తెల్పి, పాతకాలకు ధనలోపము లేదనియు, నూతన పాతకాలను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు తగిన మనుష్యులు కావలెననియు తెల్పిరి. తమ ఆహ్వానము నంగీకరించి, అధ్యక్షత వదలి నలంకరించిన శ్రీరామదాసు పంతులుగారికి వందనముల నర్పించిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు సాయంకాలము 6 గంటలవరకు సభను నిలుపుచేసిరి.

తిరిగి సాయంకాలము 6 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారుగారు హెచ్. యమ్. హడ్డు దొరగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సహకారమతమును ప్రజలలో ప్రోత్సహించుట రామదాసు పాతకాలవంటి పాతకాలలు అత్యవశ్యకమనియు, నూతన పాతకాలకు భవనము, గ్రంథాలయము చాల ముఖ్యమనియు, యీరెండింటివియుమై ఎక్కువగా శ్రద్ధతీసికొనవలెననియు, అధ్యక్షులు నుడివిరి. నూతన పాతకాలకు రామదాసుగారిపేరు నిడుట సక్రమముగాను, వ్యాయముగా నున్నదనియు, రాజధానిలోని యితరపాతకాలకన్న రెండు సులభతరములు వెనుక ప్రారంభించబడినను కార్యక్రమములను, ఉత్సాహపరులు వగు సహకారవాదుల చేతులలోనుండుటచేత రామదాసు విద్యాలయము అభివృద్ధిలోనికి త్వరలోనే వచ్చుననెడి దృఢవిశ్వాసము తమకు గలదనియు తెల్పిరి. పిమ్మట పాతకాలను రిజిస్టరుచేసిరి.

పాతకాల రిజిస్టరు అయినపిమ్మట మేనేజింగు బోర్డు వారు సమావేశమయి డాక్టరు గురుమూర్తిగారిని అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనిరి.

రామదాసు విద్యాలయ మేనేజింగు బోర్డు వారు 24-11-29 తారీఖున ఉదయము 8 గంటలకు కంచుమర్తి వారి మేడమిడ తిరిగి సమావేశమయిరి. హడ్డు, రామదాసుపంతులుగారు సభనలంకరించిరి. రామదాసు పాతకాలకు వెయ్యి రూపాయల విరాళమునిచ్చునని చెప్పిరి. కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలను వారిని కోరిరి. నూతనపాతకాలలో పాతములను

చెప్పుటకు 4½ మాసములు యన్. వర్షాచారిని పంపమని చెప్పిరి. రామదాసు కో-ఆపరేటివ్ బ్రయినింగ్ పాతకాలను వారిని కోరిరి. ఒక అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగారిని, ఒక ఇన్స్పెక్టరును పాతకాలలో చురుపు చెప్పుటకు యిప్పించమని రిజిస్ట్రారుగారిని కోరుచు తీర్మానించిరి. విద్యార్థులకు టరముకు 4½ మాసములకు ఇరువదిరూపాయలు తీతముని మేనేజింగు బోర్డు వారు తీర్మానించిరి. కనీసము రెండువందల రూపాయలయినను విరాళముగా నిప్పించమని ప్రతి సెంట్రలు బ్యాంకువారిని కోరడమైనది.

లండనులో జాతీయసాహిత్యకాలను నిర్వించుటకు పూనుకొనిరి. అతడే 90,000 పానులు చందాలు వసూలై వవి, ప్రధానామాత్యుడు దీనికి ప్రభుత్వసహాయముచేయ నెత్తించెననట.

వెంబడి
వ్యాపకును గొనిపోత్రవ

మీకేమి కావలసినను ఆన
గా కెమరా, ఫిల్ము, ప్లేట్
లేక ఇతర యే పరికరము
ఫోటోగ్రాఫికి కావలసిన
ఎప్పుడును మావద్దకు రా
ప్రార్థితులు.

AUTHORISED AGENTS
MAHOMED EBRAHIM & Co.
Stationers, Paper Merchants,
Photographic Dealers,
26-27, Rattan Bazaar, Madras.

ఆశ్చర్యకరమైన తగ్గుదల!

ఈ తరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు!!

తారన్స్ అండ్ కో., వారు

మౌంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

(బా సా ట్టా హో లె త కు ఎ దు ట)

మెసర్స్ సింప్సన్ అండ్ కో., లిమిటెడ్., వారివద్దనున్న

నూతన అసలు చివర్ లెట్ కారుల విడిభాగముల పూర్తిస్థాకును విక్రయమునకు తీసికొనిరని సంతసముతో తెలుపుచున్నారు.

వాటిని మిక్కిలి తగ్గుదల ధరలకే విక్రయించెదరు

ధర రూ. 2595 నగదు చెల్లించిన 1929 అసలు చివర్ లెట్ టూరింగుకారు మద్రాసునందు 100 కి 12½ చొప్పున మినహాయించి యివ్వబడును.

అసలు చివర్ లెట్ విడిభాగములు 100 కి 25 చొప్పున తగ్గించి నగదుకు గాని లేక వి. పి. గా గాని పంపబడును.

ప్రారంభించబడినది. మిక్కిలి తగ్గుదల ధర ప్రకారము నూతన అసలు చివర్ లెట్ ను కొనుడు.

నాల్గవ ఆంధ్ర గాయక మహాసభ బెజవాడ

ఆంధ్ర గాయక మహాసభవారి యాహ్వానానుసరణముగ
ది 2-11-29 తేదీన సభలు ప్రారంభమగుచున్నవన, ఆ తేదీ
దీపావళికి మరుసటిరోజే యగుటచేతను, నేను నైలుకు దూర
గ్రామవాసినగుటచేతను 5 వ తేదీకి చేరగల్గి ఆ సాయంత్రము
నుండి ఆఖరుసరకును ప్రేక్షకునిగ నుంటిని.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభలతోపాటు 4 వత్సరముల
నుండియు జరుపబడుచున్న ఆంధ్ర గాయక మహాసభలలో నీవత్స
రము బెజవాడయందు జరుపబడినదే ఉత్కర్షింపబడదగునవి.
ఏలనన, సాహిత్య ప్రవిణ కవిశ్రేష్ఠ ప్రముఖులు తమ యువ
న్యాయములతోబాటు స్వకృత గద్యపద్యాత్మిక రచనావిశేషం
బుల ప్రదర్శించునటుల, గాయకులు తమ యువన్యాయము
లందు, గానకళలమును బ్రదర్శింపవలనుబడుదుగావున నుపన్యాస
బ్రదర్శనంబులకు ప్రాతస్నానంపయములయందు సరసముగు
కార్యక్రమము నేర్పరచిరి.

రాష్ట్రీయ మహాసభలలో సంగీతేతర సభల కేర్పరప
బడిన కార్యక్రమాదులన్నియు తత్సమ్యాయక మహాసభలంద
రును విచ్చేసి, ఆనుకొనినచో విశేషము ఫిన్నము
లేకుండ జయ ప్రదముగ జరిపించినట్లే
గాయకసభ కేర్పరపబడిన కార్యక్రమానుసార మెల్లరు విద్యాం
కులును విచ్చేసి వారివారి కృత్యముల బహురంజకముగ నెరవే
ర్చి సభను జయప్రదమొనర్చిరి.

ఏముట! విద్యాంకుల సన్మానాంతిమున శ్రీయుత విశ్వ
దాత డేవోద్ధారక కా|| నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు వారి
యువన్యాయమున—సంగీతము మంగళప్రదమైన విద్యల క
గ్ర గామినియగుటజేసి సకల సత్కార్యములను మంగళసంగీత పు
రస్కరణముగనే యాచరించుట విజయకరంబని యెంచి, దేశే
మోద్ధారకంబులైన రాష్ట్రీయసభాసమావేశ సత్కార్యమునకు
గూడ మంగళసంగీతాచరణంబే ప్రథమకరణియమని యెంచి,
రాష్ట్రీయసభలు 5 వ తేదీన సమావేశమగుచున్నవన, తత్సారము
గు 5 వ తేదీనుంచియే సంగీతసభాకార్యక్రమము నేర్పరచితిమి
నియు చెల్చిరి.— ఈ వాక్యమెంతయు సత్యపూరితమైయు
న్నది. ఎట్లన పూర్వదినముననే మంగళసంగీత నాదపరిపూరితము
గు స్థలంబున ప్రారంభింపబడినది గనుకనే ఈవత్సరము రాష్ట్రీ
యసభలందు వివిధవిషయములును, ఇతఃపూర్వ వత్సరంబుల రా
ష్ట్రీయసభలకంటె విశేష జయప్రదంబుగ జరిగినవి.

రాజోవువత్సర మీరాష్ట్రీయసభలు గుంటూరుపురంబు
న జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినవి. ఆ చుట్ట ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు రాజోవు
గాయక మహాసభ కింతకంటెను విశేష సంఖ్యాక గాయక
మహాసభలు రావించి, విరివిగ నుపన్యాస ప్రదర్శనాదికముల
ఱరిపించుటకు తగు యేర్పాట్లు గావించెదమని యత్యుత్సాహ
ముతో నుడివిరి.

ఈ గాయక మహాసభకు మా సతీరులగు శ్రీయుత సంగీత
విద్యాంక పాఠపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు, స్థాయిసంఘము
సోకదానిని నెలకొల్పవలసిన యావశ్యకతను గతవత్సర నంద్యాల
సభయందు ప్రస్తావించిరి. అట్టి సంఘ మీ వత్సర మేర్పడుట
యెంతయు నానందాభ్యుదయ కరంబైనది. సంఘాధ్యక్షులగు
శ్రీ డి|| బి|| కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడు
గారు (ఇతర రాజకీయ ప్రపంచమున నటుండ) ఆంధ్ర సంగీ
తావనికంతకును విఖ్యాతయతులేకదా! ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీ
విశ్వ|| డే|| కా|| నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు సర్వ విద్యా
పోషణమునను సర్వతోముఖ యశోవిరాజితులగు వారి విష
యము చెప్పనక్కరయే లేదు! కార్యదర్శులగు శ్రీ పాఠపల్లి
రామకృష్ణయ్యగారు, అడిభట్ల నారాయణదాసుగారు, హరి
నాగభూషణంగారు, ద్వారం వేంకటస్వామినాయుడుగారు,
తుమరాడ సంగమేశ్వరు శాస్త్రిగారు, ముసల్ గంగధరశాస్త్రి
గారు, ములుగు శివానందశాస్త్రిగారు, పర్వతనేని వీరయ్య
శాస్త్రిగారు, బలిశేషశ్రీ సీతారామయ్యగారు, వారణాసి
బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు, చల్లపల్లి పంచవత్సరశాస్త్రిగారు,
అశ్వధాకి రామమూర్తిగారు, పొట్టూరి వీర రాఘవయ్య శాస్త్రి
గారు, వారణాశి ఘంటయ్యశాస్త్రిగారు, సభ్యులు ఆంధ్రదేశమున
ముద్రసిద్ధి సంగీత విహ్వళికాస్థితులైయున్నారు. అందు కొంద
రు ద్రవిడదేశమునగూడ పేరాంధ్రి, గాన సంఘమంతయు
బ్రహ్మసనీయమై యున్నవై. సంఘ మూజరింపవలసిన కార్యము
గూడ మహాత్మరమైనదిగలదు.

సర్వ కార్యములను సమన్వయమున నేర్పరచునదియగు
సత్సరమునుంచియు మందప్రజ్ఞయందున్న వాగ్దేవి ఈ వ

త్సరమున నీ సంఘమునకు, అత్యుత్కృత ప్రసాదితుల
గు శ్రీ. శ్రీ. డి|| బి|| నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగా
రిని, శ్రీ|| డేవోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులు గారిని, అధ్య
క్షోపాధ్యక్షులగు ప్రసాదించినదిగాన, సంఘమునా రాంధ్రదేశ
సంగీతాభ్యుదయమున కెంత యుత్కృష్టకార్యాచరణకై
గడంగవచ్చును. సభ్యులందరూ ఆంధ్రావనిగల యొక్కొక్క
ముఖ్య పట్టణంబును నివాసస్థానంబులు గాగల వారుగావున తిరిగి
రాజోవు గాయక మహాసభా సమావేశపర్యంతము నీ సంఘము
వారు వారి వారి నివాసపట్టణంబులందును, వారి వారికి విశేష
మిత్రబృందంబులుగల స్థలంబులందునుగూడ నీ స్థాయిసంఘ
మున పువసంఘముల నేర్పరచి అందందు సభ్యుల సమమార్పి
సంగీతవిద్యావిషయికోపన్యాసంబులును, ప్రదర్శనంబులును,
నేర్పాటు చేయవలసియున్నది. ఇట్టి కృషి సల్పినచోగాని
ఆంధ్రదేశమున సత్వర సంగీతాభివృద్ధికిని, ప్రజల్ల రుకును తద్ర
సగ్రహణానుకూల ప్రబోధమునకు దగు ప్రచారము గానేరదు.

బెజవాడ పురమున శ్రీ త్యాగరాజ మందిర ప్రతిష్ఠాపన
విషయంబున శ్రీ|| డేవోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారి తోడ్పా
టు వాదానముచేతను, 6,7, 8, 9, 10, 11 నుండియు ఈ పురంబున
జరుగుచున్న శ్రీ సంగీత సద్గురు త్యాగరాజస్వామి యారాధనో
త్సవములు, 2 సం||ల నుండియు జరుగుట లేదని పురప్రముఖుల
యూర్తి ప్రకటనంబులనల్ల ను, ఈ వత్సరమున రాజోవు పువ్య
బహుళమున శ్రీవారి యుత్సవములు జరుగు నూచల చెల్చిరి.
పూర్వముకంటె వైభవముగ జరుగును.

ఆ సమయమున గాయక మహాసభా స్థాయిసంఘ సభ్యు
లెల్లరు సమకూడి, ఆంధ్రదేశ సర్వస్వమందును నీ సంఘము
చేయవలసిన కార్యక్రమమును స్థిరపరచి రాజోవు 5 వ గాయక
మహాసభా సమావేశ పర్యంతము నిరంతర సంగీత విద్యా ప్రబో
ధక ప్రచారమునకు గడంగవలయును. ఇట్టి స్థాయిసంఘము
వారు కృషి సల్పినచో ప్రస్తుతము రాజకీయ పాతకాల, కళా
కాలయందు, గానముగూడ ప్రధాన పతనీయాంశముగ ప్రవేశ
బెట్టబడి తద్వారా విశేష వ్యాప్తి నొందింప బడవలెననెడి
యాందోళనము కంటెగూడ, శిశుకాలమున విశేష స్థలము
లందు విశేష సంస్థల నేర్పరచి
(అఖిలభారత హిందీ ప్రచారక సంఘమువారివలెనే)
ఆంధ్రదేశము దంతటను సంగీతవిద్యాభివృద్ధికి దగినరీతుల వసతుల
గల్గింప వీలగును. ఇందుల కాంధ్రదేశీయ విద్యాధనాధికులెల్ల
రును, తోడ్పాటునందు స్వయముగనే ముందంజవేయవలసినది
విధాయకకృత్యమైయున్నది. గాన వావిజ్ఞాపన యెల్లరమున్నవ
యంబడసి శ్రీ త్యాగరాజస్వామి ప్రముఖ మహాగాయక
ప్రవక్తల, లోకంబునకు బ్రసాదించిన యాంధ్రావనీ జనని
తిరిగి దిగంతములనుండియు దన పుత్రపుత్రికామణులచే నొనర్ప
బడెడి దివ్యగాన రసాస్వాదన జనితానంద పరవశయై దుఃఖ
నట్లు శ్రీ పరమేశ్వరుండనుగ్రహించుగాక.

సునర్ల కృష్ణబ్రహ్మశాస్త్రి.

టాయిలెట్ల సహాయం

ప్రపంచము దంతటను మొదటినుంచి టాయిలెట్ల సహాయమువల్ల స్త్రీలు అందము
నభివృద్ధిపరచుకొనుచున్నారు. కాస్త్రీయపరిశోధనవల్ల టాయిలెట్లలో మంచిది తయారుచేయు
టకు వీలగుచున్నది.

అందమును చేకూర్చుటకు టాయిలెట్ల టన్నిటిలోకి శ్రేష్ఠమైనవి ఓటైన్ క్రీము
ఓటైన్ స్పృ. వేలకొలదిస్త్రీలు నిత్యము ఓటైన్ క్రీమును రాత్రియందు, ఓటైన్ స్పృను పగటి
యందు, చర్మములోనికి యిండునట్లు రుద్దుకొనుచున్నారు. ఫలితాంశ మేమన, చర్మము వృదు
త్వమునుపోది ముఖము ప్రకాశవంతముగా నుండును. ఓటైన్ క్రీముగాని, స్పృగాని వాడని
స్త్రీ అందకత్తె అని చెప్పుకో దగదు. వీటి సుపయోగించినస్త్రీలు అందముగా నుందురు.

ఓటైన్ క్రీములందు జంతుశ్రోవృషదర్శ మేమియు చేరదు.
తయారగునప్పుడును ప్యాకు చేయునప్పుడును చేతులతో తాకబడవు.
యీక్రింది మాపస్ పూర్తిచేసి పంపినయెడల బ్రతుతో సాంపిత్స్ పొందవచ్చును.

ఓటైన్ క్రీమ్
రాత్రులందు రుద్దుటకు
ఓటైన్ స్పృ
పగటిపూట వాడుటకు

మాపస్:—ఓటైన్ క్రీము, ఓటైన్ స్పృ, ఓటైన్ సబ్బు, ఓటైన్ పౌడరు,
ఓటైన్ షాంపు పొడదు ఫంప్ గార్డెను. అందుకుగాను 6 అణాల స్టాంపులు యిందుతో పంపి
చున్నాము.

M. A. 2.

గౌ. వే. రామదాసుగారిచే
సహకారశీక్షణాలయమునకు
ప్రారంభోత్సవము

రాజమహేంద్రవరములో రామదాసుగారిపేరిట
యీ సంస్థ నెలకొల్పబడెను

రాజమండ్రి, నవంబరు 24:—గంజాముజిల్లా, విశాఖ పట్టణజిల్లా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా, పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల లోని సహకారోద్యమ నాయకప్రముఖు లనేకులును, జిల్లా బ్యాంకుల ప్రతినిధులును రాజమహేంద్రవరములో సమావేశమైరి. కంఠమున రామమంద్రావుగారి హామీతో సభ నేటి ఉదయము 8 గంటలకు జరిగెను. గౌ. వే. రామదాసుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సహకారోద్యమ ప్రచారమునకును, సహకారసంఘ నిర్వహణమునకును నలయు శిక్షణము నొసంగుటకై యొక్కవిద్యార్థిశిక్షణాలయమును నెలకొల్పుటకు ఆ విద్యాలయనిర్వహణమునకు నలయు నిబంధనలను పరిశీలించుటకును యీ సభ జరిగెను. ఈ నిబంధనలు సభలో డాక్టరు పి. గురుమూర్తిగారిచే చదువబడెను. కొలది సవరణలతో ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట అధ్యక్షులగు రామదాసుగారిట్లుపన్యసించిరి. ఈ సహకారోద్యమము పశ్చిమదేశములలో బాగుగా విజృంభించినది. సహకారపరపతిసంఘములు దేశములో విరివిగా వ్యాపించుచున్నవి. కాని, యీ సంఘమును నిర్వహించుటకు తగిన ఇనస్పెక్టరులు, మేనేజర్లు, అక్కౌంటెంట్లు కార్యదర్శులు, నూపరువై జర్నల్, తర్ఫీయతు కాపలసియున్నారు. అది యును గాక యీ సహకారోద్యమమును గూర్చి ప్రజలకు బోధించుటకు తగిన ప్రచారకులు కావలయును. అందుకొరకై యీ విద్యాలయము అత్యవసరమై యున్నది. కొంతకాలమునకు యీ శిక్షణాలయము అభివృద్ధి గాంచవచ్చును. పాశ్చాత్య భూములలోని హోటీయోక్ హానువలెను, హెలేను ఫ్లంకెట్టు ఫౌండేషనువలెను, ఐరిషు అగ్రికల్చరుల ఆర్గనైజేషను వలెను, మాస్కో కాలేజీవలెను, యీ విద్యాలయముకూడ గొప్ప విద్యాసంస్థ కాగలదు. ఈ విద్యాలయమును నాపేరిట స్థాపించి

నన్ను గౌరవించినందులకు మీకు నేను కృతజ్ఞతావందన ముచరించుచున్నాను.
సాయంకాలము జరిగిన సభకు కోఆపరేటివు సొసైటీల రిజిస్ట్రారు గారగు హుడ్ గారు అధ్యక్షత వహించి యిట్లు చెప్పిరి:—సహకారోద్యమ సంబంధముగ విద్య మనదేశములో చాల నిర్లక్ష్యము చేయబడుచున్నది. అందువల్ల యీవిద్యాలయము స్థాపింపబడినది. కనుక యీ విద్యాలయములో శిక్షణసాందిన యువకులు సహకార సంఘములకేగాక ప్రజలకుగూడ నేన జేయగలరు. ఈ విద్యాలయము కోఆపరేటివు సొసైటీల చట్టముప్రకారము రిజిస్టరు చేయబడెనది.
విద్యాలయమునకు యథావిధిగా ఉపక్రమణము జరిగిన పిమ్మట యీ విద్యాలయ పరిపాలకమండలికి అధ్యక్షులుగా డా॥ పి. గురుమూర్తిగారు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులకు వందనసమర్పణముతో సభ ముగిసెను. (శ్రీ ప్రా.)

మద్రాసు పందెములు
1929/30
మొదటి రోజున 30-11-29 తేదికి
తగ్గింపబడిన ప్రవేశకట్టములు.
మొదటి ఎన్కోజర్
పురుషులకు రు 3. స్త్రీలకు రు 2.
రెండవ ఎన్కోజర్
పురుషులకు రు 8. స్త్రీలకు రు 4.

ధవి శ్రేష్ఠరము
హిందీసభలు-ఆయుర్వేదవైద్య సభలు
ప్రతిసంవత్సరము నూపురమున శ్రీమదవ్యంతురీ నవరాత్రముల సందర్భమున బ్రహ్మశ్రీ వైద్యభూషణ బాధ్యుషి వేంకటరత్న శర్మగారి వైద్యశాలలో జరుపు వైద్యసమావేశములు హిందీసభలు గానసభలు మొదలగునవి శ్రీ వేంకటరత్న శర్మగారి ధర్మపత్నీ గంగమాంబగారు స్వర్ణమరా లగుటచే యీ వత్సరమున జరుగబడనేరవు.
చండూరి సోమసుందరశర్మ.
ది గ్రేట్ ఈస్టరన్ లైఫ్
అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్ట్రేటులో సెటిల్ మెంట్సులో (ఇంగ్లాండులో ఇకార్యోరేటు చేయబడినది.) రిజిస్టరు చేయబడినది.)
ఇది ఆదర్శ ప్రాయముగ పోలీస్ పోలీసిరద్దు చేయకూడదు. శాశ్వతముగా పనికి రాకుండ చేయకూడదు. అను నిబంధనలు సహజముగనే యున్నవి. ధారాశ్రమై పద్ధులపై పనిచేయ ఏజంట్లు కావలెను. ఆర్. వెంకటాచారి, ఛీఫ్ ఏజంట్లు, రిటర్డ్ డాక్టర్ హాన్, వేకేరి, మద్రాసు రుక్మాంగదాచార్య, హోమ్సుపేట, ప్రొద్దుటూరు సుందరరాజన్ అయ్యంగార్, ఏజంట్లు, తెలుగుజిల్లాలకు గణపతిమొదలిగిడి, తిరువల్లి క్రేజీ, మద్రాసు. ముఖ్యగమనింపు :—శ్రీ యు త క. సాందర్భరాజు అయ్యంగారు ఆంధ్రజిల్లాలో సంచార మొనర్చుచున్నారు వారికి వత్తరము ఈదిగవ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. C/1 శిల్పమునీసిక్ కానినాడ.

మా ఉచిత భీమా స్కీము ప్రకారము యిరువురు
సభ్యులచే చెల్లించబడినది:—
(1) పొల్లాబొత్తు ఆదెమ్మ, చీమకుర్తి.
(2) ముప్పాక్ అహమెడ్ ఖాన్, వారిచే నియమింపబడినవారు.

ప్రతియొక్కరు రు. 1000 పొందియున్నారు.

మీ రేల పొందకూడదు ?
మా ఉచిత భీమా స్కీముపద్ధతులు ఈదిగువ తెలుపబడియున్నవి.

1. 18 సం॥ ల నుండి 55 సం॥రముల వరకు వయస్సుగల మంచి ఆరోగ్యవంతులైన శ్రీ పురుషులు కులభేదము లేక రంగుభేదము లేక సభ్యులుగా చేరవచ్చును.
2. వైద్యపరీక్ష పొందనవసరములేదు.
3. నామకార్తమైన రు 5/8-లు మాత్రమే ప్రవేశరుసుము క్రింద చెల్లించవలెను.
4. వారితోడి సభ్యులలో నెవ్వరైనను చనిపోయినచో ప్రతినభ్యుడును రు 250 చొప్పున చెల్లించవలెను. ఒకరి కంటెను అధికసభ్యులు ఒక నెలలో మరణించిన రు 1/- కంటెను యెక్కువ చెల్లించవలసినదిలేదు. మరణములే లేకుండిన యేమియు చెల్లించనవసరము లేదు.
5. ఒక సభ్యుడు 14 సం॥రములకు పిమ్మట తన సభ్యత్వమును చాలించుకొను పక్షమున అతను అట్లు చేయవచ్చును. మా నిబంధనల మేరకు లాభములు అతనికి పంచిపెట్టబడును.

10000 సభ్యులు ఆ పప్పుడే చేరియున్నారు
కావలెను:—మంచి సామర్థ్యముగల వర్తకులు లేక కంపెనీలు, పలుకుబడి గల పెద్దమనుష్యులు రు 25 నుండి రు 400 లు వరకు జీతము లేక కమీషనుపైన పనిచేయుటకు ప్రతిస్థలమునందును కావలెను. వివరములకు ఈ దిగువస్థాములకు వ్రాసుకొనుము.
కాపి భాయ్ అండ్ కంపెనీ మేనేజింగు ఏజెంట్టు.
హెడ్ అఫీసు:—**వీనస్ అస్సూరెన్సు బ్యాంకు, లిమిటెడ్, చాందినీ చౌక్, ఢిల్లీ**
బి. నరసింహం, మేనేజరు, వీనస్ అస్సూరెన్సు కంపెనీ, ఢిల్లీ.
1. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, 22, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు. 2. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, గుంటూరు. 3. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, హైదరాబాదు.
4. " " తూర్పుక్కుడి. 5. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, తిరుచూరు. 6. బ్రాంచి సెక్రెటరీ, విజయనగరం. 7. బ్రాంచి సెక్రెటరీ,
8. " " బెంగళూరు. 9. " " తెల్లిచెరి. నంద్యాల.

విదేశపత్ర బహిష్కరణము

ఇంతవరకు జరిగిన పని బహిష్కరణ

కార్యవివరములు

చాంపరాన్ (బీహార్ రాష్ట్రము)

బీహార్ రాష్ట్రమునది అన్ని మండలములలోను ముఖ్యముగా చాంపరాన్ లోను బహిష్కరణకార్యములు మిక్కిలి ప్రశంసనీయముగా జరుపబడుచున్నవి. "నేటినుండి నాకొరకు గాని, వానిల పోషింపబడుచున్న కొరకుగాని, నేను విదేశీ టైలరు కొననని దైవసాక్షిగా ప్రమాణము చేయుచున్నాను." అనెడు ప్రమాణపత్రముపైని నవంబరు 10 వ తేదీవరకు 11480 మంది సంతకముచేసిరి. వీరివలన పోషింపబడెదవారు 80,000 మంది యుండును. కావున యీ ఎనుబదివేలమందియును విదేశీ టైలరుల కట్టుకుని ప్రమాణముచేసినవారే యగుచున్నారు. దీక్షించు నెలఱుకులలోను ప్రతిపక్ష, ప్రతిపక్షి నెకువెట్టి స్వయముగా బోధించుటకు బహిష్కరణసంఘమువారు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. మహాత్ముని జన్మదినోత్సవ సందర్భమున వారమురోజులు చాంపరాన్ మండలమునం దంతటను ఖడ్గరు విక్రయము, సభలు, విస్త్రుతహారము మున్నగునవి జరుపబడెను.

మొత్తహరి, బెట్టయా

బహిష్కరణకార్యము మొత్తహరి సబుడిలిజనులలోను బెట్టయా సబుడిలిజనులలోను, స్వచ్ఛందసేవకులను సిద్ధపరచుటకు రెండు శిబిరములు ఏర్పరుపబడినవి. ఇప్పటివరకు మొత్తహరిలో విదేశీవస్త్రములు విక్రయించుచున్నవారిలో నొకవర్తకుడుతప్ప తక్కినవారందఱును, యిటుపైని విదేశీవస్త్రులను విక్రయించుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

బెట్టయాలో 18 గురు వర్తకులు వాగ్దానము చేసిరి.

డర్బంగ (బీహార్)

ఇచ్చట 400 మంది ప్రమాణపత్రములపైని సంతకముచేసిరి. ఈ 405 లు వెలగల ఖడ్గరు విక్రయింపబడినది.

శిరహ-చాప్రా

8102 రు ప్రమాణపత్రముపై సంతకముచేసిరి. ప్రచారముచేయుటకు అంగీకరించి 102 మంది స్వచ్ఛందసేవకులుగా చేరిరి.

సిక్రా (హిస్సారు జిల్లా - పంజాబు)

ఇచ్చటి బహిష్కరణ సంఘమువారు బహు శ్రద్ధతో నిజేడికలకు సకాలమునకు పంపుచుండిరి. ఇచ్చట కాంగ్రెసు సంఘము ఖడ్గరు దుకాణము నొకటి యేర్పాటు చేసియుండినను, పొరుగులందఱు కలిసి చరఖా - ఖాదీ భాండారనేర్పాటు చేసిరి. అక్టోబరు 5 నుండి నవంబరు 7 వ తేదీవరకు రు 819 లు కలగల ఖడ్గరు విక్రయింపబడెను.

హైదరాబాదు (సింధు)

అక్టోబరునెల మొదటివారము వరకును ప్రతిఖాదీ భాండారమువారు రు 3170-12-0 లు వెలగల ఖడ్గరు విక్రయించిరి. మహాత్ముని వ్యక్తిత్వార్చనమున ఖడ్గరు ప్రదర్శనముకూడ జరుపబడినది.

లాక్నో (సింధు)

ప్రతి ఆదివారము సగరసంక్తి రోజున జరిపి ఉపన్యాసము లిచ్చుచుండిరి. ఏప్రిల్ లో 17 ఉపన్యాసము లియ్యబడెను.

మధ్యరాష్ట్రములు (మరాఠీ) అన్ని మండలములలోను వ్యక్తిత్వార్చన ఉత్సవములు ఒక వారమురోజులు జరుపబడెను.

18 సభలు, 27 ఊరేగింపులు, 5 విస్త్రుతహారములు జరిగినవి. రు 8855 లు వెలగల ఖడ్గరు ఆవారమురోజులలోను విక్రయించబడెను. శ్రీ యశ్ లక్ష్మణరావు సమైత్యముగా ఖత్యోలు తాబాకాలో నెలకు రూపాయ రు 250 లు వెలగల ఖడ్గరు విక్రయించుచున్నారు. 250 మందిచేత ప్రమాణపత్రములు సంతకము చేయించిరి.

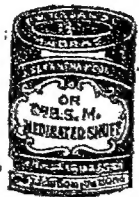
అకోలా (బీహారు)

చక్రితూర్తివారములో యిచ్చటి చరఖా విద్యాయుండిర. ఖడ్గరు ప్రదర్శనమును జరిపిరి. వెయ్యిరూపాయలు విలువగల ఖడ్గరు విక్రయింపబడినది. ఈపుత్సవము 12 రోజులు జరిపిరి. అప్పుడు 300 మంది నూలువడికిరి. ఒకరాలము 12 రోజులు రేయిబజార్లు నిరంతరాయముగా తిరుగుచుండుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. మొత్తము 60 వేల గజములు నూలు తీయబడెను. ఆ నూలును మహాత్మునికి సమర్పింపబడెను. శ్రీయంత వాసుదేవరావు బోధిషి, జాతీయతాకను లేవనెత్తుచు నెలకొనిది ప్రజలున్న బహిష్కరణ సభలో ఖడ్గరు విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణముగూర్చి యుపన్యాసించిరి. ఆ సభలో విదేశీవస్త్రదహనముకూడ జరిగినది. ప్రతి ఆదివారము ఊరేగింపు జరుగుచున్నది. 40 గ్రామములకు స్వచ్ఛందసేవకులు వెళ్లి విస్త్రుతబహిష్కరణమును చూర్చి 15 మేల కలగల ఖడ్గరు పంపిచెట్టిరి.

బాబాసాహెబ్ జలగాడు (సింధు)

కాంగ్రెసు కార్యప్రచారమండలివారు కాంగ్రెసు కార్యవిధానమును కొనసాగించుచున్నారు.

లోకప్రసిద్ధిపొందిన

మదరాసు ముక్కు-పొడి

గాఢ కమ్మదనం సువాసన అన్నిటిలో ఈదం కానిది ధర. నెం 1. పీకె 1-కి 4-0-0. నెం 2. 8-4 0. (120 తులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కు-పొడి

బాటలు డబ్బె 1-కి 2-4-0 24 తులం టిన్ను 1-కి 1-12-0

రైలుచార్జి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

విలాసము:—వి. వి. రాజన్ అండ్ కో, 44, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మదరాసు.

మీకు సంతానం, అనర్థకం,

అనవసరం, అయితే

'కాంట్రా నెప్టిన్'

ఒక్కటే

నిరపాయమైన, అమోఘమైన

ఉపాయం

ఉపయోగించండి!! తెలుస్తుంది.

వెద్దవెద్దడాక్టర్లచే పొగడ్త గన్నది

16 మోతాదుల ట్యూబు రు. 1-12-0

ట్యూబులకు, ఇతర విషయములకు కొనియింపనామాక వ్రాయండి.

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.

1/3 అంపర్స్ వీధి, (ఇంగ్లీషు టాక్సీ కంపెనీ వద్ద) బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ప్రాణవాయువు మీ చర్యమును

పట్టువలె మృదువుగా నొనర్చును

నూతనముగా కనిపెట్టబడిన ఈ చర్యవాయువున నవీన టాయిలెట్తో మీ చర్యమును, ముఖ వృక్షము వృద్ధిపరచుకొనుడు. మీ వర్తకుని ప్రాణ వాయువు మీ తిమి చేయబడిన వెన్-యూసా ముఖ్యమైన అడుగుడు ఈ సుప్రసిద్ధమైన అంగరంగమును త్వరితగతినే మీ చర్యమును పట్టువలె మృదువుగా నొనర్చి, అన్ని మచ్చలను, అపరిశుద్ధతను త్రోసివేయును.

వెన్-యూసా మీ చర్యమునకు యోగ్య సౌందర్యమును, స్పష్టతను గలిగించును. పయస్సు మీరుచేగలుగునట్టి శీతోష్ణశిక్షణకు గలగు దర్శనములనుపొందోలను వెన్-యూసా లేనిచే యే నాశిమణి ద్రెస్సింగు మేంబాయునుపూర్తికాదు. దినమందు పలుసారులు పయోగించి, మీ ముఖమును ప్రాత్రాగమచుకొనుడు, ఎండనుండియు, మంట నుండియు కాపాడుకొనుడు. వెన్-యూసా మంచి గువానకొనిది. నేడదీర్చును, జిడ్డు లేనిది. దీనిచే వెండ్రుకులు నెలుగుదు. బాతు 1 కి రు 1-0-0.

ప్రాణవాయువు గల ముఖ్యకీము

వెన్-యూసా
VENYUSA

"ఉచిత భీమా"

మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన రు. 5-8-0 161 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు దశరాజుపల్లెగ్రామములో 9-8-29 తేదీన యిచ్చినది.

రు 500 లు.

మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన రు. 6-8-0 230 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు బెజవాడలో 30-9-29 తేదీన యిచ్చినది.

రు 500 లు.

మాత్రమే మాకంపెనీకి చెల్లించి చనిపోయిన 67 నెంబరు పాలసీదారు బెజవాడ కాపురస్తురాలు యెల్లమూడి సుందరమ్మగారి వారసునకు 19-వ నవంబరుతేదీ యిచ్చినది.

రు 500 లు.

మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన రు. 7-8-0 302 నెంబరు పాలసీదారుని వారసునకు నంద్యాలలో 29-10-29 తేదీన యిచ్చినది.

రు 500 లు.

మాత్రమే మాకంపెనీకి చెల్లించి చనిపోయిన 274 నెంబరు పాలసీదారు ఆత్మారు కాపురస్తురాలు కునుకు సీతమ్మగారి వారసులకు 31-వ నవంబరు తేదీ చెల్లించినది.

రు 500 లు.

అక్టోబరు నెలలో చనిపోయిన 150,269,880 పాలసీదారుల వారసులకు ఒక్కొక్కరికి రు 500 లు చొప్పున 75 నెంబరు నెలలో యివ్వబడును.

మ.ర :—చనిపోయిన ప్రతిముక్కు మెంబరుకు, ఇంత త్వరలో 500-0-0 లు ఇచ్చిన కంపెనీ ఇంకొక్కటి లేని నోకిరిచెప్పగలము.

పై వారందరు మా "ఉచిత భీమాపద్ధతి"లో చేరని మొదల వారు చెల్లించినది చాలా కొద్ది మొత్తములయినను అంత పెద్ద మొత్తములను నాణివారి సంసారములకు సమకూర్చ జాలియుండదు. కావున ముఖ్యముగా బీదవారు సామాన్యమయిన ఆదాయము కలవారు యీపద్ధతి యొక్క పుష్కలములను గమనించి సభ్యులై సంసారములకు అండకలుగ చేసుకొనుడు.

ఉచిత భీమాయొక్క పూర్తివిషయములకు యిట్లు వ్రాయవలయును.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండ

స్ట్రీయట్ అండ్ జెనరల్

అస్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

23, సెకండులైనుబీచి మద్రాసు.

ఈ క్రింది అశీనులు:—బెజవాడ, నెల్లూరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, గుంటూరు, బెడవెట్రి, నంద్యాల, కర్నూలు, బళ్లారి, కావలి, వగయిరా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ నవంబరు నెల 27-వ తేదీ బుధవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు 12 8 0 18 4 0

నెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,, 18 8 0 14 0 0

శిల్లి ,, డిటో 46 ,, 18 0 0 17 0 0

రాగులు రా. 184 బస్తా 1-కి ,, 11 0 0 12 0 0

నవ్వులు ,, ,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 16 0 0 17 0 0

నెనగలు ,, డిటో ,, 17 8 0 20 0 0

పెసలు ,, డిటో ,, 14 12 0 15 12 0

మినుములు ,, డిటో ,, 17 8 0 18 0 0

ఉలవలు ,, ర 195 ,, 9 8 0 10 0 0

3. సూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 120 0 0 125 0 0

నెయ్యి బా 1-కి ,, 14 0 0 19 0 0

నేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 41 0 0 48-0-0

నేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 115 మినుకనూనె 98

అముదము బా 1-కి 101 0 0 108 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి 108 0 0 110 0 0

కూరపసుపు ,, 65 0 0 67 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి 105 0 0 122 0 0

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 0 0 38 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమంగు మణుగు 1-కి ర 40 50

తెల్లము బా 1-కి ర 28 0 0 49 0 0

అన్నాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 25 4 0 25 8 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 88 0 0

చదరం ,, 26 0 0 32 0 0

రవుండు ,, 25 0 0 32 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహంయూరె రు 7 12 0

నెం 6 ,, కటూరి ,, 4 9 0

నెం 24 ,, లాకి ,, 5 10 0

నెం 40 బాన్సురు 10 పా ,, 10 8 0

నెం 20 1/2 తెట్టలేడి ,, 7 5 0

నెం 40 రాజి ,, 9 9 0

నెం 4 తెన్ని మసీదు ,, 4 8 0

44 నాండ్స్ ,, 5 4 0

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి రు 58 2 0 రు 58-4-0

బంగారు కులం 1-కి ,, 21 4 0 21 12 0

పవరను 1-కి 18 7 9

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 247 0 0 250-0-0

రాగి బా 1-కి ,, 825-0-0 880-0-0

8. రంగులు

ఆతి మేలు స్క్విట్టరులాండు ఆలిజరయిక్ సింహంమార్కు

పెపా 1-కిగ్రీలు 200 కి రు 47 0 0

,, నీలిరంగు 1 కరి 1 10 0

,, 14 రకులు 1 10 6

,, 28 రకులు 1 9 0

,, 56 రకులు 1 8 6

,, 1 అందరు 1 8 0

పట్టు పొట్టుస్కాల్-లేట్ అవగా (బర్ని-రెడ్డు) 8 4 0

రాంగో 8 కి 1 0 0

రు 4 1 2 0 0

మీరు చెల్లింతు వైకమునకు తగిన

అధికములు

దొరకు ఏమొకమీద నామినేషన్ మీరు వగలను కొనుటకుమునుచే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునందు ప్రజా సమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందలి బేరముచేసి, విమోచనమునకు వలసిన బావనగముండదు. గాన జగన్మోహన్ శాస్త్రిగారి వలన ముద్ర చేయవలయును.

చెన్నపురి రాజస్వయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

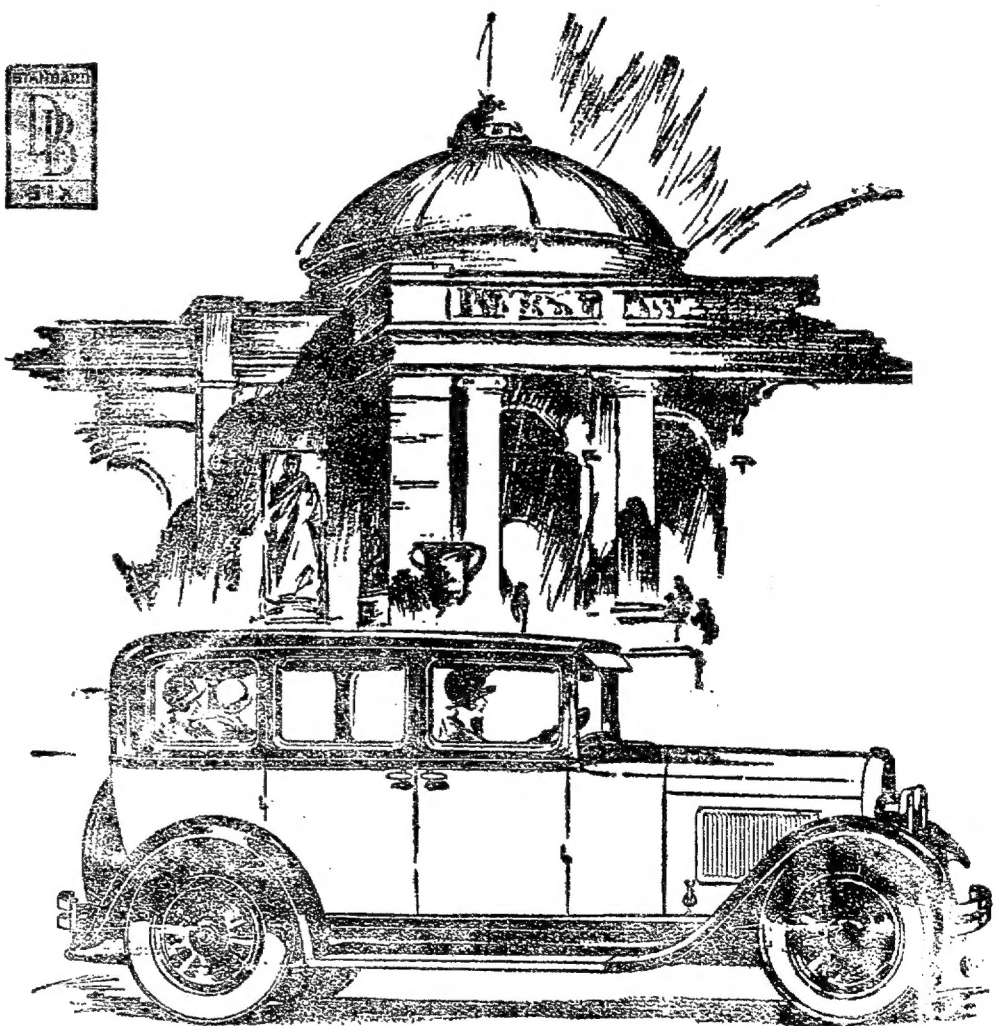
9 గోపాలరత్నములు, 25, బ్రహ్మజూరుకోట్ట, మద్రాసు.

సంసారసౌఖ్యమును పొందుగోరువా రేమి చేయవలెను?

వైల్డన్ లేహ్యం

4 గంటలలో వీర్యమును గట్టిపరచును. సింహమునకు శుల్కమైన బలమొసంగును. రక్తమును శుభ్రపరచును. స్త్రీ పురుషులకు ఉల్లాసమొక్కచేసి సంసారసౌఖ్యము నెక్కువగా గలిగించును. నుఖబాడ్డములు చేరనీయక ఆటంకపరచును. మహారాజ్యములలో నివసించు యోగీశ్వరులచే గ్రహించబడిన చిన్నచిటికి. హిమాలయపర్వతమునమూలి కలు, అంబర, శిలాశిర్ష కస్తూరి బంగారు మొదలైన అనేకవస్తువులచే సిద్ధపరచితిమి, రసవిషగంధకాదులు చేరియుండ లేదు. ప్రాణమునకు రక్తమే ఆధారము. అదిచేడిన అనేకరోగములకు తావిచ్చును. స్త్రీపురుషులువాడి, దీనిలోనున్న మహా ప్రభావమును అదరింతురుగాక, దీనిచేగలుగు సౌఖ్యము నిక్కడ వర్షింప సాధ్యములేదు. యెక్కువగా వర్షింపకుట అనవసరము. గుణము లేదన్నవారి డబ్బు నాపకుచేతుము, 30 దినములకు రు 30 డబ్బా రూ 3 పత్రములేదు 2 డబ్బాలకైన పొందేడి ఉచితము.

Dr. A. S. MURTHY & Co., Chicacole GANJAM Dt.

ఆశ్చర్యకరమైన విలువ

ఇదివర కెప్పుడును ఇట్టి అద్భుతవిలువగలది ఇంత వ్యత్యాసముతో కొన గోలుదారుని కివ్వబడలేదు. ఒకకొననుండి మరియొకకొనకు ఈ అద్భుతమైన సెడాన్ మిక్సిల్ దివ్యముగా నుండును - మామూలు డాడ్జి స్టాండర్డు తరము ననుసరించియే నిర్మించబడినది. ఎప్పటికిని పనిచేయునట్టి 7 బేరింగిల క్రాంకుషాఫ్టు డాడ్జి ఆటు సిలిండరు మోటారు ఎంజినుచే అమర్చబడినది.

రు. 3,950

(మద్రాసునం దివ్యబడును)

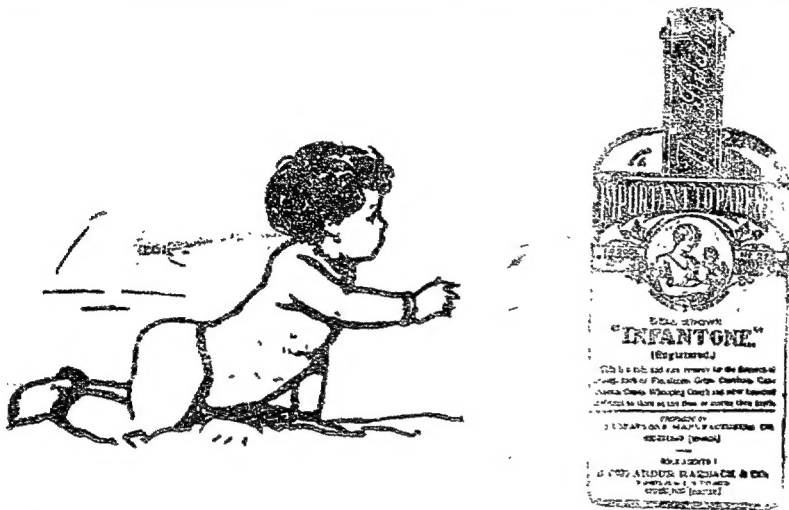
DODGE BROTHERS
STANDARD SIX

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొవరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోలైండు. రు 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

పదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభశైలిని వచనములో కథలవలె పండిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి రు 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోలైండు, వెల రు 4-8-0. 208 ఈదర వెంకయ్యసంతులు ప్రొప్రైటరు రామా అండు కో, ఏలూరు.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ (రిజిస్టరు) విడ్డకు రక్షణపాయము చేయబడినది

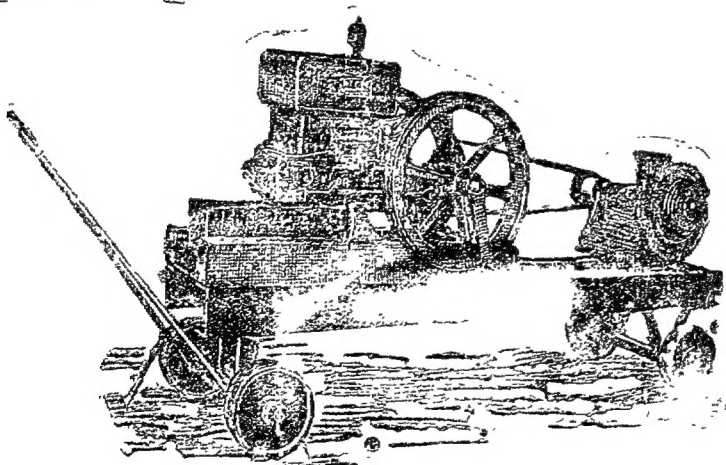
పసిబిడ్డలకు పాలు తీర్చించుటకు తోడ్పడును. వారికి గలుగుచున్న ఉదరవ్యాధుల నన్నిటిని ఆపివేయును. మిక్కిలి సులభమైన టూనికు. పసిబిడ్డలకు గలగునట్టివ్యాధు లన్నిటికిని ఇది నిరపాయకమైన మందు. ఉపయోగించుట కడు సులభము.

ఇన్ ఫెన్ టోన్ మాన్యుఫాక్చరర్స్ కంపెనీవారిచే తయారొనర్చబడుచున్నది
 ఎగత వివరములకు ఈదిగు విలాసమునకు వ్రాయును. 260, China Bazaar Road,
 నాకిన్ ఆనందభార్యసి గొడుగుపేట, మచిలీపట్నము.

DADHA & Co., Chemists & Druggists, MADRAS.
Mr. Shukur Haji Abdulla, Afrieen Shop, Bezwada

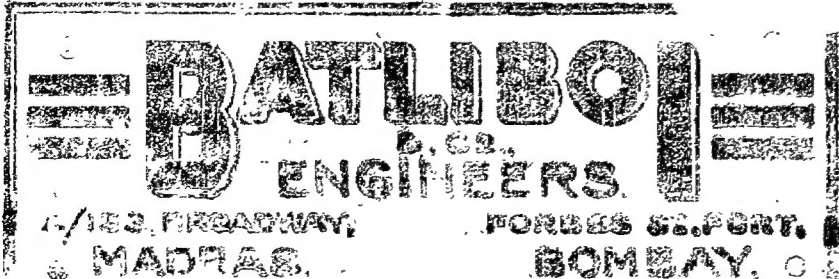
వ్యవసాయదారులకు ఒక నరప్రసాదము

విట్టి పార్ట్ బుల్ అండ్ ప్రేవనరీ పంపిణీసెట్టు, బజారునందున్న చాటిలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది అండ్ చాక్యేనది.

ప్రత్యేకలక్షణములు:—అల్ట్రాస్పీడ్, అండ్ ప్రేవనరీ క్లెయిన్, సులభమైన మెకానిజమ్, తక్కువ చమురు ఖర్చుగల సులభముగా మరమ్మత్తులను చేయవలసినవిగా చేసినవి. ఆహారమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈవిధజనులు వేరు పనిచేయుచున్నవి. ఫలితముందు ఒకరైనవాటిని దీనితో పోల్చవలెను. అన్ని పైజాలసెట్టు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగానున్నది.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering
 Gandhi Park Road, Bezwada.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ప్రకటన

శ్రీపాప కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే తయారుచేయబడిన ఆయుర్వేదావధము లన్నియు మావద్ద దొరకును.

రాజువైద్య సి. పూర్ణయ్య,
 185-8 గంటలమ్మచెట్టువద్ద, గంటూరు.

ఘనసారచందిని

సెగరోగములకును, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకును, శ్రేష్ఠమయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు సెగరోగములను, శ్రీలకు సంభవించు కుసుమ రోగములను, నిర్మూలము గావించును. సీసా 1-కి రు 1-8-0.

దీనికి అనుపానముకై చందిని అత్తరు సుపయోగించుట ముఖ్యము. చందిని అత్తరు సీసా 1-కి రు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. ఎ. అండుకో, ఆయుర్వేదసహజం-వెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యమగు మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరభరాజీయము:— బసవరాజీయమునం టి 2. సులభయోగములు కలవు. 840 పేజీలు, క్యాలికోలైండు వెల రు. 2/

2. చారుచర్య:—అరోగ్యవిధులను బోధించును. 0-6-0

3. కూటముద్గరము:—త్రివీక్ష తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0

ఆర్థవైద్యగ్రంథమాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

అష్టాదశ కుష్టురోగ నివారిణి

సుఖములేదని రుజువుచేయువారికి రు 500 లు బహుమానము) ఒక మహాత్ముని యా జ్ఞానలన నీ యాశ్రమము నెలకొల్పుబడినది సర్వవ్యాధులకు, సర్వ కుష్టువ్యాధులకు మందు లిచ్చబడును. కేటలాగునకు వ్రాయుడు.

మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0
 20 రోజులకు సరిపడు చిన్ని డబ్బా రు 6-0-0

ప్రాప్తైటరు వై. వెంకటరత్నంనాయుడు,
 కొత్తపేట పోస్టు, శ్రీరామాశ్రమం.
 తూర్పు గోవాపరి గోపాలపురం.

ఒక లేఖరి కావలెను

టైప్ రైటింగునందు మంచి వేగము గలిగినట్టియు, ఆంగ్లభాషనుండి ఆంధ్రమునకు భారాళముగాతర్జుమా చేయగలిగినట్టివారు మాత్రమే స్వదస్తూరితో దరఖాస్తులను ఈదిగు విలాసమునకు తక్షణమే పంపుకొనవలెను.

A. D.
 C/o Andhrapatrika,
 P. B. No. 212, Madras.

బరంపురం

భారామసాలా స్వర్ణకేతకి

బజారులో విక్రయింపబడు అన్నిరకముల కన్న ప్రశస్తమయినది. సువాసన, రుచి, పరిశుభ్రతలకు గ్యారెంటీ యివ్వబడును. పొగాకు పరిశుభ్రముగా శాస్త్రోక్తముగా రుద్దబడి యున్నము. రు 40 పాను. 1 కి రు 1-0-0

వక్కాచూర, కుగంధం నమోడి, వితాన, మావద్ద దొరుకును. వర్తమానులకు కమిషన్ యివ్వబడును.

కొత్త నీతారామస్వామి స్వర్ణ భండారము, బరంపురం. గం